

STENOGRAFSKE BELEŠKE

NARODNE SKUPŠTINE

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

GODINA 5

BEOGRAD 1936 GODINE

KNJIGA 1

II REDOVNI SASTANAK

NARODNE SKUPŠTINE

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

DRŽAN 24 OKTOBRA 1936 GODINE U BEOGRADU

PRETSEDAVALI:

PRETSEDNIK

STEVAN ĆIRIĆ

i

POTPRETSEDNIK

FRANJO MARKIĆ

SEKRETAR

DRAGOMIR STOJADINVIĆ

Prisutni g. g. Ministri: Ministar poljoprivrede **Svetozar Stanković**, Ministar socijalne politike i narodnog zdravlja **Dragiša Cvetković**, Ministar građevina dr. **Marko Kožul**, Ministar prosvete **Dobrovoje Stošović**, Ministar finansija **Dušan Letica**, Ministar pošta, telegrafa i telefona dr. **Branko Kaluderčić**, Ministar bez portfelja **Vojislav V. Dorđević**, Ministar fizičkog vaspitanja naroda dr. **Josip Rogić**.

POČETAK U 10.15 ČASOVA

SADRŽAJ:

Pre dnevnog reda: 1 — Čitanje i usvajanje zapisnika 1 redovnog sastanka.

2 — Saopštenje o podnošenju zakonskih predloga: Predsednika Ministarskog saveta i Ministra inostranih poslova o razmeni nota, na dan 21 marta 1936 godine, između Kraljevine Jugoslavije i nemačkog Izvanrednog poslanika i Opuномоćenog Ministra; o Ugovoru o eksploataciji obalne vuče na Derdapsko-Sipskom kanalu, zaključenom 30 juna 1934 godine u Beču, između Kraljevine Jugoslavije i Medunarodne dunavske komisije; Ministra unutrašnjih poslova o promeni naziva srezova Veliki Bečkerek i Nova Kanjiža; Ministra poljoprivrede o slatkovodnom ribarstvu; dr. Vojislava Janjića i drugova, narodnih poslanika, o dopuni § 85 Zakona o opštinama; Ministra finansija o odobrenju računa državnih rashoda i prihoda za budžetsku 1915 godinu; o odobrenju računa državnih rashoda i prihoda za budžetsku 1916 godinu; dr. Rudolfa Pleskovića i drugova, narodnih poslanika, o osnivanju fonda za sanaciju fondova Bratinskih blagajni i odbijanje njegove hitnosti.

3 — Saopštenje izveštaja Senata Kraljevine Jugoslavije o usvajanju predloga zakona: o Konven-

ciji o uzajamnim odnosima po predmetima sudskim, građanskim i trgovačkim, zaključenju između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske; o Jugoslovensko-turskom sporazumu o izvozu opijuma; o razmeni nota između Ministara inostranih poslova Kraljevine Jugoslavije i Republike Čehoslovačke koje se odnose na trgovinu i plovidbu; o Konvenciji o primeni Medunarodnog pravilnika za plovidbeni policiju i obavljanje ove policijske službe na delu Dunava koji čini granicu između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije; o dopunskom sporazumu uz Konvenciju zaključenju između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije, kojom se reguliše pitanje državljanstva i zavičajnosti.

4 — Saopštenje izveštaja o potvrđenim zakonima: o budžetu sa Finansijskim zakonom za 1936/37 godinu.

5 — Saopštenje izveštaja Glavne kontrole o stavljanju viza sa rezervom na rešenja Ministarskog saveta.

6 — Saopštenje o podnošenju uredbi Ministarskog saveta: o privremenoj obustavi nekih prava osiguranika društva za osiguranje života „Feniks” Direkcije za Kraljevinu Jugoslaviju; o obimu rada građevinskih radnja osnovanih pre stupanja na snagu

Zakona o radnjama od 5 novembra 1931 godine; o sanaciji i odlaganjima plaćanja Središnjeg saveza hrvatskih seljačkih zadruga; o snabdevanju industrija semenog ulja uljanim semenom; o otkupu domaćeg pamuka; o određivanju otkupnih cena pšenici; o unapređenju svilarstva; o ustanovljenju Centralnog fonda za sanaciju Glavnih bratinskih blagajna za osiguranje radnika i nameštenika u preduzećima koja potpadaju pod rudarske zakone Kraljevine Jugoslavije; o izmenama i dopunama Uredbe o izdavanju blagajničkih zapisa od 500 miliona dinara; o izvršenju ugovora o isporuci jugoslovenskih duvana u listu Direkciji poljskog monopola duvana; o instaliranju postrojenja za kovanje metalnog novca i drugih kovina sličnih metalnom novcu.

7 — Saopštenje zahteva Ministra pravde o produženju krivičnog postupka protivu narodnih poslanika.

8 — Saopštenje akta Pretsednika Ministarskog saveta i Ministra inostranih poslova o naimenovanju za Bana Zetske banovine g. Petra Ivaniševića, narodnog poslanika; Saopštenje akta Ministra unutrašnjih poslova o smrti narodnih poslanika dr. Uroša Stajića i Bogdana Milinčića; saopštenje o podnošenju ostavke narodnog poslanika g. Petra Ivaniševića na poslanički mandat; saopštenje o podnošenju žalbe inženjera Ljubisava Petkovića i Dimitrija-Gaga Mladenovića na izbor Vasilija Koštica kao poslaničkog zamjenika poč. dr. Urošu Stajiću; saopštenje akta Državnog suda za zaštitu države da su na osnovu člana 1 tač. 7 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i porетка u državi a u vezi sa § 34 pod I Krivičnog zakona osuđeni narodni poslanici: Damjan Arnaudović na 15 godina robije i trajan gubitak časnih prava; Dragiša Stojadinović na 5 godina robije i na 5 godina gubitka časnih prava; Vasilije Trbić na 4 godine robije i 4 godine gubitka časnih prava i Dragomir Milovanović na 1 i po godinu robije i 2 godine gubitka časnih prava;

9 — Otsustva narodnih poslanika;

10 — Molbe i žalbe;

11 — Razna akta;

12 — Odgovor Pretsednika Narodne skupštine na pitanje narodnog poslanika Manfreda Paštrovića.

Govornici: Pretsednik Narodne skupštine Stevan Ćirić (4 puta), Manfred Paštrović.

Dnevni red: 1 — Izbor Verifikacionog odbora (21 član); 2 — Izbor Administrativnog odbora (21 član); 3 — Izbor Imunitetnog odbora (21 član); 4 — Izbor odbora za molbe i žalbe (21 član) i 5 — Izbor Finansijskog odbora (31 član).

Govornici: Potpretsednik Narodne skupštine Franjo Markić (2 puta), sekretar Dragomir Stojadinović (5 puta).

Pretsednik Stevan Ćirić: Gospodo narodni poslanici, otvaram II redovni sastanak Narodne skupštine. Pozivam sekretara gospodina Dragomira Stojadinovića da izvoli pročitati zapisnik I redovnog sastanka.

Sekretar Dragomir Stojadinović pročita zapisnik I redovnog sastanka.

Pretsednik Stevan Ćirić: Ima li ko od gospode narodnih poslanika kakvu primedbu na pročitani zapisnik? (Nema). Primedaba nema, zapisnik je primljen.

Izvolite čuti zakonske predloge.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava):

Gospodin Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova, Ministar pravde i Ministar trgovine i industrije podnose Narodnoj skupštini na rešenje predlog Zakona o razmeni nota na dan 21 marta 1936 godine između Pretsednika Ministarskog saveta i Ministra inostranih poslova Kraljevine Jugoslavije i nemačkog Izvanrednog poslanika i Opućenog Ministra, kojom se, na temelju sporazuma zaključenih februara meseca 1935 godine u Minhenu na zajedničkom zasedanju vladinih odbora, obrazovanih na osnovu čl. 35 jugoslovensko-nemačkog Trgovačkog ugovora od 1 maja 1934, menjaju Prilog B i Zaključni protokol Trgovinskog ugovora. (Vidi prilog).

Gospodin Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova, Ministar saobraćaja i Ministar pravde podnose Narodnoj skupštini predlog zakona o Ugovoru o eksploataciji obalne vuče na Đerdapsko-Sipskom kanalu, zaključenom 30 juna 1934 godine u Beču između Kraljevine Jugoslavije i Međunarodne Dunavske komisije. (Vidi prilog).

Gospodin Ministar unutrašnjih poslova podnosi Narodnoj skupštini na rešenje predlog zakona o promeni naziva srezova Veliki Bečkerək i Nova Kanjiža. (Vidi prilog).

Gospodin Ministar poljoprivrede podnosi Narodnoj skupštini na rešenje predlog zakona o slatkovodnom ribarstvu. (Vidi prilog).

Gospodin dr. Vojislav Janjić i drugovi, narodni poslanici, podnose Narodnoj skupštini na rešenje predlog zakona o dopuni § 85 Zakona o opštinama. (Vidi prilog).

Pretsednik Stevan Ćirić: Za ove zakonske predloge biće izabrani naročiti odbori, kad to Skupština reši. Izvolite čuti dalje.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): G. Ministar finansija podnosi Narodnoj skupštini na rešenje predlog zakona o odobrenju računa državnih prihoda i rashoda za budžetsku 1915 godinu. (Vidi prilog); i predlog zakona o odobrenju računa državnih rashoda i prihoda za budžetsku 1916 godinu. (Vidi prilog).

Pretsednik Stevan Ćirić: Ovi zakonski predlozi biće upućeni Finansijskom odboru.

Izvolite čuti jedan zakonski predlog za koji se traži hitnost.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): G. dr. Rudolf Plesković i drugovi, narodni poslanici, podnose Narodnoj skupštini na rešenje predlog zakona o osnivanju fonda za sanaciju fondova Bratinskih blagajni i traže da se oglasi za hitan. (Vidi prilog).

Pretsednik Stevan Ćirić: Po § 63 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, kad jedan od gospode narodnih poslanika podnosi zakonski predlog, za koji traži hitnost, Vlada ima prava da se izjasni o toj hitnosti. Pošto gospodin Ministar šuma i rudnika nije ovde prisutan, a nije nikoga od članova Kraljevske vlade ovlastio da se izjasni o hitnosti ovog zakonskog predloga, ja ću, sa vašom dozvolom, i iduće sednice uneti ovo u saopštenja. (Jedan glas: A gde je g. Ministar šuma i rudnika, koji treba da se izjasni, zašto on nije došao?) Po zakonu za to ne odgovara Pretsedništvo Narodne skupštine koje je ovaj zakonski predlog blagovremeno dostavilo g. Ministru šuma i rudnika.

Sada izvolite čuti izveštaj Senata.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): Senat Kraljevine Jugoslavije izveštava da je na svom V redovnom sastanku od 18 marta 1936 godine usvojio u celini:

Predlog zakona o konvenciji o uzajamnim odnosima po predmetima sudskim, gradanskim i trgovačkim, zaključenoj između Kraljevine Jugoslavije i Republike Turske;

Predlog zakona o jugoslovensko-turskom sporazumu o izvozu opijuma;

Predlog zakona o razmeni nota između Ministara inostranih poslova Kraljevine Jugoslavije i Republike Čehoslovačke, koje se odnose na trgovinu i plovidbu;

Senat Kraljevine Jugoslavije izveštava da je na svom VII redovnom sastanku od 21 marta 1936 godine usvojio u celini predlog zakona o konvenciji o primeni međunarodnog Pravilnika za plovidbenu policiju i obavljanje ove policijske službe na delu Dunava koji čini granicu između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije;

Senat Kraljevine Jugoslavije izveštava da je na svom VIII redovnom sastanku od 22 marta 1936 godine usvojio u celini predlog zakona o dopunskom sporazumu uz Konvenciju zaključenu između Kraljevine Jugoslavije i Kraljevine Rumunije, kojom se reguliše pitanje državljanstva i zavičajnosti.

Pretsednik Stevan Ćirić: Ovaj izveštaj Senata prima se na znanje. Izvolite čuti potvrđene zakone.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): G. Ministar finansija dostavlja Narodnoj skupštini za njenu arhivu jedan potvrđeni primerak budžeta sa finansijskim zakonom za 1936/37 godinu.

Pretsednik Stevan Ćirić: Izveštaj o sankcionisanju ovog zakona uzima se na znanje.

Izvolite sada čuti izveštaj Glavne kontrole.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava):

Glavna kontrola izveštava da je stavila vizu sa rezervom:

Na rešenje Ministarskog saveta Br. 3564/IV od 3 aprila 1936 godine, kojim je odobreno Ministarstvu socijalne politike i narodnog zdravlja vršenje izdataka do sume od 10,000.000 dinara za nabavku hrane za ishranu pasivnih krajeva i ovlastio Ministra finansija da u svrhu finansiranja akcije ishrane pasivnih krajeva izda blagajničke zapise u ukupnom iznosu od dinara 10,000.000 Privilegovanom A. D. za izvoz zemaljskih proizvoda, koji je iznos društvo dužno opravdati u roku od 5 meseci od dana izdavanja ovih zapisa.

Na rešenje Ministarskog saveta Pov. br. 118/VII od 23 aprila 1936 godine, kojim je odobreno Ministarstvu unutrašnjih poslova vršenje izdataka do sume od 3,000.000 dinara za nabavku prevoznih sredstava i drugih sitnih potreba Uprave policije u Zagrebu i Ljubljani i za Centralnu policijsku školu u Zemunu;

Na rešenje Ministarskog saveta Br. 6722/VII od 9 jula 1936 godine, kojim je odobreno Ministarstvu prosvete vršenje izdataka do sume od 200.000 dinara na ime pomoći Studentskom domu u Beogradu za sređivanje njegovih finansijskih prilika;

Na rešenje Ministarskog saveta Br. 5750/VII od 25 juna 1936 godine, kojim je odobreno Ministarstvu unutrašnjih poslova vršenje izdataka do sume od

363.000 dinara za nabavku motornih vozila, pogonskog materijala i nagrade šofera za Upravu grada Beograda;

Na rešenje Ministarskog saveta Br. 5351/VII od 30 maja 1936 godine, kojim je odobreno Ministarstvu unutrašnjih poslova vršenje izdataka do sume od 6,000.000 dinara za postavljenje 1.500 novih žandarma;

Na rešenje Ministarskog saveta Pov. br. 124/VII od 23 maja 1936 godine, kojim je odobreno Ministarstvu unutrašnjih poslova vršenje izdataka do sume od 4,000.000 dinara za nabavku motornih vozila za Savski, Primorski i Zetski žandarmerijski puk;

Na rešenje Ministarskog saveta Pov. br. 119/VII od 30 aprila 1936 godine, kojim je odobreno Ministarstvu unutrašnjih poslova vršenje izdataka do sume od 2,164.720 dinara za povećanje policijske straže u Zagrebu.

Pretsednik Stevan Ćirić: Ovi izveštaji uputiće se Finansijskom odboru.

Izvolite čuti Uredbe Ministarskog saveta.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): Gospodin Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova dostavlja Narodnoj skupštini na saglasnost:

Uredbu o privremenoj obustavi nekih prava osiguranika Društva za osiguranje života „Feniks“ Direkcije za Kraljevinu Jugoslaviju; Uredbu o obimu rada građevinskih radnja osnovanih pre stupanja na snagu Zakona o radnjama od 5 novembra 1931 godine.

Gospodin Ministar poljoprivrede dostavlja Narodnoj skupštini na saglasnost:

Uredbu o sanaciji i odlaganju plaćanja Središnjeg saveza hrvatskih seljačkih zadruga; Uredbu o snabdevanju industrija semenog ulja uljanim semenom; Uredbu o otkupu domaće pamuka; Uredbu o određivanju otkupnih cena pšenici; Uredbu o unapređenju svilarstva.

Gospodin Ministar šuma i rudnika dostavlja Narodnoj skupštini na saglasnost Uredbu o ustanovljenju Centralnog fonda za sanaciju Glavnih bratinskih blagajna za osiguranje radnika i nameštenika u preduzećima koja potpadaju pod rudarske zakone u Kraljevini Jugoslaviji.

Gospodin Ministar finansija dostavlja Narodnoj skupštini na saglasnost:

Uredbu o izmenama i dopunama Uredbe o izdavanju blagajničkih zapisa u iznosu od 500,000.000 dinara; Uredbu o izvršenju ugovora o isporuci jugoslovenskih duvana u listu Direkciji poljskog monopola duvana; Uredbu o instalisanju postrojenja za kovanje metalnog novca i drugih kovina sličnih metalnom novcu.

Pretsednik Stevan Ćirić: Za proučavanje ovih Uredaba biće izabrani naročiti odbori.

Izvolite čuti zahtev g. Ministra pravde za izdavanje sudu g. g. narodnih poslanika.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): G. Ministar pravde traži odobrenje za produženje krivičnog postupka protivu narodnog poslanika i to:

G. Glišića Milenka zbog dela iz § 383 Krivičnog zakona; g. Lazića Vojislava zbog dela iz § 302 Krivičnog zakona; g. Preljubovića Muhameda zbog dela iz §§ 319/I, 379 i 397/II Krivičnog zakona; g. Mijića Milana zbog dela iz § 3 od. 2 Zakona o suzbijanju zloupotreba u službenoj dužnosti i zbog dela iz § 295

Krivičnog zakona; g. Hećimovića Grge zbog dela iz § 301 Krivičnog zakona; g. Gavrana Kapetanovića Ismeta zbog dela iz § 334 Krivičnog zakona; g. Novačana Antuna zbog dela iz § 302 Krivičnog zakona; g. Vučetića Radisava zbog dela iz §§ 392 i 395 Krivičnog zakona; g. Borisavljevića Strahinje zbog dela iz §§ 294 i 301 Krivičnog zakona i zbog dela iz §§ 130 i 302 Krivičnog zakona; g. Gornjaka Vinka zbog dela iz § 302/2 Krivičnog zakona; g. Mijića Mate zbog dela iz čl. 7 i 8 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi i zbog dela iz čl. 7, 8 i 9 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi; g. Tomašića Ljudevita zbog dela iz čl. 3 i 4 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi i zbog dela iz čl. 3, 4 i 9 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi; g. Dohovišeka dr. Rudolfa zbog dela iz § 301 Krivičnog zakona, zbog dela iz čl. 9/II Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi, zbog dela iz čl. 4 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi, zbog dela iz čl. 9 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi i zbog dela iz § 302 Krivičnog zakona; g. Komana Albina i g. Crljića Lazara zbog dela iz §§ 297 i 301 Krivičnog zakona; g. Cvetojevića dr. Nikole zbog dela iz § 302/II Krivičnog zakona; g. Kaluderčića dr. Branka zbog dela iz §§ 369 i 371 Krivičnog zakona; g. Turka Rajka zbog dela iz § 69 Zakona o štampi; g. Kačanskog Stevana zbog dela iz §§ 52 i 60 Zakona o štampi; g. Gibanjeka Andrije zbog dela iz § 154 u vezi sa § 34 Krivičnog zakona, zbog dela iz § 165 Krivičnog zakona i zbog dela iz §§ 127, 129 i 130 Krivičnog zakona; g. Lenarčića Stanislava zbog dela iz § 302 Krivičnog zakona; g. Kurtovića Šukrije zbog dela iz § 335 Krivičnog zakona; g. Papa Andrije zbog dela iz čl. 5 i 9 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi; g. Stevovića Riste zbog dela iz § 169 Krivičnog zakona i zbog dela iz § 302 Krivičnog zakona; g. Marjanca Sime zbog dela iz § 366 Krivičnog zakona; g. Mravlja Milana zbog dela iz § 52 Zakona o štampi; g. g. Boškovića dr. Duda i Kovačeva Milana zbog dela iz čl. 3 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi; i g. Kulišića dr. Šime zbog dela iz § 297 Krivičnog zakona.

Pretsednik Stevan Ćirić: Pročitani zahtev g. Ministra pravde biće upućen Imunitetnom odboru.

Izvolite čuti izveštaje koji će se uputiti Verifikacionom odboru.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): G. Predsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova izveštava aktom, da je Ukazom Kraljevskih Namesnika naimenovan za bana Zetske banovine g. Ivanišević Petar, narodni poslanik;

G. Ministar unutrašnjih poslova izveštava, da je Stajić dr. Uroš, narodni poslanik za Srez caribrodski, umro u Beogradu 22 jula 1936 godine, a Milinčić Bogdan, narodni poslanik za Srez župski, 24 septembra 1936 godine umro u Kruševcu. (Uzvići: Slava im!);

G. Ivanišević Petar, narodni poslanik, podnosi ostavku na poslanički mandat za Srez trebinjski, pošto je Ukazom Kraljevskih Namesnika naimenovan za bana Zetske banovine;

Ing. Petković Ljubisav i Mladenović-Gaga Dimitrije podnose žalbe na izbor Kostića Vasilija, kao poslaničkog zamenika poč. Stajiću dr. Urošu, moleći Narodnu skupštinu da mu ne verificira mandat.

Državni sud za zaštitu države izveštava Narodnu skupštinu da su na osnovu čl. 1 tač. 7 Zakona o za-

štiti javne bezbednosti i poretka u državi a u vezi sa § 34 pod 1 Krivičnog zakona osuđeni narodni poslanici: Arnautović Damjan na 15 godina robije i trajan gubitak časnih prava, Stojadinović Dragiša na 5 godina robije i 5 godina gubitka časnih prava, Trbić Vasilije na 4 godine robije i 4 godine gubitka časnih prava i Milovanović Dragomir na 1½ godinu robije i 2 godine gubitka časnih prava. (Vidi prilog.)

Pretsednik Stevan Ćirić: Svi pročitani izveštaji biće upućeni Verifikacionom odboru. Izvolite čuti jednu molbu za bolovanje.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): G. Perović Dušan, narodni poslanik, moli bolovanje do kraja oktobra 1936 godine pošto je operisan.

Pretsednik Stevan Ćirić: Odobrava li Narodna skupština traženo bolovanje? (Odobrava.) Objavljujem da je bolovanje odobreno.

Izvolite čuti molbe i žalbe. (Glasovi: Ništa se ne čuje!)

Pošto se gospoda narodni poslanici tuže da se ništa ne čuje, ja smatram za dužnost da izjavim, da i mi na predsedničkoj stolici ništa ne čujemo, i mi ćemo učiniti sve što je potrebno, da se akustika ove sale popravi. Ja molim gospodu narodne poslanike, pošto sada imamo malo iskustva, da imaju uvidavnosti i da ovu sednicu završimo ovako.

Izvolite čuti molbe i žalbe.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): Narodnoj skupštini uputili su molbe i žalbe: Ivan Jendruh, Agata Sakaš, Fani Palčić, Milica Janković, Jovan Ogrizović, Persida Stojanović, Milan Červicki, Filip Petrović, Viculin Marin, Marija Filipović, Dorde Vujanić, Franja Petković, Jelisaveta Kupljen, Živojin Jovanović, Otilija Liška, Katarina Sretenović, Stana Repec, Nikola Aleksić, Jovan Dokić, Vladislava Marokvanić, Stajka Mladenović, Miloš Martinac, Rade Simonović, Darinka Jevtić, Nadežda Hadžikočević, Josif Nikolić, Šerif Kadrić, Luka Matijašević, Svetozar Stanković, Nasta Tasić, Žarko Bogojević, Suljo Redžef i drugovi, Cvetko Popović, Nikola Matijević, Fatima Džetić, Ljubica Balica, Dr. Panajotović i dr., Abram Josipina, Dragoljub Dimitrijević, Sreza Srbinić-Filipović, Traja Trajković, Pava Knežević, Milava Mandić, Ludmila Gregorić, Luka Krgović, Simo Bošković, Sava Radić, Sava Dordević, Nedeljko Mićović, Ivo Radenović, Lidija Korlejenko, Šandor Valčić, Marko Karamarković, Milivoje Popović, Fedor Kovaljev, Mitar Čurčić, Marija Kožulić, Anđelija i Ubavka Jović, dr. Milivoje Genčić, Ruža Žunjić, Miodrag Todorović, Nemanja Pavlović, Milica Polit Desančić, Milovan Dokić, Kosta Popadić-Sokanić, Mance Otmar, Aleksandar Čiglovski, dr. Milosav Banković, Klajić Janja, Stevan Homolja i dr., Stevan Gal i drugovi, Pavle Pavao, dr. Josip Režman, Marija Palanec, Stana Milojević, Milan Pavlović, Aleksandar Stojanović, Jelena Ivanović, Trajanka Jović, Marija Račić, Milan Čemerikić, Franja Berček, Vasilije Dimitrijević, Lazar Balić, Laza Alijić, Dorde Dimić, Nikola Radovanović, Branko Kolajac, Lazar Špadijer, Milan Spadijer, Ana Samardžić, Nikola Knežević, Šimun Jurić, Vladislav Bojović, Petar Grujić, Ivan Votica, Momir Filipović, Živojin Dimčić, Sadik Ademović, Ljubica Vujić, Ana Vidmar, Olga Pavlović, Duro Mioković, Radosav Stevanović, Obrad i Pera Stojkov, Ismail Haki Eminović, Nikola Maširović, Slavna i Aleksa Stojkov, Anđelija Nedeljковиć, Dimitrije Dimitrijević,

Marija Srdar, dr. Anđelija i Milica Jakšić, Jelisava Kupljen, Elizabeta Žmitek, Marija Rizel, Milan Damjanović, Đurdija Đorđević, Marija Spaček, Radovan Tomić, Jovan Melović, Ida Mandelović, Števan Pavlović, Julijana Vujić, Sava Vučićević, Merima Latifović, Radomir Digić, Borivoje Dimitrijević, Cvjetka Pavliček, Milan Joksimović i dr., Gavro Stevanović, Svetolik Milovanović, Alojz Pavlinić, Dušan Jovanović, Franc Božić, Valentin Plevčak, Malija Čović, Eva Blaženović, Mara Bogdan, Rozalija Šnecler, Angelina Klarić, Jovanka Šundrić, Pero Petrović, Ivo Mihajlović, Živojin Stanković, Marko Gnjatović, Vladeta Krasić, Kosta Čičanović, Sanda Čičanović, Josip Jamšek, Draginja Loban, Olga Kokotović, Stana Bajić, Marija Kuničić, Milan Labović, Divna Mušicki, Darinka Žakula-Drakulić, Ljubomir Vlačić, Toma Milovanović, Ilija Nikolić, Evica Đurdović, Vukosava Popović, Zdravko Mitrović, Ana Kristan, Miloško Stevović, Marinko Todorović, Vladimir Jovanović, Milan Tasić, Anton Vodopivec, Juri Vindiš, Milenko Petrović i dr., Josip Kovačević, Antonija Perović, Petar Bočiluk, Šandor Rabin, Božidar Petrović, Radisav Petrović, Opština Orašacka, Mirko Vačić, Marija Trbentar, Marija Pelipović, Katarina Gvozdenović, Franja Crnc, Anton Karlovac, Momčilo Donović, Toma Milovanović, Adam Firić, Dušan Nenadović, Marija Jelavić, Vladiša Milojević, dr. Đura Štraser, Mujan Munta, Marko Uzelac, Mara Đokić, Andrija Krznarić, Franjo Marušić, Ljubica Momirović, Ante Šegedin, Ljubica Kanački, Cvetko Kalužević, Svetozar Stanković, Rade Marjan, dr. Borislav Janković, Katarina Gvozdenović, Toma Milovanović, Vlada Subak, Ivan Repovša, Olga i Ludmila Lanjveber, Lavoslav Lupiž i Miloje Simić, Ivan Slaček, Teodosije Bošković, Mate Gulić, Pavao Gabro, Natalija Petrović, Blagoje Krstanović, Rosa Janković i Olga i Ludmila Lajveber, Ana Jovanović, Jovan Saša i Kabal Ćiril, Tihomir Marković, Poleksija Đurić, Milisav Bjelić, Ivan Rozman, Andrej Ćepin, Milan Ljiljak, Zorka Matić, Pero Petrović, Poleksija Karanović, Andrija Ljubičić, Mihailo Ristić, Mile Vuković, Čelka Luković, Cvija Janjić, Ivan Videković, Sofija Rebrović, Dragomir Karakašević, Zaharije Kostić, Jakov Grđinić, Jakov Sroznik, Pava Anđić, Ivan Čelan, Todor Mitić, Zorka Ristović, Marija Ilić, Petar Katić, Šimun Kornareto, Marica Babić, Dragiša Jovanović, Radovan Nikolić, Marija Adum, Aleksa Petrović, Trifun Fuzević, dr. Dragutin Petković, Ljubica Šrajlehner, Franc Plajnsko, Milica Marković, Todora Popović, Manda Vukojević, Jerta Kesler, Todorka Ilić, Svetomir Stanisavljević, Jovanka i Cveja Gnjatić, Petar Rujnić, Regina Okorn, Milan Milovanović i dr., Rade Medenica, Vatroslav Dorčić, Angelina Klarić, Josip Kuret, Vladimir Popović, Katica Kalina Klarić, Jozo Šubić i dr., Katarina Robernak, Jeremija Petranović, Jelisaveta Kupljen, Ilija Tabaković, Mara Jurjević, Franc Rajnkiher, Miloš Vezmar, Jakov Groznik, Anka Devčić, Stjepan Vrhovski, Miloš Đokić.

Pretsednik Stevan Ćirić: Sve pročitane molbe i žalbe biće upućene Odboru za molbe i žalbe.

Izvolite čuti razna akta.

Sekretar Dragomir Stojadinović (saopštava): Opština Biograd na moru podnosi rezoluciju po predmetu preseljenja Sreskog načelstva iz Biograda na moru u Nin; Klub invalida, oficira i ratnika bolesnih i osakaćenih podnosi pretstavku o izmenama i dopunama u invalidskom zakonu; Ekonomsko komercijalna visoka škola u Zagrebu podnosi pretstavku o nemanju

potreba za novom ekonomskom komercijalnom školom kao što je predviđena Finansiskim zakonom za 1936/37 godinu; Glavni zemaljski savez zanatskih udruženja dostavlja rezoluciju kojom traži da se privredno veće uvede u život; Glavni odbor Udruženja četnika podnosi pretstavku o političkim previranjima u Savskoj banovini; Generalna agrarna zadruga Beograd — Pančevo moli intervenciju Predsednika Narodne skupštine, kojom traži da se interveniše da ured za izvoz stoke daje izvoznice i članovima zadruge; Udruženje kućevlasnika novih kuća u Ljubljani moli da se donese Uredba za zaštitu kućevlasnika novih kuća; Todor Pavlović podnosi pretstavku o nepravilno izvršenim opštinskim izborima u Galičniku.

Pretsednik Stevan Ćirić: Pročitana razna akta uzimaju se na znanje.

Gospodo narodni poslanici, pre no što predemo na dnevni red imam čast da odgovorim na jedno kratko pitanje, koje mi je uputio narodni poslanik g. Manfred Paštrović. To pitanje glasi ovako:

„GOSPODINU PRETSEDNIKU NARODNE SKUPŠTINE

BEOGRAD

Sesnaestog oktobra tekuće godine predao sam po pravu koje mi daje Poslovnik upit na Vas. Pošto mi nijeste odgovorili na sednici od 19 tekućeg mjeseca i uskratili riječ o povredi Poslovnika, to obnavljam ovaj upit i tražim da mi se na isti odgovori na prvom redovnom zasjedanju tj. 24 oktobra tekuće godine.”

Obnovljeni upit glasi:

„Shodno propisu § 49 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, postavljam Vam sledeće pitanje:

Tri bratske Sokolske župe na Jadranu, i to Sokolska župa Zadar—Šibenik, Sokolska župa Split i Sokolska župa Sušak—Rijeka priredile su svoj III Sokolski slet na Jadranu 23 avgusta tekuće godine u Šibeniku.

Toga dana sletilo se je u Krešimirovom gradu Šibeniku na hiljade i hiljade sokolova, da na obalama našeg Jadranskog mora manifestuju svoju odanost Kralju i Jugoslaviji.

Toj velikoj manifestaciji jugoslovenske misli bio je prisutan i izaslanik Njegovog Visočanstva Kneza Namesnika Pavla, pod čijim se protektoratom održao slet. Isto tako bio je zastupan i Senat Kraljevine Jugoslavije, ali delegaciji Narodne skupštine Kraljevine Jugoslavije nije bilo ni traga iako su priređivači rezervisali i sobe za g. g. delegate.

Stoga sam slobodan tražiti usmeni odgovor na prvoj sjednici Narodne skupštine i to 19 tekućeg mjeseca:

Zašto nijeste kao Predsednik Narodne skupštine odredili delegate ovog visokog Doma na III Sokolskom sletu na Jadranu iako Vam je bilo dobro poznato da je prvi starešina Sokola Kraljevine Jugoslavije lično Njegovo Veličanstvo Kralj Petar II i da je III Sokolski slet na Jadranu priredjen pod pokroviteljstvom Njegovog Visočanstva Kneza Namesnika Pavla?

Kakva obaveštenja dajete Narodnoj skupštini o tome?

Gornjem pitanju tražim da mi se odgovori još na sledeće:

1) Zašto ste postupili protiv čl. 68 Ustava i § 49 Poslovnika i niste mi odgovorili na postavljenu upit?

2) Zašto mi nijeste dali 19 tekućeg mjeseca na sjednici Narodne skupštine riječ o povredi Poslovnika, kad sam istu tražio iako § 37 našeg Poslovnika daje svakom poslaniku to pravo?

Beograd, 23 oktobra 1936 god.

Ing. **Manfred Paštrović**, s. r.
narodni poslanik"

Ovde imaju u stvari, kao što vidite, tri pitanja.

Na prvo pitanje: Zašto nije bilo pretstavnik Narodne skupštine na ovoj velikoj sokolskoj svečanosti, — odgovaram: zato, što Narodna skupština nije dobila poziv na tu svečanost. (Zagor na levici).

Ako je g. narodni poslanik hteo ovim pitanjem da me indirektno zapita: u kakvom je odnosu Narodna skupština ili ja lično prema Sokolu, ja se radujem što imam prilike da mu mogu kazati: Narodna skupština i ja lično odajemo ono visoko poštovanje Sokolu, koje je on svojim nacionalnim i rodoljubivim radom zaslužio (Burno pljeskanje).

Gospodo, ako se ne veruje rečima, ja sam spreman da zamolim gospodu iz opozicije, koja ne veruje ovim rečima, da saberu one priloge koje je Narodna skupština pod mojim predsedništvom Sokolu Kraljevine Jugoslavije dala. (Burno odobravanje kod većine). Zatim, da izvide sve one slučajeve u kojima su mnoga i mnoga gospoda narodni poslanici imali čast da zastupaju Narodnu skupštinu na svečanostima koje su priredene od strane Sokola. Čast mi je napomenuti da sam i ja lično kao Predsednik Narodne skupštine na velikom sletu Sokola u Subotici zastupao Narodnu skupštinu. Dakle, ja vas molim, gospodo, da poštovanje naše i naše divljenje prema Sokolu bude iznad svake sumnje. (Burno odobravanje).

Na drugo pitanje gospodina poslanika: Zašto mu nisam odgovorio 19 oktobra, — odgovaram: prosto zato što nigde u Poslovniku ne stoji napisano da je Predsednik Narodne skupštine dužan ili obavezan odgovoriti na jedno kratko pitanje izričito u onaj dan koji je zato odredio sam gospodin pitač. Na takva pitanja Predsednik Narodne skupštine može odgovoriti po svojoj uvidavnosti.

Gospodo narodni poslanici, da se razumemo. Strogo uzevši narodni poslanik g. Paštrović po našem Poslovniku ne bi sada imao ni pravo da mi odgovori na moj odgovor, jer po Poslovniku on toga prava nema. (Jedan glas: Ima!) Ne, nego u Poslovniku ima to, da poslanici imaju pravo da odgovaraju na kratka pitanja odnosno odgovore g. g. Ministara, i mi liberalno tumačeći Poslovnik, uveli smo praksu da damo reč i onoj gospodi narodnim poslanicima koji stavljaju kratka pitanja na Predsedništvo Narodne skupštine. I ja ću dati reč g. Paštroviću, da pokažem, da taj uzus Narodna skupština misli i dalje održavati.

Pitanje o povredi Poslovnika, dopustite da objasnim jednim malim istorijatom. U Ustavu, u čl. 68, na koji se g. poslanik poziva, nema ni reči o pitanjima upućenim na Predsedništvo Narodne skupštine. Čl. 68 Ustava glasi od reči do reči: „Svaki član Senata i Narodne skupštine ima prava upravljati Ministrima pitanja i interpelacije. Ministri su dužni dati na njih odgovor u istom sazivu.” Ništa više. Znači, ako hoće g. Paštrović da 68 član primeni i na kratka pitanja upućena Predsedniku Narodne skupštine, onda neka izvlčni, ali mora dopustiti da se ceo taj član

odnosi i na pitanja upućena na Predsedništvo Narodne skupštine pa da i Predsedništvo Narodne skupštine ima pravo odgovoriti na ta kratka pitanja u istom sazivu a ne onoga dana koji g. pitač postavi, tako reći po narudžbi, da mu Predsedništvo Narodne skupštine odgovori.

Treba znati, gospodo, da ovaj čl. 68 našeg Ustava odgovara čl. 82 Vidovdanskog Ustava. I po onome Ustavu je bilo rečeno da Ministri moraju odgovarati na ta pitanja u roku koji je Poslovníkom propisan, a u tadašnjem Poslovníku bilo je propisano da g. g. Ministri i Predsedništvo Narodne skupštine moraju odgovoriti u roku od 3 dana, ako se traži usmeni odgovor, u roku od 8 dana, ako se traži pismeni odgovor, a u roku od mesec dana, ako je potrebno prethodno prikupiti podatke.

Prema tome i predašnji Poslovnik i Ustav, koji su u tome pogledu bili daleko strožiji, davali su mogućnost Predsedniku da u roku od tri dana može odgovoriti na kratka pitanja narodnih poslanika. Današnji Poslovnik i Ustav određuju da se mora odgovoriti u istome sazivu. Prema tome, odgovarajući g. narodnom poslaniku Paštroviću, već na drugoj sednici, nisam se ogrešio ni o Poslovnik ni o Ustav (Odobravanje kod većine).

G. narodni poslanik Paštrović ima reč u smislu § 41 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, koji primenjujem i na pitanja upućena Predsedništvu. Taj njegov odgovor može trajati 5 minuta.

Manfred Paštrović: Znam da mogu govoriti samo 5 minuta, i ne treba da me učite. Ali pre svega odbijam svaku milost, jer smatram da imam prava da govorim i ne tražim nikakve milosti. A da, gospodo narodni poslanici, imam prava da govorim i da prema tome ne tražim nikakve milosti, to se jasno vidi iz § 42 Poslovnika koji glasi: „U načelnom pretresu govori poslanika, koji govore u ime grupe, mogu trajati najduže sat i po, a govori ostalih poslanika najduže jedan sat.”

Gospodin Predsednik pročitao je i pozvao se je i na čl. 68 Ustava. Gospodo narodni poslanici, u Ustavu izričito stoji da su Ministri dužni dati odgovor na poslanička pitanja u istom sazivu. Prirodno je, ako Kraljevski Ministar mora da odgovori na poslanička pitanja u istom sazivu, prirodno je i logično, da i Predsednik Narodne skupštine mora u istom sazivu odgovoriti i na poslanička pitanja.

Gospodo, stvar je u tome: ja sam podneo svoje pitanje u prošleme sazivu i prema tome g. Predsednik skupštine morao mi je u istom sazivu odgovoriti. Zadnji dan prošloga saziva bio je 19 oktobar, i bez obzira što g. Predsednik kaže da je to njegova dobra volja da odgovori danas ili sutra, glavno je da je on morao da odgovori u istome sazivu.

Sada ću da napomenem još jednu stvar. Ja sam zatražio reč o povredi Poslovnika i g. Predsednik nije mi dao reč da govorim o povredi Poslovnika i ako § 37 izričito naređuje da se poslaniku koji je rad da govori o povredi Poslovnika mora dati reč čim je zatraži. G. Predsednik mi tu reč nije dao pa ako to nije kršenje Poslovnika, onda ja ne znam šta je.

Sada, gospodo, dozvolite mi da govorim o samome pitanju.

Gospodo narodni poslanici, kada je i celokupna štampa našla za shodno da prizna uspeh ovoga našega sokolskoga sleta, koja je inače vrlo stroga prema

nama iz poznatih razloga, kada je, kao što rekoh, celokupna štampa priznala uspeh toga sleta, onda nemam potrebe da duže govorim o tome. Što g. Predsednik Skupštine kaže da nije primio poziv za slet, ja sam drukčije informisan, no pretpostavimo i da je tako, ali je u svakom slučaju to jedna anomalija kada je Senat poslao svoju delegaciju a Narodna skupština nije, a ja ću vam kazati, ako vam to nije jasno, zašto je to tako bilo, jer je meni to potpuno jasno.

Predsednik Stevan Ćirić: Gospodine narodni poslanice, molim Vas da govorite malo sporije da Vas i ja mogu razumeti.

Manfred Paštrović (nastavlja): Anomalija se vidi, gospodo kolege, u tome što je Predsednik Senata bio član Jugoslovenske nacionalne stranke, a Predsednik Narodne skupštine posle onog podviga postao je član vladine većine. (Zagor kod većine)... a, gospodo, on kao član vladine većine mora da se pokorava odluci Kraljevske vlade. Onda ću i ja kazati koji je razlog zašto Predsednik Skupštine nije poslao delegata na taj slet. Iz jedne okružnice Ministra unutrašnjih poslova pročitacu vam samo ove dve rečenice: „Ministarstvo unutrašnjih poslova primilo je sledeće informacije....

„Ljudi koji posmatraju kretanje protivnika JRZ izveštavaju nas o velikim pripremama tih naših političkih protivnika. U poslednje vreme oni su se veoma agilno bacili na Sokolske organizacije koje organiziraju u tzv. Legije, i tvrdi se, da nije izmišljeno, što smo čitali o trojkama među Sokolima. Ovo je činjenica. Oni sve glasnije istupaju, a sada čekaju svršetak Olimpijade i onda će da udare. Tvrde da je vojska na njihovoj strani. Sokolstvo i komanizam rade sporazumno”.

Gospodo, to je okružnica Ministra unutrašnjih poslova, koja je poslata Dravskoj banovini, a, gospodo, primili smo je i mi u Primorskoj banovini (Zagor na levljici).

Predsednik Stevan Ćirić: Slušajte, gospodo, govornika!

Manfred Paštrović (nastavlja): Gospodo, a osim toga, kao najbolji dokaz imamo službeni organ JRZ., koji, opisujući neke izbore u Dravskoj banovini, navodi karakteristične dve reči, koje bi bile pale na jednom sastanku. Te su reči: „Mi hoćemo špansku revoluciju, Živela Moskva! U tome društvu nalazili su se i neki Sokoli pristalice JNS.”....

Predsednik Stevan Ćirić: Gospodine narodni poslanice, pet minuta je proteklo i dopustite da Vas zapitam kakve to veze ima sa mojim odgovorom. Izjavite ukratko, onako kako Poslovnik propisuje, primete li moj odgovor na znanje ili ne.

Manfred Paštrović (nastavlja): Gospodine Predsedniče, ovo ima veze sa Vašim odgovorom, jer ja ovde dokazujem da Vi, g. Predsedniče, niste hteli poslati delegate na Sokolski slet zato što se potpuno slažete sa ovim cirkularom Ministra unutrašnjih poslova. A ja vam, g. Predsedniče, kažem ovo: mesto da Vi, g. Predsedniče, dajete drugima lekcije o čuvanju Poslovnika, Vi ste bili prvi koji ste povredili Poslovnik. Kada sam tražio ovde reč o povredi Poslovnika, Vi mi niste dali reč.

Predsednik Stevan Ćirić: Najprijateljskije Vas opominjem da su pet minuta protekli i molim Vas da ne činite ništa protiv Poslovnika.

Manfred Paštrović (nastavlja): Gospodo narodni poslanici, g. Predsednik, u nastupu, posle izbora, izvoleo je kazati pred vama da je dobio zadovoljštinu za čitav svoj rad. Gospodo narodni poslanici, ja tvrdim da nije.

Predsednik Stevan Ćirić: To nema veze sa ovim pitanjem.

Manfred Paštrović (nastavlja): Ako je to istina, onda Ministar g. Đura Janković ima pravo kada kaže da je Narodna skupština cirkus. Ako Narodna skupština može dati ovakvu zadovoljštinu, onda je vreme da se ova Skupština rasturi i onda neka ova Skupština ide.

Predsednik Stevan Ćirić: Gospodo narodni poslanici, ja još jednom moram da protestujem protiv toga da ja nisam hteo poslati delegate. Ali, gospodo, da vidite i koliko je daleko išla savesnost Predsedništva Narodne skupštine. Ja ne samo da sam dao ispitati u Narodnoj skupštini postoji li poziv, nego sam čak zamolio i Senat, koji je imao zastupnika, da mi u tome pogledu da objašnjenja, i dobio sam pismeni odgovor: da mi Senat Kraljevine Jugoslavije nije dobio poziv. Da je tako mozete se uveriti, gospodine poslanice, kod mene u arhivi. (Manfred Paštrović: Delegati su bili službeni, i to: Uroš Desnica, dr. Anđelić i Pavle Vujić.)

Što se tiče onog prigovora g. narodnog poslanika da mu nisam dao reč na prethodnoj sednici, koliko se ja sećam, gospodin poslanik se javio za reč onda kada sam ja dao reč g. Ministru unutrašnjih poslova. (Manfred Paštrović: Gospodine Predsedniče, to nije tačno!)

Ako želite da štitimo Poslovnik, u prvom redu izvolite Vi pridržavati se Poslovnika, a sa ovoga mesta uvek će se raditi po Zakonu o poslovnom redu u Narodnoj skupštini. (Manfred Paštrović: Poštujte ga najpre Vi!)

Gospodo narodni poslanici, prelazimo na dnevni red. Na dnevnom je redu:

- 1 — Izbor Verifikacionog odbora (21 član);
- 2 — Izbor Administrativnog odbora (21 član);
- 3 — Izbor Imunitetnog odbora (21 član);
- 4 — Izbor Odbora za molbe i žalbe (21 član); i
- 5 — Izbor Finansijskog odbora (31 član).

Podneseno je po šest kandidatskih lista za svaki Odbor, i to: zajednička kandidatska lista Jugoslovenske radikalne zajednice i Narodnog seljačkog kluba, kandidatska lista Jugoslovenske nacionalne stranke, kandidatska lista Narodnog radnog kluba, kandidatska lista Jugoslovenskog radikalnog kluba, kandidatska lista Jugoslovenskog kluba i kandidatska lista Jugoslovenskog nezavisnog kluba.

Molim sekretara g. Dragomira Stojadinovića da izvoli pročitati sve kandidatske liste za svih pet odbora.

Sekretar Dragomir Stojadinović: (čita):

VERIFIKACIONI ODBOR

ZAJEDNIČKA KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE RADIKALNE ZAJEDNICE, KLUBA SKUPŠTINSKE VEĆINE I NARODNOG SELJAČKOG KLUBA

Članovi:

1 Dr. Todor Lazarević,	12 Borivoje Antić,
2 Svetozar Tasić,	13 Dr. Milorad Veselinović,
3 Mihailo Lješević,	14 Ljubomir Pantić,
4 Dr. Dragutin Janković,	15 Dr. Milan Stijić,
5 Jovan Kašanin,	16 Velimir Aćimović,
6 Artur Mahnik,	17 Malić Pelivanović,
7 Miloje Sokić,	18 Cvetko Jeličić,
8 Čedomir Zaharić,	19 Matija Povrenović,
9 Antun Kersnik,	20 Lazar Crljić,
10 Krsto Predovan,	21 Marko Ružičić.
11 Dušan St. Milošević,	

Zamenici:

1 Živko Popović,	12 Jovan Arandelović,
2 Bogdan Petrović,	13 Alojzije Djikić,
3 Ćiro Čujan,	14 Čedomir Sladojević,
4 Života Milanović,	15 Slavko Nikolić,
5 Jakša Božić,	16 Spasa Nićiforović,
6 Dušan R. Milošević,	17 Milan Perović,
7 Dr. Fran Šemrov,	18 Mustafa Durgutović,
8 Vukašin Spasović,	19 Dr. Djorđe Marković,
9 Dr. Vuk Vujašinović,	20 Danilo Djurović,
10 Milan Lazarević,	21 Velimir Vrbić.
11 Mihailo Kalamatijević,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE NACIONALNE STRANKE

Članovi:

1 Dr. Ljudevit Auer,	12 Dušan Ivančević,
2 Dr. Branko Kalember,	13 Milivoje Dj. Isaković,
3 Dr. Živojin Popović,	14 Dr. Vasilije Jovanović,
4 Risto Grdić,	15 Dr. Ivan Juriša,
5 Kosta Aleksić,	16 Životije Jevtić,
6 Milan A. Božić,	17 Jovan Jovanović,
7 Dr. Djorđe Branković,	18 Dr. Dragan Kraljević,
8 Dr. Srpko Vukanović,	19 Šukrija Kurtović,
9 Kosta Dimitrijević,	20 Ante Kovač,
10 Sekula Zečević,	21 Albin Koman.
11 Dragoljub Ivanović,	

Zamenici:

1 Radivoje Nanović,	12 Milan Mravlje,
2 Avguštín Lukačić,	13 Dako Makar,
3 Ibrahim Sarić,	14 Dr. Milenko Marković,
4 Viktor Fizir,	15 Jovan Nenadović,
5 Aleksandar Lazarević,	16 Milovan Nikolić,
6 Milovan Lazarević,	17 Stjepan Novaković,
7 Pavao Matica,	18 Dr. Kosta Popović,
8 Mustafa A. Mulalić,	19 Čedomir Pejkić,
9 Ante Mastrović,	20 Rudolf Plesković,
10 Milinko Milutinović,	21 Ivan Prekoršek.
11 Ivan Mohorić,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NARODNOG RADNOG KLUBA

Članovi:

1 Dr. Ivan Jančić,	6 Dr. Nikola Šijak,
2 Dr. Šime Kulišić,	7 Ivan Janžeković,
3 Dr. Vojislav Došen,	8 Joakim Kunjašić,
4 Dr. Riko Fuks,	9 Miloje Marcikić,
5 Dr. Milovan Pinterović,	10 Karel Doberšek.

Zamenici:

1 Dr. Josip Režek,	6 Joco Georgijević,
2 Dr. Luka Šoški,	7 Vinko Gornjak,
3 Dr. Aleksandar Butorka,	8 Mijo Kajić,
4 Dr. Ivan Lovrenčić,	9 Dr. Mirko Kosić,
5 Nikola Preka,	10 Stanko Lenarčić.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKOG RADIKALNOG KLUBA

Članovi:

1 Mihailo Djurović,	12 Dr. Kosta Popović,
2 Stamenko Stošić,	13 Dr. Vasilije Jovanović,
3 Kosta Aleksić,	14 Miloje Marcikić,
4 Mirko Urošević,	15 Milivoje Perić,
5 Mirko Komnenović,	16 Vojislav Lazić,
6 Mita Dimitrijević,	17 Luka Avramović,
7 Pavle Gajić,	18 Dr. Janko Baričević,
8 Dr. Sulejman Hafizadić,	19 Aleksandar Lazarević,
9 Boško Zeljković,	20 Nikola Kabalin,
10 Ljubomir Jovanović,	21 Joakim Kunjašić.
11 Šukrija Kurtović,	

Zamenici:

1 Ljubomir Jovanović,	12 Nikola Kabalin,
2 Mirko Urošević,	13 Dr. Janko Baričević,
3 Pavle Gajić,	14 Milivoje Đ. Perić,
4 Kosta Aleksić,	15 Dr. Kosta Popović,
5 Mihailo Djurović,	16 Dr. Vasilije Jovanović,
6 Stamenko Stošić,	17 Šukrija Kurtović,
7 Mirko Komnenović,	18 Vojislav Lazić,
8 Mita Dimitrijević,	19 Luka Avramović,
9 Dr. Sulejman Hafizadić,	20 Aleksandar Lazarević,
10 Boško Zeljković,	21 Miloje Marcikić.
11 Joakim Kunjašić,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA

Članovi:

1 Miloš Rašović,	6 Milan Banić,
2 Milan Kurilić,	7 Dr. Anton Novačan,
3 Dr. Dragoljub Jevremović,	8 Milan Vukićević,
4 Nikola Kabalin,	9 Dr. Janko Baričević,
5 Vladimir Tišma,	10 Dimitrije Vujić.

Zamenici:

1 Milan Vukićević,	6 Miloš Rašović,
2 Vladimir Tišma,	7 Milan Banić,
3 Milan Kurilić,	8 Dr. Anton Novačan,
4 Dr. Dragoljub Jevremović,	9 Dimitrije Vujić,
5 Nikola Kabalin,	10 Dr. Janko Baričević.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NEZAVISNOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA

Članovi:

1 Vojislav Nenadić,	12 Nikola Kabalin,
2 Dr. Jordan Aćimović,	13 Dr. Mirko Kosić,
3 Vojislav Lazić,	14 Radivoje Nanović,
4 Vojislav Gaćinović,	15 Dr. Milovan Pinterović,
5 Radoje Jovičić,	16 Miloš Rašović,
6 Dr. Janko Baričević,	17 Mirko Urošević,
7 Dimitrije Vujić,	18 Dr. Djordje Branković,
8 Pavle Gajić,	19 Dr. Mirko Došen,
9 Mita Dimitrijević,	20 Milivoje Dj. Isaković,
10 Mihailo Djurović,	21 Jovan Jovanović.
11 Dragoljub Ivanović,	

Zamenici:

1 Velimir Jojić,	12 Mirko Komnenović,
2 Dr. Aleksandar Mijović,	13 Dako Makar,
3 Luka Avramović,	14 Dr. Anton Novačan,
4 Milenko Glišić,	15 Nikola Preka,
5 Milan Banić,	16 Vladimir Tišma,
6 Vinko Belinić,	17 Milan Božić,
7 Milan Vukićević,	18 Risto Grdjić,
8 Joca Georgijević,	19 Dušan Ivančević,
9 Dr. Vojislav Došen,	20 Dr. Vasilije Jovanović,
10 Boško Zeljković,	21 Dr. Branko Kalember.
11 Ljubomir Jovanović,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

ADMINISTRATIVNI ODBOR

ZAJEDNIČKA KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE RADIKALNE ZAJEDNICE, KLUBA
SKUPSTINSKE VEĆINE I NARODNOG SELJAČKOG KLUBA

Članovi:

1 Dr. Vjekoslav Miletić,	12 Stojadin Dimitrijević,
2 Dr. Ljutica Dimitrijević,	13 Husejin Čumavić,
3 Branko Todorović,	14 Dr. Milovan Grba,
4 Đuro Čejović,	15 Živko Popović,
5 Stevan Kačanski,	16 Sava Mikić,
6 Maksim Tešić,	17 Borivoje Antić,
7 Mihael Brenčić,	18 Bogoljub Knežević,
8 Žika Dimitrijević,	19 Simo Marjanac,
9 Dr. Vuk Vujašinović,	20 Abdulah Ibrahimpašić,
10 Živko J. Danilović,	21 Radoslav Živković.
11 Mihailo Krstić,	

Zamenici:

1 Bogdan Ercegovac,	12 Miladin Veličković,
2 Zejnelbeg Ibrahim Stracimir,	13 Anton Videc,
3 Slavko Nikolić,	14 Tihomir Vasić,
4 Aleksandar Stanković,	15 Stojan Krstić,
5 Sreten Kuzeljević,	16 Nikon Lazarević,
6 Simo Budimir,	17 Dušan Antonijević,
7 Karlo Gajšek,	18 Branko Tomić,
8 Ragib Čapljić,	19 Malić Pelivanović,
9 Petar Stojisavljević,	20 Bogdan Petrović,
10 Đorđe Jevtić,	21 Dušan St. Milošević.
11 Desimir Janković,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE NACIONALNE STRANKE

Članovi:

1 Milovan Lazarević,	12 Sekula Zečević,
2 Ante Kovač,	13 Dragoljub Ivanović,
3 Dušan Ivančević,	14 Milivoje Đ. Isaković,
4 Ante Mastrović,	15 Dr. Vasilije Jovanović,
5 Dr. Ljudevit Auer,	16 Dr. Ivan Juriša,
6 Kosta Aleksić,	17 Životije Jevtić,
7 Milan A. Božić,	18 Jovan Jovanović,
8 Dr. Đorđe Branković,	19 Dr. Dragan Kraljević,
9 Dr. Mirko Došen,	20 Dr. Branko Kalember,
10 Kosta Dimitrijević,	21 Šukrija Kurtović.
11 Jovo Zagorac,	

Zamenici:

1 Aleksandar Lazarević,	12 Dr. Milenko Marković,
2 Dr. Srpko Vukanović,	13 Jovan Jovanović,
3 Milan Mravlje,	14 Radivoje Nanović,
4 Muhamed Preljubović,	15 Milovan Nikolić,
5 Albin Koman,	16 Stjepan Novaković,
6 Avguštín Lukačić,	17 Dr. Kosta Popović,
7 Pavao Matica,	18 Dr. Živojin Popović,
8 Mustafa A. Mulalić,	19 Čedomir Pejkić,
9 Milinko Milutinović,	20 Rudolf Plesković,
10 Ivan Mohorič,	21 Ivan Prekoršek.
11 Dako Makar,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NARODNOG RADNOG KLUBA

Članovi:

1 Nikola Preka,	6 Dr. Mirko Kosić,
2 Stanko Lenarčić,	7 Joakim Kunjašić,
3 Joca Georgijević,	8 Dr. Ivan Jančić,
4 Dr. Sime Kulišić,	9 Dr. Aleksandar Butorka,
5 Dr. Riko Fuks,	10 Ivan Janžeković.

Zamenici:

1 Karel Doberšek,	6 Dr. Nikola Štjak,
2 Mijo Kaić,	7 Vinko Gornjak,
3 Miloje Marcikić,	8 Dr. Ivan Lovrenčić,
4 Dr. Milovan Pinterović,	9 Dr. Vojislav Došen,
5 Dr. Josip Režek,	10 Dr. Luka Šoški.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKEG RADIKALNOG KLUBA

Članovi:

1 Boško Zeljković,	12 Dr. Kosta Popović,
2 Stamenko Stošić,	13 Dr. Janko Baričević,
3 Mihailo Đurović,	14 Nikola Kabalin,
4 Ljubomir Jovanović,	15 Milivoje Đ. Perić,
5 Du. Sulejman Hafizadić,	16 Luka Avramović,
6 Kosta Aleksić,	17 Vojislav Lazić,
7 Mirko Urošević,	18 Miloš Rašović,
8 Pavle Gajić,	19 Šukrija Kurtović,
9 Mirko Komnenović,	20 Aleksandar Lazarević,
10 Mita Dimitrijević,	21 Miloje Marcikić.
11 Dr. Vasilije Jovanović,	

Zamenici:

1 Mita Dimitrijević,	12 Aleksandar Lazarević,
2 Mirko Komnenović,	13 Šukrija Kurtović,
3 Pavle Gajić,	14 Miloš Rašović,
4 Mirko Urošević,	15 Nikola Kabalin,
5 Kosta Aleksić,	16 Dr. Janko Baričević,
6 Mihailo Đurović,	17 Milivoje Perić,
7 Dr. Sulejman Hafizadić,	18 Luka Avramović,
8 Stamenko Stošić,	19 Vojislav Lazić,
9 Boško Zeljković,	20 Dr. Vasilije Jovanović,
10 Ljubomir Jovanović,	21 Dr. Kosta Popović.
11 Miloje Marcikić,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA**Članovi:**

1 Milan Banić,	6 Vladimir Tišma,
2 Milan Vukićević,	7 Nikola Kabalin,
3 Dr. Dragoljub Jevremović,	8 Miloš Rašović,
4 Dr. Anton Novačan,	9 Dr. Janko Baričević,
5 Milan Kurilić,	10 Dimitrije Vujić.

Zamenici:

1 Dr. Dragoljub Jevremović,	6 Miloš Rašović,
2 Nikola Kabalin,	7 Dr. Anton Novačan,
3 Milan Kurilić,	8 Milan Vukićević,
4 Vladimir Tišma,	9 Dimitrije Vujić,
5 Milan Banić,	10 Dr. Janko Baričević.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NEZAVISNOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA**Članovi:**

1 Radoje Jovičić,	12 Dragoljub Ivanović,
2 Vojislav Nenadić,	13 Nikola Kabalin,
3 Vojislav Lazić,	14 Dr. Mirko Kosić,
4 Jordan Aćimović,	15 Radivoje Nanović,
5 Dr. Aleksandar Mijović,	16 Dr. Milovan Pinterović,
6 Vojislav Gaćinović,	17 Miloš Rašović,
7 Dr. Janko Baričević,	18 Vladimir Tišma,
8 Dimitrije Vujić,	19 Milan A. Božić,
9 Pavle Gajić,	20 Risto Grdić,
10 Mita Dimitrijević,	21 Dušan Ivančević.
11 Mihailo Đurović,	

Zamenici:

1 Milenko Glišić,	12 Ljubomir Jovanović,
2 Velimir Jojić,	13 Mirko Komnenović,
3 Luka Avramović,	14 Dako Makar,
4 Živojin Rafailović,	15 Dr. Anton Novačan,
5 Milivoje Rafailović,	16 Nikola Preka,
6 Milan Banić,	17 Stamenko Stošić,
7 Vinko Belinić,	18 Mirko Urošević,
8 Milan Vukićević,	19 Dr. Đorđe Branković,
9 Joca Georgijević,	20 Dr. Mirko Došen,
10 Dr. Vojislav Došen,	21 Milivoje D. Isaković.
11 Boško Zeljković,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

IMUNITETNI ODBOR

ZAJEDNIČKA KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE RADIKALNE ZAJEDNICE, KLUBA
SKUPSTINSKE VEĆINE I NARODNOG SELJAČKOG KLUBA

Članovi:

1 Živko Šušić,	12 Branko Tomić,
2 Karlo Gajšek,	13 Dr. Đorđe Marković,
3 Stevan Simić,	14 Stojan Krstić,
4 Dr. Mile Miškulin,	15 Dr. Gavro Santo,
5 Dr. Miloš Rašković,	16 Radomir Gajić,
6 Milan Badžak,	17 Mihailo Kalamatijević,
7 Aleksandar Dačić,	18 Radoslav Živković,
8 Borivoje Đurić,	19 Ragib Čapljić,
9 Jovan S. Brujić,	20 Jovan Arandelović,
10 Petar Stojisavljević,	21 Mihael Brenčić.
11 Hadži-Ljuba Patrnogić,	

Zamenici:

1 Dr. Stevan Bubić,	12 Dr. Bogdan Iveković,
2 Milan Blažić,	13 Malić Pelivanović,
3 Bogoljub Knežević,	14 Matija Povrenović,
4 Dr. Todor Lazarević,	15 Dr. Jure Koce,
5 Joco Kašanin,	16 Radoslav Dimić,
6 Mihailo Krstić,	17 Dr. Stevan Kraft,
7 Živojin Dimitrijević,	18 Marko Ružičić,
8 Rudolf Pevec,	19 Abdulah Ibrahimpašić,
9 Milivoje Rajaković,	20 Dr. Milorad Veselinović,
10 Živko Danilović,	21 Danilo Đurović.
11 Ivan Šakić,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE NACIONALNE STRANKE

Članovi:

1 Dr. Milenko Marković,	12 Branko Paunović,
2 Stjepan Novaković,	13 Muhamed Preljubović,
3 Milovan Nikolić,	14 Ivan Prekoršek,
4 Albin Koman,	15 Rudolf Plesković,
5 Josip Cvetić,	16 Dr. Živojin Popović,
6 Franjo Horvat,	17 Dr. Kosta Popović,
7 Stanko Hočevar,	18 Radivoje Nanović,
8 Viktor Fizir,	19 Jovan Nenadović,
9 Rajko Turk,	20 Dako Makar,
10 Ibrahim Sarić,	21 Milan Mravlje.
11 Nikola Sokolović,	

Zamenici:

1 Dr. Mirko Došen,	12 Aleksandar Lazarević,
2 Kosta Dimitrijević,	13 Ante Kovač,
3 Životlje Jevtić,	14 Šukrija Kurtović,
4 Čedomir Pejkić,	15 Dr. Branko Kalember,
5 Ivan Mohorič,	16 Dr. Dragan Kraljević,
6 Milinko Milutinović,	17 Jovan Jovanović,
7 Ante Mastrović,	18 Dr. Ivan Juriša,
8 Mustafa Mulalić,	19 Dr. Vasilije Jovanović,
9 Pavao Matica,	20 Milivoje D. Isaković,
10 Milovan Lazarević,	21 Dragoljub Ivanović.
11 Avguštin Lukačič,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NARODNOG RADNOG KLUBA

Članovi:

1 Dr. Luka Šoški,	6 Vinko Gornjak,
2 Dr. Nikola Šijak,	7 Nikola Preka,
3 Dr. Josip Režek,	8 Dr. Vojislav Došen,
4 Joakim Kunjašić,	9 Dr. Ivan Lovrenčić,
5 Joca Georgijević,	10 Karèl Doberšek.

Zamenici:

1 Dr. Šime Kulišić,	6 Ivan Janžeković,
2 Dr. Aleksandar Butorka,	7 Dr. Milovan Pinterović,
3 Dr. Ivan Jančić,	8 Dr. Mirko Kosić,
4 Mijo Kajić,	9 Dr. Riko Fuks,
5 Miloje Marcikić,	10 Stanko Lenarčić.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKOG RADIKALNOG KLUBA

Članovi:

1 Mirko Urošević,	12 Šukrija Kurtović,
2 Stamenko Stošić,	13 Aleksandar Lazarević,
3 Ljubomir Jovanović,	14 Miloš Rašović,
4 Boško Zeljković,	15 Vojislav Lazić,
5 Mihailo Đurović,	16 Luka Avramović,
6 Kosta Aleksić,	17 Milivoje Perić,
7 Dr. Sulejman Hafizadić,	18 Nikola Kabalin,
8 Mirko Komnenović,	19 Dr. Kosta Popović,
9 Mita Dimitrijević,	20 Dr. Janko Baričević,
10 Pavle Gajić,	21 Dr. Vasilije Jovanović.
11 Miloje Marcikić,	

Zamenici:

1 Ljubomir Jovanović,	12 Dr. Kosta Popović,
2 Pavle Gajić,	13 Miloje Marcikić,
3 Mihailo Đurović,	14 Dr. Janko Baričević,
4 Mirko Urošević,	15 Nikola Kabalin,
5 Stamenko Stošić,	16 Šukrija Kurtović,
6 Mirko Komnenović,	17 Vojislav Lazić,
7 Mita Dimitrijević,	18 Luka Avramović,
8 Dr. Sulejman Hafizadić,	19 Milivoje Perić,
9 Boško Zeljković,	20 Miloš Rašović,
10 Kosta Aleksić,	21 Aleksandar Lazarević.
11 Dr. Vasilije Jovanović,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA

Članovi:

1 Milan Kurilić,	6 Vladimir Tišma,
2 Milan Banić,	7 Dr. Anton Novačan,
3 Dr. Dragoljub Jevremović,	8 Milan Vukičević,
4 Miloš Rašović,	9 Dimitrije Vujić,
5 Nikola Kabalin,	10 Dr. Janko Baričević.

Zamenici:

1 Dr. Janko Baričević,	6 Milan Banić,
2 Dr. Anton Novačan,	7 Milan Vukičević,
3 Vladimir Tišma,	8 Miloš Rašović,
4 Dr. Dragoljub Jevremović,	9 Nikola Kabalin,
5 Milan Kurilić,	10 Dimitrije Vujić.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NEZAVISNOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA

Članovi:

1 Dr. Jordan Aćimović,	12 Boško Zeljković,
2 Milivoje Đ. Perić,	13 Nikola Kabalin,
3 Vojislav Lazić,	14 Dr. Mirko Kosić,
4 Živojin Rafailović,	15 Radivoje Nanović,
5 Vojislav Gaćinović,	16 Dr. Milovan Pinterović,
6 Radoje Jovičić,	17 Miloš Rašović,
7 Milivoje Rafailović,	18 Vladimir Tišma,
8 Vinko Belinić,	19 Milan Božić,
9 Milan Vukićević,	20 Risto Grdić,
10 Joca Georgijević,	21 Dušan Ivančević.
11 Dr. Vojislav Došen,	

Zamenici:

1 Dr. Aleksandar Mijović,	12 Dragoljub Ivanović,
2 Velimir Jojić,	13 Mirko Komnenović,
3 Luka Avramović,	14 Dako Makar,
4 Vojislav Nenadić,	15 Dr. Anton Novačan,
5 Milenko Glišić,	16 Nikola Preka,
6 Milan Banić,	17 Stamenko Stošić,
7 Dr. Janko Baričević,	18 Mirko Urošević,
8 Dimitrije Vujić,	19 Dr. Đorđe Branković,
9 Pavle Gajić,	20 Dr. Mirko Došen,
10 Mita Dimitrijević,	21 Milivoje Đ. Isaković.
11 Mihailo Đurović,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

ODBOR ZA MOLBE I ŽALBE

ZAJEDNIČKA KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE RADIKALNE ZAJEDNICE, KLUBA SKUPŠTINSKE VEĆINE I NARODNOG SELJAČKOG KLUBA

Članovi:

1 Jevrem Tomić,	12 Aćim Popović,
2 Petar Kosović,	13 Dušan Popović,
3 Borivoje Živadinović,	14 Tihomir Vasić,
4 Uroš Nedeljković,	15 Mihailo Bošković,
5 Petar Galogaža,	16 Marko Ružičić,
6 Todor Mihailović,	17 Dr. Milan Glavinić,
7 Osman Muradbašić,	18 Jakša Božić,
8 Momčilo Sokić,	19 Dr. Milan Stijić,
9 Dr. Franc Klar,	20 Milan Golubović,
10 Obren Savić,	21 Šerif Voca Bećirović.
11 Radivoje Milošević,	

Zamenici:

1 Dušan Perović,	12 Borivoje Antić,
2 Jovan Arandelović,	13 Milivoje Stepanov,
3 Milan Badžak,	14 Slavko Nikolić,
4 Branko Dobrosavljević,	15 Krsta Čolaković,
5 Radosav Živković,	16 Velimir Vrbić,
6 Zarija Joksimović,	17 Milan Mijić,
7 Aleksandar Dačić,	18 Bogdan Ercegovac,
8 Ivan Sakić,	19 Danilo Durović,
9 Rudolf Pevec,	20 Petar Stojisavljević,
10 Simo Marjanac,	21 Desimir Janković.
11 Milan Perović,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE NACIONALNE STRANKE

Članovi:

1 Milivoje Isaković,	12 Sekula Zečević,
2 Branko Paunović,	13 Dušan Ivančević,
3 Milan Božić,	14 Dr. Vasilije Jovanović,
4 Dragoljub Ivanović,	15 Dr. Ivan Juriša,
5 Dr. Ljudevit Auer,	16 Životije Jevtić,
6 Kosta Aleksić,	17 Dr. Dragan Kraljević,
7 Dr. Đorđe Branković,	18 Dr. Branko Kalember,
8 Dr. Srško Vukanović,	19 Šukrija Kurtović,
9 Dr. Mirko Došen,	20 Ante Kovač,
10 Kosta Dimitrijević,	21 Albin Koman.
11 Jovo Zagorac,	

Zamenici:

1 Rajko Turk,	12 Milan Mravlje,
2 Jovan Jovanović,	13 Dako Makar,
3 Milinko Milutinović,	14 Dr. Milenko Marković,
4 Stanko Hočevan,	15 Jovan Nenadović,
5 Aleksandar Lazarević,	16 Radivoje Nanović,
6 Avguštin Lukačić,	17 Milovan Nikolić,
7 Milovan Lazarević,	18 Stjepan Novaković,
8 Pavao Matica,	19 Dr. Kosta Popović,
9 Mustafa Mulalić,	20 Dr. Živojin Popović,
10 Ante Mastrović,	21 Čedomir Pejkić.
11 Ivan Mohorič,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NARODNOG RADNOG KLUBA

Članovi:

1 Dr. Riko Fuks,	6 Mijo Kajić,
2 Miloje Marcikić,	7 Dr. Josip Režek,
3 Dr. Milovan Pinterović,	8 Joca Georgijević,
4 Vinko Gornjak,	9 Dr. Luka Šoški,
5 Dr. Mirko Kosić,	10 Dr. Ivan Jančić.

Zamenici:

1 Karel Doberšek,	6 Joakim Kunjašić,
2 Dr. Vojislav Došen,	7 Stanko Lenarčić,
3 Nikola Preka,	8 Dr. Aleksandar Butorka,
4 Ivan Janžeković,	9 Dr. Šime Kullšić,
5 Dr. Nikola Šijak,	10 Dr. Ivan Lovrenčić.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKEG RADIKALNOG KLUBA

Članovi:

1 Pavle Gajić,	12 Dr. Kosta Popović,
2 Stamenko Stošić,	13 Dr. Janko Baričević,
3 Boško Zeljković,	14 Nikola Kabalin,
4 Mihailo Durović,	15 Milivoje Perić,
5 Ljubomir Jovanović,	16 Luka Avramović,
6 Kosta Aleksić,	17 Vojislav Lazić,
7 Dr. Sulejman Hafizadić,	18 Miloš Rašović,
8 Mirko Urošević,	19 Aleksandar Lazarević,
9 Mirko Komnenović,	20 Šukrija Kurtović,
10 Mita Dimitrijević,	21 Miloje Marcikić.
11 Dr. Vasilije Jovanović,	

Zamenici:

1 Mita Dimitrijević,	12 Aleksandar Jovanović,
2 Mirko Komnenović,	13 Šukrija Kurtović,
3 Mirko Urošević,	14 Miloš Rašović,
4 Dr. Sulejman Hafizadić,	15 Nikola Kabalin,
5 Kosta Aleskić,	16 Dr. Janko Baričević,
6 Mihailo Đurović,	17 Milivoje Perić,
7 Ljubomir Jovanović,	18 Luka Avramović,
8 Boško Zeljković,	19 Vojislav Lazić,
9 Stamenko Stošić,	20 Dr. Vasilije Jovanović,
10 Pavle Gajić,	21 Dr. Kosta Popović.
11 Miloje Marcikić,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA

Članovi:

1 Milan Vukičević,	6 Dr. Dragoljub Jevremović,
2 Milan Kurilić,	7 Vladimir Tišma,
3 Miloš Rašović,	8 Milan Banić,
4 Dr. Anton Novačan,	9 Dr. Janko Baričević,
5 Nikola Kabalin,	10 Dimitrije Vujić.

Zamenici:

1 Vladimir Tišma,	6 Miloš Rašović,
2 Dr. Dragoljub Jevremović,	7 Nikola Kabalin,
3 Milan Banić,	8 Dr. Anton Novačan,
4 Milan Kurilić,	9 Dimitrije Vujić,
5 Milan Vukičević,	10 Dr. Janko Baričević.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NEZAVISNOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA

Članovi:

1 Vojislav Gaćinović,	12 Dragoljub Ivanović,
2 Milivoje Perić,	13 Nikola Kabalin,
3 Vojislav Lazić,	14 Dr. Mirko Kosić,
4 Dr. Aleksandar Mijović,	15 Radivoje Nanović,
5 Velimir Jojić,	16 Dr. Molovan Pinterović,
6 Radoje Jovičić,	17 Miloš Rašović,
7 Dr. Janko Baričević,	18 Vladimir Tišma,
8 Dimitrije Vujić,	19 Milan Božić,
9 Pavle Gajić,	20 Risto Grdić,
10 Mita Dimitrijević,	21 Dr. Mirko Došen.
11 Boško Zeljković,	

Zamenici:

1 Milenko Glišić,	12 Ljubomir Jovanović,
2 Dr. Jordan Aćimović,	13 Mirko Komnenović,
3 Luka Avramović,	14 Dako Makar,
4 Živojin Rafajlović,	15 Dr. Anton Novačan,
5 Vojislav Nenadić,	16 Nikola Preka,
6 Milan Banić,	17 Stamenko Stošić,
7 Vinko Belinić,	18 Mirko Urošević,
8 Milan Vukičević,	19 Dr. Dorde Branković,
9 Joca Georgijević,	20 Fran Zupančić,
10 Vojislav Došen,	21 Dušan Ivančević.
11 Mihailo Đurović,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

FINANSIJSKI ODBOR

ZAJEDNIČKA KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE RADIKALNE ZAJEDNICE, KLUBA
SKUPŠTINSKE VEĆINE I NARODNOG SELJAČKOG KLUBA

Članovi:

1 Dr. Vojislav Janjić,	17 Dr. Stevan Kraft,
2 Miloje Rajaković,	18 Novica Popović,
3 Petar Bogavac,	19 Đura Mikašinović,
4 Spira Hadži-Ristić,	20 Mihailo Lukarević,
5 Alija Kadić,	21 Dr. Branko Nikolić,
6 Dr. Branko Miljuš,	22 Todor Tonić,
7 Milan Dobrović,	23 Branko Ratković,
8 Nikola Zuber,	24 Miljkan Arežina,
9 Dr. Jure Koce,	25 Radivoje Milošević,
10 Mihailo Stojadinović,	26 Anton Videc,
11 Života Milanović,	27 Dr. Đorđe Jovanović,
12 Ljubomir Božinović,	28 Svetolik Stanković,
13 Dr. Časlav Nikitović,	29 Radomir Gajić,
14 Ismetbeg Gavran Kapetanović,	30 Dr. Milan Glavinić,
15 Oto Gavrilović,	31 Dušan Perović,
16 Vladimir Kazimirović,	

Zamenici:

1 Jevrem Tomić,	17 Mihailo Popović,
2 Žarko Tomašević,	18 Velimir Milijanović,
3 Borivoje Đurić,	19 Radoslav Dimić,
4 Dr. Niko Novaković,	20 Uroš Nedeljković,
5 Dimitrije Miljković,	21 Milan Mijić,
6 Artur Mahnik,	22 Aleksandar Stanković,
7 Dr. Fran Šemrov,	23 Zarija Joksimović,
8 Luka Kostrenčić,	24 Jakša Božić,
9 Đuro Čejović,	25 Miladin Veličković,
10 Dušan R. Milošević,	26 Simo Budimir,
11 Bogdan Ercegovac,	27 Živojin Dimitrijević,
12 Vukašin Spasović,	28 Joco Kašanin,
13 Cvetko Jeličić,	29 Živko Nikolić,
14 Ljubomir Pantić,	30 Borivoje Živadinović,
15 Dušan Antonijević,	31 Ramadan Ramadanović,
16 Milan Golubović,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA POSLANIČKOG KLUBA JUGOSLOVENSKE NACIONALNE STRANKE

Članovi:

1 Ilija Mihailović,	17 Dr. Ivan Juriša,
2 Ivan Mohorić,	18 Životije Jevtić,
3 Pavao Matica,	19 Jovan Jovanović,
4 Franjo Horvat,	20 Dr. Dragutin Kojić,
5 Ivan Prekoršek,	21 Dr. Kosta Kumanudi,
6 Nikola Sokolović,	22 Dr. Dragan Kraljević,
7 Dr. Ljudevit Auer,	23 Dr. Branko Kalember,
8 Kosta Aleksić,	24 Ante Kovač,
9 Milan Božić,	25 Albin Koman,
10 Dr. Djordje Branković,	26 Aleksandar Lazarević,
11 Dr. Srpko Vukanović,	27 Avguština Lukačič,
12 Dr. Mirko Došen,	28 Milovan Lazarević,
13 Kosta Dimitrijević,	29 Mustafa Mulalić,
14 Dragoljub Ivanović,	30 Ante Mastrović,
15 Dušan Ivančević,	31 Milinko Milutinović,
16 Dr. Vasilije Jovanović,	

Zamenici:

1 Sekula Zečević,	15 Velimir Popović,
2 Šukrija Kurtović,	16 Dr. Živojin Popović,
3 Josip Cvetić,	17 Čedomir Pejkić,
4 Milivoje Isaković,	18 Manfred Paštrović,
5 Jovan Nenadović,	19 Rudolf Plesković,
6 Jovo Zagorac,	20 Muhamed Preljubović,
7 Dr. Svetislav Popović,	21 Branko Paunović,
8 Milan Mravlje,	22 Ignjat Stefanović,
9 Dako Makar,	23 Ibrahim Sarić,
10 Dr. Milenko Marković,	24 Rajko Turk,
11 Radivoje Nanović,	25 Viktor Fizir,
12 Milovan Nikolić,	26 Dr. Avdo Hasanbegović,
13 Stjepan Novaković,	27 Stanko Hočevanar.
14 Dr. Kosta Popović,	

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NARODNOG RADNOG KLUBA

Članovi:

1 Dr. Mirko Kosić,	6 Dr. Šime Kulišić,
2 Dr. Ivan Lovrenčić,	7 Dr. Nikola Šijak,
3 Joakim Kunjašić,	8 Dr. Riko Fuks,
4 Joca Georgijević,	9 Mijo Kajić,
5 Dr. Ivan Jančić,	10 Stanko Lenarčić.

Zamenici:

1 Dr. Milovan Pinterović,	6 Dr. Luka Šoški,
2 Ivan Janžeković,	7 Miloje Marcikić,
3 Nikola Preka,	8 Vinko Gornjak,
4 Dr. Vojislav Došen,	9 Dr. Aleksandar Butorka,
5 Dr. Josip Režek,	10 Karel Doberšek.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKOG RADIKALNOG KLUBA

Članovi:

1 Mita Dimitrijević,	17 Dr. Janko Baričević,
2 Stamenko Stošić,	18 Nikola Kabalin,
3 Mirko Komnenović,	19 Milan Kurilić,
4 Dr. Sulejman Hafizadić,	20 Miloš Rašović,
5 Boško Zeljković,	21 Vojislav Lazić,
6 Mirko Urošević,	22 Luka Avramović,
7 Ljubomir Jovanović,	23 Milivoje Perić,
8 Pavle Gajić,	24 Šukrija Kurtović,
9 Kosta Aleksić,	25 Dr. Avdo Hasanbegović,
10 Mihailo Đurović,	26 Joakim Kunjašić,
11 Dr. Vasilije Jovanović,	27 Dr. Mirko Kosić,
12 Dr. Kosta Popović,	28 Dr. Nikola Šijak,
13 Jeremija Protić,	29 Miloje Marcikić,
14 Aleksandar Lazarević,	30 Milivoje Isaković,
15 Dragoljub Jovanović,	31 Dr. Ivan Lovrenčić.
16 Dr. Dragoljub Jevremović,	

Zamenici:

1 Mihailo Đurović,	10 Mita Dimitrijević,
2 Kosta Aleksić,	11 Jeremija Protić,
3 Pavle Gajić,	12 Dr. Dragoljub Jevremović,
4 Ljubomir Jovanović,	13 Dr. Vasilije Jovanović,
5 Mirko Urošević,	14 Dr. Kosta Popović,
6 Boško Zeljković,	15 Dr. Ivan Lovrenčić,
7 Dr. Sulejman Hafizadić,	16 Milivoje Isaković,
8 Mirko Komnenović,	17 Dr. Nikola Šijak,
9 Stamenko Stošić,	18 Dr. Mirko Kosić,

- 19 Joakim Kunjašić,
- 20 Dr. Avdo Hasanbegović,
- 21 Šukrija Kurtović,
- 22 Milivoje Perić,
- 23 Luka Avramović,
- 24 Vojislav Lazić,
- 25 Miloš Rašović,

- 26 Milan Kurilić,
- 27 Nikola Kabalin,
- 28 Dr. Janko Baričević,
- 29 Dragoljub Ivanović,
- 30 Aleksandar Lazarević,
- 31 Miloje Marcikić.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA JUGOSLOVENSKOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA

Članovi:

- 1 Nikola Kabalin,
- 2 Milan Vukićević,
- 3 Miloš Rašović,
- 4 Milan Kurilić,
- 5 Vladimir Tišma,

- 6 Dr. Dragoljub Jevremović,
- 7 Milan Banić,
- 8 Dr. Anton Novačan,
- 9 Dimitrije Vujić,
- 10 Dr. Janko Baričević.

Zamenici:

- 1 Dr. Anton Novačan,
- 2 Miloš Rašović,
- 3 Milan Vukićević,
- 4 Vladimir Tišma,
- 5 Dr. Dragoljub Jevremović,

- 6 Milan Kurilić,
- 7 Nikola Kabalin,
- 8 Milan Banić,
- 9 Dr. Janko Baričević,
- 10 Dimitrije Vujić.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

KANDIDATSKA LISTA NEZAVISNOG KLUBA NARODNIH POSLANIKA

Članovi:

- 1 Milivoje Đ. Perić,
- 2 Vojislav Lazić,
- 3 Dr. Aleksandar Mijović,
- 4 Velimir Jojić,
- 5 Vojislav Gaćinović,
- 6 Radoje Jovičić,
- 7 Milan Banić,
- 8 Vinko Belinić,
- 9 Milan Vukićević,
- 10 Joca Georgijević,
- 11 Dr. Vojislav Došen,
- 12 Boško Zeljković,
- 13 Ljubomir Jovanović,
- 14 Mirko Komnenović,
- 15 Radivoje Nanović,
- 16 Dr. Anton Novačan,

- 17 Nikola Preka,
- 18 Stamenko Stošić,
- 19 Mirko Urošević,
- 20 Dr. Branko Đorđević,
- 21 Dr. Mirko Došen,
- 22 Milivoje Isaković,
- 23 Jovan Jovanović,
- 24 Ante Kovač,
- 25 Joakim Kunjašić,
- 26 Šukrija Kurtović,
- 27 Milovan Lazarević,
- 28 Ivan Mohorić,
- 29 Mustafa Mulalić,
- 30 Stjepan Novaković,
- 31 Manfred Paštrović.

Zamenici:

- 1 Vojislav Nenadić,
- 2 Fran Zupančič,
- 3 Dr. Jordan Acimović,
- 4 Živojin Rafailović,
- 5 Milenko Glišić,
- 6 Luka Avramović,
- 7 Dr. Janko Baričević,
- 8 Dimitrije Vujić,
- 9 Pavle Gajić,
- 10 Mita Dimitrijević,
- 11 Mihailo Đurović,
- 12 Dragoljub Ivanović,
- 13 Nikola Kabalin,
- 14 Dr. Mirko Kosić,
- 15 Dako Makar,
- 16 Dr. Milovan Pinterović,

- 17 Miloš Rašović,
- 18 Vladimir Tišma,
- 19 Milan Božić,
- 20 Risto Grdić,
- 21 Dušan Ivančević,
- 22 Dr. Vasilije Jovanović,
- 23 Dr. Branko Kalember,
- 24 Dr. Dragan Kraljević,
- 25 Milan Kurilić,
- 26 Aleksandar Lazarević,
- 27 Dr. Milenko Marković,
- 28 Pavao Matica,
- 29 Jovan Nenadović,
- 30 Branko Paunović,
- 31 Ivan Prekoršek.

Predlagači:

(Sleduju potpisi 10 predlagača.)

Pretsednik Stevan Ćirić: Gospodo narodni poslanici, čuli ste liste. Kutije su pred vama i to po redu: Verifikacioni odbor, Administrativni odbor, Imunitetni odbor, Odbor za molbe i žalbe i Finansijski odbor. Da bismo mogli obaviti sve tehničke formalnosti dajem pet minuta odmora.

(Posle odmora)

Potpretsednik Franjo Markić: Gospodo narodni poslanici, nastavljamo sednicu. Na osnovu Poslovnika treba da izaberemo za svaki Odbor po tri kontrolora koji će vršiti kontrolu prilikom glasanja i prebrojavanja listića. Molim g. sekretara da izvoli izvlačiti imena gospode kontrolora.

Sekretar Dragomir Stojadinović (izvlači iz kutije imena kontrolora i saopštava):

Za Verifikacioni odbor: Cvetko Jeličić, Radošav Živković i Vojislav Gaćinović.

Za Administrativni odbor: Momčilo Sokić, Radoje Jovičić i Sreten Kuzeljević.

Za Imunitetni odbor: Vladimir Kazimirović, Stan-ko Hočevar i Sava Mikić.

Za Odbor za molbe i žalbe: Stojadin Dimitrijević, Borisav Živadinović i Ante Kovač.

Za Finansijski odbor: Ljubomir Pantić, Joakim Kunjašić i Dimitrije Mirković.

Potpretsednik Franjo Markić: Molim gospodu narodne poslanike, čija su imena izvučena za kontrolore, da zauzmu svoja mesta.

Molim g. sekretara da izvrši prozivku.

Sekretar Dragomir Stojadinović: (Proziva narodne poslanike da glasaju. Nastaje tajno glasanje listićima.)

(Posle glasanja)

Potpretsednik Franjo Markić: Izvolite čuti rezultat glasanja.

Za izbor Verifikacionog odbora glasalo je ukupno

284 narodna poslanika, i to:

Za listu g. dr. Todora Lazarevića 172;

Za listu g. dr. Ljudevita Auera 58;

Za listu g. dr. Ivana Jančića 21;

Za listu g. Mihaila Đurovića 10;

Za listu g. Vojislava Nenadića 13.

Prema tome lista g. dr. Todora Lazarevića do-
bila je 13 članova, lista g. dr. Ljudevita Auera 4 člana,
lista g. dr. Ivana Jančića 1 člana, lista g. Mihaila
Rašovića 1 člana i lista g. Vojislava Nenadića 1 člana.
Molim g. sekretara da izvoli pročitati imena izabra-
nih članova i zamenika Verifikacionog odbora.

Sekretar Dragomir Stojadinović (čita): Sa liste
g. dr. Todora Lazarevića ulaze u Odbor kao članovi
ova g. g. narodni poslanici: dr. Todor Lazarević, Sve-
tozar Tasić, Mihailo Lješević, dr. Dragutin Janković,
Joco Kašanin, Artur Mahnik, Miloje Sokić, Čedomir
Zaharić, Anton Kersnik, Krsto Predovan, Dušan St.
Milošević, Borivoje Antić i dr. Milorad Veselinović.

Njihovi su zamenici ova g. g. narodni poslanici:
Živko Popović, Bogdan Petrović, Ćiro Cujan, Života
Milanović, Jakša Božić, Dušan R. Milošević, dr. Fran
šermov, Vukašin Spasović, dr. Vuk Vujasinović,
Milan Lazarević, Mihailo Kalamatijević, Jovan Aran-
delović i Alojzije Dikić;

Sa liste g. dr. Ljudevita Auera ulaze u Odbor
kao članovi ova g. g. narodni poslanici: dr. Ljudevit
Auer, dr. Branko Kalember, dr. Živojin Popović i
Risto Grdić.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici:
Radivoje Nanović, Avgustin Lukačić, Ibrahim Sarić i
Viktor Fizir;

Sa liste g. dr. Ivana Jančića ulazi u Odbor kao
član narodni poslanik g. dr. Ivan Jančić, a kao njegov
zamenik g. dr. Josip Režek;

Sa liste g. Mihaila Đurovića ulazi u Odbor kao
član narodni poslanik g. Mihailo Đurović, a kao
njegov zamenik g. Ljubomir Jovanović;

Sa liste g. Miloša Rašovića ulazi u Odbor kao
član narodni poslanik g. Miloš Rašović, a kao njegov
zamenik g. Milan Vukićević;

Sa liste g. Vojislava Nenadića ulazi u Odbor kao
član narodni poslanik g. Vojislav Nenadić, a kao
njegov zamenik g. Velimir Jojić.

Potpretsednik Franjo Markić: Gospodo narodni
poslanici, čuli ste imena članova i njihovih zamenika
za Verifikacioni odbor. Izvolite sada čuti rezultat
glasjanja za Administrativni odbor.

Za izbor Administrativnog odbora glasalo je
ukupno 285 narodnih poslanika, i to:

Za listu g. dr. Vjekoslava Miletića 169;

Za listu g. Milovana Lazarevića 58;

Za listu g. Nikole Preke 21;

Za listu g. Boška Zeljkovića 13;

Za listu g. Milana Banića 10;

Za listu g. Radoja Jovičića 14.

Prema tome lista g. dr. Vjekoslava Miletića do-
bila je 12 članova, lista g. Milovana Lazarevića 4
člana, lista g. Nikole Preke 2 člana, lista g. Boška
Zeljkovića 1 člana, lista g. Milana Banića 1 člana i
lista g. Radoja Jovičića 1 člana.

Molim g. sekretara da izvoli pročitati imena iza-
branih članova i zamenika Administrativnog odbora.

Sekretar Dragomir Stojadinović (čita): Sa liste
g. dr. Vjekoslava Miletića ulaze u Odbor kao članovi
ova g. g. narodni poslanici: dr. Vjekoslav Miletić,
dr. Ljutica Dimitrijević, Branko Todorović, Đuro
Čejović, Stevan Kačanski, Maksim Tešić, Mihailo
Brenčić, Živojin Dimitrijević, dr. Vuk Vujasinović,
Živko Danilović, Mihailo Krstić i Stojadin Dimitri-
jević.

Njihovi su zamenici ova g. g. narodni poslanici:
Bogdan Ercegovac, Zejnelbeg Ibrahim Stracimir,
Slavko Nikolić, Aleksandar Stanković, Sreten Kuze-
ljević, Simo Budimir, Karlo Gajšek, Ragib Čapljić,
Petar Stojisavljević, Đorđe Jevtić, Desimir Janković
i Miladin Veličković;

Sa liste g. Milovana Lazarevića ulaze u Odbor
kao članovi ova g. g. narodni poslanici: Milovan
Lazarević, Ante Kovač, Dušan Ivančević i Ante Ma-
strovic.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici:
Aleksandar Lazarević, dr. Srpko Vukanović, Milan
Mravlje i Muhamed Preljubović;

Sa liste g. Nikole Preke ulaze u Odbor kao čla-
novi ova g. g. narodni poslanici: Nikola Preka i
Štanko Lenarčić.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici:
Karel Doberšek i Mljo Kajić;

Sa liste g. Boška Zeljkovića ulazi u Odbor kao
član narodni poslanik g. Boško Zeljković, a kao
njegov zamenik g. Mita Dimitrijević;

Sa liste g. Milana Banića ulazi u Odbor kao član
narodni poslanik g. Milan Banić, a kao njegov za-
menik g. dr. Dragoljub Jevremović;

Sa liste g. Radoja Jovičića ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. Radoje Jovičić, a kao njegov zamenik g. Milenko Glišić.

Potpredsednik Franjo Markić: Gospodo narodni poslanici, čuli ste imena članova i njihovih zamenika za Administrativni odbor. Izvolite čuti rezultat glasanja za Imunitetni odbor.

Za izbor Imunitetnog odbora glasalo je ukupno 284 narodnih poslanika, i to:

- Za listu g. Živka Šušića 162;
- Za listu g. dr. Milenka Markovića 59;
- Za listu g. dr. Luke Šoškia 21;
- Za listu g. Mirka Uroševića 19;
- Za listu g. Milana Kurilića 10;
- Za listu g. dr. Jordana Aćimovića 13;

Praznih listića bilo je 1.

Prema tome lista g. Živka Šušića dobila je 12 članova, lista g. dr. Milenka Markovića 4 člana, lista g. dr. Luke Šoškia 2 člana, lista g. Mirka Uroševića 1 člana, lista g. Milana Kurilića 1 člana i lista g. dr. Jordana Aćimovića 1 člana.

Molim g. sekretara da izvoli pročitati imena izabranih članova i zamenika Imunitetnog odbora.

Sekretar Dragomir Stojadinović (čita): Sa liste g. Živka Šušića ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: Živko Šušić, Karlo Gajšek, Stevan Simić, dr. Mile Miškulin, dr. Miloš Rašović, Milan Badžak, Aleksandar Dačić, Borivoje Đurić, Jovan S. Brujić, Petar Stojisavljević, Hadži-Ljuba Patrnogić i Branko Tomić.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: dr. Stevan Bubić, Milan Blažić, Bogoljub Knežević, dr. Todor Lazarević, Joco Kašanin, Mihailo Krstić, Živojin Dimitrijević, Rudolf Pevec, Miloje Rajaković, Živko Danilović, Ivan Šakić i dr. Bogdan Iveković;

Sa liste g. dr. Milenka Markovića ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: dr. Milenko Marković, Stjepan Novaković, Milovan Nikolić i Albin Koman.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: dr. Mirko Došen, Kosta Dimitrijević, Životije Jevtić i Čedomir Pejkić;

Sa liste g. dr. Luke Šoškia ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: dr. Luka Šoški i dr. Nikola Šljak.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: dr. Šime Kulišić i dr. Aleksandar Butorka;

Sa liste g. Mirka Uroševića ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. Mirko Urošević, a kao njegov zamenik g. Ljubomir Jovanović;

Sa liste g. Milana Kurilića ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. Milan Kurilić, a kao njegov zamenik g. dr. Janko Baričević;

Sa liste g. dr. Jordana Aćimovića ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. dr. Jordan Aćimović, a kao njegov zamenik g. dr. Aleksandar Mijović.

Potpredsednik Franjo Markić: Gospodo narodni poslanici, čuli ste imena članova i njihovih zamenika za Imunitetni odbor. Izvolite čuti rezultat glasanja za Odbor za molbe i žalbe.

Za izbor Odbora za molbe i žalbe glasalo je ukupno 288 narodnih poslanika, i to:

- Za listu g. Jevrema Tomića 174;
- Za listu g. Milivoja Isakovića 58;
- Za listu g. dr. Rika Fuksa 21;
- Za listu g. Pavla Gajića 11;
- Za listu g. Milana Vukićevića 10;
- Za listu g. Vojislava Gaćinovića 13 glasova;

Praznih listića bilo je 1.

Prema tome lista g. Jevrema Tomića dobila je 13 članova, lista g. Milivoja Isakovića 4 člana, lista g. dr. Rika Fuksa 1 člana, lista g. Pavla Gajića 1 člana, lista g. Milana Vukićevića 1 člana i lista g. Vojislava Gaćinovića 1 člana.

Molim g. sekretara da izvoli pročitati imena izabranih članova i zamenika Odbora za molbe i žalbe.

Sekretar Dragomir Stojadinović (čita): Sa liste g. Jevrema Tomića ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: Jevrem Tomić, Petar Kosović, Borivoje Živadinović, Uroš Nedeljković, Petar Galogaža, Todor Mihailović, Osman Muradbašić, Momčilo Sokić, dr. Franc Klar, Obren Savić, Radivoje Milošević, Aćim Popović i Dušan Popović.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: Dušan Perović, Jovan Arandelović, Milan Badžak, Branko Dobrosavljević, Radosav Živković, Zarije Joksimović, Aleksandar Dačić, Ivan Šakić, Rudolf Pevec, Simo Marjanac, Milan Perović, Borivoje Antić i Milivoje Stepanov;

Sa liste g. Milivoja Isakovića ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: Milivoje Ivaković, Branko Paunović, Milan Božić i Dragoljub Ivanović.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: Rajko Turk, Jovan Jovanović, Milinko Milutinović i Stanko Hočevar;

Sa liste g. dr. Rika Fuksa ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. dr. Riko Fuks, a kao njegov zamenik g. Karel Doberšek;

Sa liste g. Pavla Gajića ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. Pavle Gajić, a kao njegov zamenik g. Mita Dimitrijević;

Sa liste g. Milana Vukićevića ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. Milan Vukićević, a kao njegov zamenik g. Vladimir Tišma;

Sa liste g. Vojislava Gaćinovića ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. Vojislav Gaćinović, a kao njegov zamenik g. Milenko Glišić.

Potpredsednik Franjo Markić: Gospodo narodni poslanici, čuli ste imena izabranih članova i njihovih zamenika za Odbor za molbe i žalbe. Izvolite sada čuti rezultat glasanja za Finansijski odbor.

Za izbor Finansijskog odbora glasalo je ukupno 294 narodnih poslanika, i to:

- Za listu g. dr. Vojislava Janjića 180;
- Za listu g. Ilije Mihailovića 56;
- Za listu g. dr. Mirka Kosića 20;
- Za listu g. Mite Dimitrijevića 11;
- Za listu g. Nikole Kabalina 11;
- Za listu g. Milivoja Perića 15;

Praznih listića bilo je 1.

Prema tome lista g. dr. Vojislava Janjića dobila je 19 članova, lista g. Ilije Mihailovića 6 članova, lista g. dr. Mirka Kosića 2 člana, lista g. Mite Dimitrijevića 1 člana, lista g. Nikole Kabalina 1 člana i lista g. Milivoja Perića 2 člana.

Molim g. sekretara da izvoli pročitati imena izabranih članova i zamenika Finansijskog odbora.

Sekretar Dragomir Stojadinović (čita): Sa liste g. dr. Vojislava Janjića ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: dr. Vojislav Janjić, Miloje Rajaković, Petar Bogavac, Spirra Hadži-Ristić, Alija Kadić, dr. Branko Miljuš, Milan Dobrović, Nikola Zuber, dr. Jure Koce, Mihailo Stojadinović, Života Milanović, Ljubomir Božinović, dr. Časlav Nikitović, Ismetbeg Gavran Kapetanović, Oto Gavri-

lović, Vlajko Kazimirović, dr. Stevan Kraft, Novica Popović i Đura Mikašinić.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: Jevrem Tomić, Zarko Tomašević, Borivoje Đurić, dr. Niko Novaković, Dimitrije Mirković, Artur Mahnik, dr. Fran Šemrov, Luka Kostrenčić, Đuro Čejović, Dušan R. Milošević, Bogdan Ergegovac, Vukašin Spasović, Cvetko Jeličić, Ljubomir Pantić, Dušan Antonijević, Milan Golubović, Mihailo Popović, Velimir Milijanović i Radosav Dimić;

Sa liste g. Ilije Mihailovića ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: Ilija Mihailović, Ivan Mohorić, Pavao Matica, Franjo Horvat, Ivan Prekoršek i Nikola Sokolović.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: Sekula Zečević, Šukrija Kurtović, Josip, Cvetić, Mili-voje Isaković, Jovan Nenadović i Jovo Zagorac;

Sa liste g. dr. Mirka Kosića ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: dr. Mirko Kosić i dr. Ivan Lovrenčić.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: dr. Milovan Pinterović i Ivan Janžeković;

Sa liste g. Mite Dimitrijevića ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. Mita Dimitrijević, a kao njegov zamenik g. Mihailo Đurović;

Sa liste g. Nikole Kabalina ulazi u Odbor kao član narodni poslanik g. Nikola Kabalin, a kao njegov zamenik g. dr. Anton Novačan;

Sa liste g. Milivoja Perića ulaze u Odbor kao članovi ova g. g. narodni poslanici: Milivoje Perić i Vojislav Lazić.

Njihovi zamenici su ova g. g. narodni poslanici: Vojislav Nenadić i Fran Zupančić.

Potpredsednik Franjo Markić: Gospodo narodni poslanici, čuli ste imena izabranih članova i njihovih zamenika i za poslednji po redu — Finansijski odbor. Molim svu gospodu članove pomenutih odbora da se odmah iza zaključene sednice konstituišu i to: Finansijski i Administrativni odbor u svojim prostorijama, a članovi Verifikacionog, Imunitetnog i Odbora za molbe i žalbe u velikoj skupštinskoj sali.

Isto tako molim novoizabrane Odbore da odmah otpočnu sa svojim radom ne čekajući na redovan rad Narodne skupštine, a specijalno molim članove Odbora, kojima su već izvesni predmeti upućeni na rad, da završe posao na tim predmetima.

Sednice Narodne skupštine verovatno za 10 do 15 dana neće se držati, ali je zato potrebno da odbori, koji imaju svoje dužnosti, počnu sa svojim radom.

Sa vašim pristankom zaključujem današnju sednicu i predlažem kao dnevni red za iduću sednicu: Utvrđivanje dnevnog reda. Prima li Narodna skupština predloženi dnevni red? (Prima). Objavljujem da je predloženi dnevni red primljen.

Iduća sednica zakazaće se pismenim putem. Današnju sednicu zaključujem.

Sednica je zaključena u 13,15 časova.

ПРИЛОЗИ

„U IME
NJEGOVOG VELICANSTVA

PETRA II

po milosti Božjoj i volji narodnoj

KRALJA JUGOSLAVIJE

KRALJEVSKI NAMESNICI

Na predlog Pretsednika Ministarskog saveta i Ministra inostranih poslova, Ministra pravde i Ministra trgovine i industrije, a po saslušanju Ministarskog saveta, rešili su i rešavaju:

Ovlašćuje se Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova, Ministar pravde i Ministar trgovine i industrije da mogu na osnovi člana 65 Ustava Kraljevine Jugoslavije podneti Narodnom pretstavništvu na rešenje:

Predlog zakona o razmeni nota na dan 21 marta 1936 godine između Pretsednika Ministarskog saveta i Ministra inostranih poslova Kraljevine Jugoslavije i nemačkog Izvanrednog poslanika i opunomoćenog Ministra, kojom se, na temelju sporazuma zaključenih februara meseca 1935 u Minhenu na zajedničkom zasedavanju vladinih odbora, obrazovanih na osnovu čl. 35 Jugoslovensko-nemačkog trgovinskog ugovora od 1 maja 1934, menjaju Prilog B i Zaključni protokol Trgovinskog ugovora.

Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova, Ministar pravde i Ministar trgovine i industrije neka izvrše ovaj Ukaz.

30 aprila 1936 godine
u Beogradu

PAVLE, s. r.
Dr. R. STANKOVIĆ, s. r.
Dr. I. PEROVIĆ, s. r.

Pretsednik Ministarskog saveta
i Ministar inostranih poslova,
Dr. M. M. Stojadinović, s. r.

Zastupnik Ministra pravde,
Ministar socijalne politike
i narodnog zdravlja,

Dragiša J. Cvetković, s. r.

Ministar trgovine i industrije,
Dr. M. Vrbanić, s. r.

OBRAZLOZENJE

21 marta 1936 izmenjene su verbalne note između naše države i Nemačke, koje sadrže izmene nekili naših carinskih stavova na viskoznu hartiju i na neka organska i neorganska sredstva protiv štetočina i za dezinfekciju žitnog semena.

Ova izmena nota izvršena je na bazi zaključaka vladinih odbora donesenih na sastanku u Minhenu od 20 februara do 1 marta 1935.

Sniženje carina na štampanu hartiju od viskoze neće ni najmanje krnjiti interese naše industrije, jer ovu vrstu hartije naša industrija ne proizvodi. Osim toga, Nemačka nam je dala za ovo olakšice na drugoj strani.

U koliko se tiče carinjenja organskih i neorganskih preparata za uništavanje štetočina, koji imaju drugo ime, ali služe u istu svrhu — pristanak na ovo dalo je Ministarstvo poljoprivrede, odnosno Ministarstvo šuma i rudnika, u sporazumu sa Ministarstvom trgovine i industrije.

MINISTARSTVO INOSTRANIH POSLOVA
Kraljevine Jugoslavije

PREDLOG ZAKONA

O

RAZMENA NOTA NA DAN 21 MARTA 1936 GODINE IZMEĐU MINISTRA INOSTRANIH POSLOVA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE I NEMAČKOG IZVANREDNOG POSLANIKA I OPUNOMOĆENOG MINISTRA KOJOM SE, NA TEMELJU SPORAZUMA ZAKLJUČENIH FEBRUARA MESECA 1936 U MINHENU NA ZAJEDNIČKOM ZASEDAVANJU VLADINIH ODBORA, OBRAZOVANIH NA OSNOVU ČL. 35 JUGOSLOVENSKO-NEMAČKOG TRGOVINSKOG UGOVORA OD 1 MAJA 1934, MENJAJU PRILOG B I ZAKLJUČNI PROTOKOL TRGOVINSKOG UGOVORA, A KOJI PREDLOG GLASI:

§ 1

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Razmena nota na dan 21 marta 1936, između Ministra inostranih poslova Kraljevine Jugoslavije i nemačkog Izvanrednog poslanika i Opunomoćenog Ministra, kojom se, na temelju sporazuma zaključenih februara meseca 1935 u Minhenu na zajedničkom zasjedavanju vladinih odbora, obrazovanih na osnovi čl. 35 jugoslovensko-nemačkog Trgovinskog ugovora od 1 maja 1934, menjaju Prilog B i Zaključni protokol Trgovinskog ugovora, a čiji tekstovi u originalu, kao i prevod nemačkog glase:

NEMAČKO POSLANSTVO
Beograd

J.N. 739/36 H 13

Beograd, 21 marta 1936

GOSPODINE PRETSEDNIČE,

Čast mi je saopštiti Vam da je nemačka vlada dala svoj pristanak na sporazume zaključene u Minhenu u februaru mesecu prošle godine na zajedničkom zasjedavanju vladinih odbora, obrazovanih na osnovu čl. 31 nemačko-jugoslovenskog trgovinskog ugovora od 1 maja 1934 god., potpisanog u Beogradu. Prema tim sporazumima, koji su uneti u protokol potpisan

1 marta 1935 god. u Minhenu, Prilog B i Zaključni protokol navedenog trgovinskog ugovora biće izmenjeni i dopunjeni ovako:

a) U prilog B

1) iza tarifnog stava „iz 398“ umetnuće se:

„iz 417 2) Transparentna viskozna hartija
neštampana . . . . . 45“

2) tarifnom stavu „iz 418 iz 1 tač. c alinea 3“ dodaće se sledeće:

„Transparentna Viskozna hartija, štampana 70

Zavoji od transparentne viskozne hartije.
pa i štampani . . . . . 120“

b) U Zaključnom protokolu uz trgovinski ugovor kod priloga B dopuniće se odredba „uz broj 235, sredstva za zaštitu biljaka i uništavanje štetočina“ sledećom rečenicom:

„Pod ugovorni stav od 25.— zl. din. potpadaju i ostala organska i neorganska sredstva protiv štetočina i za dezinfekciju žitnog semena, u koliko njihovu prodaju u Jugoslaviji dozvoli Ministar poljoprivrede ili Ministar šuma i rudnika u sporazumu sa Ministrom trgovine i industrije.“

Ova izmena nota biće ratifikovana i stupiće na snagu desetog dana posle izmene ratifikovanih instrumenata, koje će se izvršiti u Berlinu. Vlade Ugovornice ipak će primenjivati odredbe ovih izmenjenih nota i pre izmene ratifikacionih instrumenata sa važnošću od 1 maja 1936 godine.

Bio bih Vam zahvalan, Gospodine Pretsedniče, kad bi ste me izvestili o saglasnosti Vaše Vlade po ovome.

Koristim i ovu priliku da Vašoj Ekselenciji obnovim izraz mog odličnog poštovanja.

fon Heren, s. r.

Njegovoj Ekselenciji

Gospodinu d-ru Milanu Stojadinoviću,
Pretsedniku Ministarskog Saveta
i Ministru inostranih poslova

Beograd

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA
MINISTARSTVO INOSTRANIH POSLOVA

Konsularno privredno odeljenje

K.P.br. 2812

21 marta 1936

u Beogradu

Beograd, 21 marta 1936

GOSPODINE MINISTRE,

Čast mi je potvrditi prijem Vašega pisma od danas, kojim mi saopštavate sledeće:

„Čast mi je saopštiti Vam da je Nemačka vlada dala svoj pristanak na sporazume zaključene u Minhenu u februaru mesecu prošle godine na zajedničkom zasjedanju vladinih odbora, obrazovanih na osnovu čl. 31 nemačko-jugoslovenskog trgovinskog ugovora od 1 maja 1934 god., potpisanog u Beogradu. Prema tim sporazumima, koji su uneti u protokol 1 marta 1935 god. u Minhenu, Prilog B i Zaključni protokol nave-

denog Trgovinskog ugovora biće izmenjeni i dopunjeni ovako:

a) U prilog B

1) iza tarifnog stava „iz 398” umetnuće se:

„iz 417 2) Transparentna viskozna hartija
neštampana . . . . . 45”

2) tarifnom stavu „iz 418 iz 1 tač. c alineja 3”
dodaće se sledeće:

„Transparentna viskozna hartija, štam-
pana 70

Zavoji od transparentne viskozne hartije,
pa i štampari . . . . . 120”

b) U zaključnom protokolu uz Trgovinski ugovor kod Priloga B dopuniće se odredba „uz broj 235, sredstva za zaštitu biljaka i uništavanje štetočina” sledećom rečenicom:

„Pod ugovorni stav od 25.— zlatnih dinara potpadaju i ostala organska i neorganska sredstva protiv štetočina i za dezinfekciju žitnog semena, u koliko njihovu prodaju u Jugoslaviji dozvoli Ministar poljoprivrede ili Ministar šuma i rudnika u sporazumu sa Ministrom trgovine i industrije.”

Ova izmena nota biće ratifikovana i stupiće na snagu desetog dana posle izmene ratifikacionih instru-

menata, koja će se izvršiti u Berlinu. Vlade Ugovornice ipak će primenjivati odredbe ovih izmenjenih nota i pre izmene ratifikacionih instrumenata sa važnošću od 1 maja 1936 godine.”

U isto vreme čast mi je saopštiti Vam, da je Kraljevska jugoslovenska vlada dala svoj pristanak na zaključene sporazume.

Izvolite primiti, Gospodine Ministre, izraz mog odličnog poštovanja.

Dr. Milan Stojadinović, s. r.

Njegovoj Ekselenciji

Gospodinu Viktoru fon Herenu

Izvanrednom poslaniku i opunomoćenom ministru

Beograd

§ 2

Ovaj Zakon stupa na snagu kad ga Kraljevski Namesnici potpišu, i kad se obnaroduje u „Službenim novinama”, a obaveznu silu dobija na deset dana po razmeni instrumenata ratifikacije.

„U IME
NJEGOVOG VELIČANSTVA

PETRA II

po milosti Božjoj i volji narodnoj

KRALJA JUGOSLAVIJE

KRALJEVSKI NAMESNICI

Na predlog Pretsednika Ministarskog saveta i Ministra inostranih poslova, Ministra saobraćaja i Ministra pravde, a po saslušanju Ministarskog saveta, rešili su i rešavaju:

Ovlašćuje se Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova, Ministar saobraćaja i Ministar pravde da mogu na osnovi člana 65 Ustava Kraljevine Jugoslavije podneti Narodnom pretstavništvu na rešenje:

Predlog zakona o Ugovoru o eksploataciji obalne vuče na Đerdapskom-Sipskom kanalu, zaključenom 30 juna 1934 godine između Kraljevine Jugoslavije i Medunarodne dunavske komisije.

Pretsednik Ministarskog saveta i Ministar inostranih poslova, Ministar saobraćaja i Ministar pravde neka izvrše ovaj Ukaz.

20 maja 1936 godine
u Beogradu

PAVLE, s. r.
Dr. R. STANKOVIĆ, s. r.
Dr. I. PEROVIĆ, s. r.

Pretsednik Ministarskog saveta
i Ministar inostranih poslova,
Dr. M. M. Stojadinović, s. r.

Ministar saobraćaja,
Dr. M. Spaho, s. r.

Zastupnik Ministra pravde,
Ministar socijalne politike
i narodnog zdravlja,
Dragiša Cvetković, s. r.

MINISTARSTVO INOSTRANIH POSLOVA

Kraljevine Jugoslavije

PREDLOG ZAKONA

O

UGOVORU O EKSPLOATACIJI OBALNE VUČE NA ĐERDAPSKOM — SIPSKOM KANALU, ZAKLJUČENOM 30 JUNA 1934 GOD. U BEČU, IZMEĐU KRALJEVINE JUGOSLAVIJE I MEĐUNARODNE DUNAVSKE KOMISIJE KOJI GLASI:

§ 1.

Odobrava se i dobija zakonsku snagu Ugovor o eksploataciji obalne vuče na Đerdapskom — Sipskom kanalu, zaključen i potpisan 30 juna 1934 godine u Beču, između Kraljevine Jugoslavije i Međunarodne dunavske komisije, koji u originalu i prevodu glasi:

UGOVOR

O

EKSPLOATACIJI OBALNE VUČE NA ĐERDAPSKOM — SIPSKOM KANALU

Međunarodna dunavska komisija, koju zastupa njen *Pretsednik*, za to ovlašćen odlukom od 21 juna 1934 god., s jedne strane, i

Kraljevska jugoslovenska vlada, koju zastupa njen *Delegat* pri Međunarodnoj dunavskoj komisiji za to punovažno ovlašćen, s druge strane,

u želji da zaključe dugoročan ugovor o eksploataciji obalne vuče na Đerdapskom — Sipskom kanalu, ne prejudicirajući ni u čemu tumačenje i primenu članova 288 i 289 Trijanonskog ugovora o miru, zaključenog 4 juna 1920 godine i članova XXXII i XXXIII Konvencije o ustanovljenju Dunavskog statuta, od 23 jula 1921 godine,

ugovorile su sledeće odredbe:

Član 1

Kraljevska jugoslovenska vlada stavlja na raspoloženje Međunarodnoj dunavskoj komisiji, radi eksploatacije od strane Đerdapske administracije celokupnu instalaciju obalne vuče na Đerdapskom — Sipskom kanalu koja pripada jugoslovenskoj državi.

Ovo stavljanje na raspoloženje izvršiće predstavnici Ministarstva saobraćaja u ime Jugoslovenske vlade, određenim predstavnicima Međunarodne dunavske komisije na osnovu zapisnika potpisanog na licu mesta.

Ovom zapisniku biće priključena konstatacija inventara materijala kao i stanja instalacije, koju će sastaviti gore pomenuti predstavnici.

Član 2

Instalacija obalne vuče na Đerdapskom — Sipskom kanalu obuhvata železničke pruge, zgrade, radionice za opravke, vodovodne instalacije i druge predmete opreme, kao i tri lokomotive, troja parna kola za potegu i druge pripadnosti.

Član 3

U slučaju ako Komisija bude smatrala korisnim da u interesu plovidbe traži na toj instalaciji takve izmene koje bi prevazilazile održavanje, obično poboljšanje ili normalno obnavljanje materijala, Jugoslovenska vlada se obavezuje, da će u sporazumu sa Komisijom, za vreme trajanja ugovora, proučavati načine njihova izvršenja, i eventualnog učešća Komisije u pravičnog srazmeri u učinjenim izdatcima.

S druge strane, Jugoslovenska vlada zadržava sebi, za to isto vreme, pravo da, o svom trošku učini u instalaciji vuče svako poboljšanje koje bude smatrala korisnim. Izmene ili preinačenja koja prevazilaze održavanje, obično poboljšanje ili normalno obnavljanje materijala, biće izvršeni samo u sporazumu sa Međunarodnom dunavskom komisijom.

Član 4

Za eksploataciju ove instalacije Jugoslovenska vlada stavlja Komisiji na raspoloženje kvalifikovano osoblje od 10 lica, od kojih je jedan mašinski inženjer, šef vuče. Podrobnosti o ovom osoblju kao i njihove godišnje prinadležnosti označene su u tablici priloženoj ovome Ugovoru. Ove prinadležnosti kao i one koje proističu iz primene Pravilnika o funkcionisanju, padaju na teret budžeta Đerdapske administracije, dok osiguranja i penzije prima na sebe jugoslovensko Ministarstvo saobraćaja shodno zakonodavstvu na snazi u Jugoslaviji.

Izuzimajući za održavanje instalacija pomenutih u čl. 5, ovo osoblje stoji pod zapovestima Šefa plovidbenog Šervisa i potčinjeno je, u administrativnom i disciplinskom pogledu odredbama Pravilnika o funkcionisanju Administracije, koje se odnose na osoblje koje daju i imenuju obalne države. Hijerarhijsko izjednačenje tog osoblja naznačeno je u Aneksu I Glava III pomenutog Pravilnika.

Član 5

Jugoslovensko Ministarstvo saobraćaja održava preko Šefa vuče celokupnu instalaciju obalne vuče u savršenom stanju funkcionisanja. Ono će pristupiti povremeno pregledu stanja željezničke pruge, lokomotiva i parnih kola za potegu, shodno odredbama koje se odnose na održavanje državne železničke pruge i voznog materijala u Jugoslaviji, kao i pregledima građevina i drugih pripadnosti instalacije.

Šef plovidbenog servisa, u interesu eksploatacije, može dostaviti preko Šefa vuče Jugoslovenskom Ministarstvu saobraćaja deziderata ili primedbe odnosno funkcionisanja i održavanja instalacije.

Član 6

Materijal za eksploataciju, gorivo i ostalo, koje izdaje instalaciji Đerdapska administracija, mora biti najbolje kakvoće i mora odgovarati konstrukciji lokomotiva s tim da može biti, po mišljenju šefa vuče, upotrebljen bez ikakve štete po lokomotive.

Član 7

Vršiće se besplatno vuče:

1) Brodova koji plove pod zastavom Šefa jedne države, shodno odredbama Dodatka Pravilniku o policiji plovidbe;

2) brodova ili sprava koji pripadaju Đerdapskoj administraciji;

3) brodova ili sprava upotrebljenih od strane dveju pribrežnih država na sektoru ili od strane Administracije za studije ili za izvršenje radova izvode-nih u interesu plovidbe na Đerdapu.

Član 8

Iznos godišnje zakupne cene utvrđen je na sumu od 70.000.— švajcarskih franaka koju će Komisija plaćati Jugoslovenskoj vladi, preko Jugoslovenskog Ministarstva saobraćaja.

Za period od prvih pet godina, počevši od 1 jula 1934 godine, ugovarajuće strane, vodeći računa o na-

činu ubiranja taksa za vuču, usvojile su sledeći način plaćanja:

Isplata zakupa vršiće se delom u dinarima po kursu utvrđenom za isplatu taksa, a delom u švajcarskim francima. Suma koja se ima isplatiti u švajcarskim francima odgovaraće ukupnom procentu zakupa ravno procentu iznosa vučnih taksa koji bude efektivno naplaćen u švajcarskim francima ili zdravoj moneti.

Isplata zakupne cene izvršiće se u četiri plaćanja u jednakim ratama na kraju svakog tromesečja Državnoj hipotekarnoj banci u Beogradu a za račun Uprave pomorstva i rečnog saobraćaja.

U toku pete godine, način plaćanja zakupne cene za sledeći period, biće utvrđen sporazumno između Komisije i Jugoslovenske vlade.

Član 9

Ovaj Ugovor trajaće 40 godina, računajući od njegovog definitivnog stupanja na snagu.

Pri svem tom, moćiće se pristupiti svakih pet godina reviziji odredaba članova 2, 4, 5, 6, 7 i 8 rečenog Ugovora ako to opravdavaju interesi providbe, potrebe eksploatacije ili ekonomske potrebe.

Zahtev o reviziji mora biti podnet sa jedne ili druge ugovarajuće strane bar godinu dana pre isteka svakog petogodišnjeg perioda, pomenutog u prethodnom stavu. Zahtev mora sadržati izmene koje se traže. U slučaju da između ugovarajućih strana ne dođe, u razložnom vremenu, do sporazuma o obimu izmena, svaka strana imaće pravo da putem jedne arbitražne Komisije odluči o pomenutim izmenama.

Ova arbitražna Komisija biće određena kao što je niže rečeno. Medunarodna dunavska komisija i Jugoslovenska vlada odrediće svaka po jednog arbitra i sporazumeće se o izboru trećeg arbitra koji će predsedavati arbitražnoj Komisiji. Ovaj treći arbitar biće izabran između pripadnika Država koje nisu zastupljene u Medunarodnoj dunavskoj komisiji. Ako se ne postigne sporazum u roku od šest meseci računajući od traženja arbitraže, trećeg arbitra odrediće predsednik Administrativnog saveta Stalnog arbitražnog suda u Hagu po molbi strane koja je bude prva podnela. Arbitražna komisija može punovažno rešavati čak iako jedna od strana ne bude odredila arbitra u napred pomenutom roku od šest meseci, ili ako jedan od određenih arbitra odbije da učestvuje u radovima komisije a nije zamenjen. Odnosno postupka, Komisija će se inspirisati pravilima postavljenim u Haškoj konvenciji za mirno uredjenje medunarodnih konflikata od 18 oktobra 1907 godine. Odluke arbitražne komisije biće donošene većinom glasova, a glas Predsednika je pretežan.

Ako Medunarodna dunavska komisija smatra da joj raspolaganje instalacijom obalne vuče nije više potrebno ona će moći posredstvom prethodne objave od jedne godine, otkazati ovaj Ugovor po isteku svakog petogodišnjeg perioda pomenutog u gornjem prvom stavu.

U tom slučaju svaka od ugovornih strana moćiće istaći prava, o kojima je reč u tekstovima pomenutim u Uvodu, onim putem koji će joj u tom vremenu biti u toj stvari otvoren.

Član 10

Podrazumeva se, ako jedna od ugovornih strana izrazi želju pri isteku prethodnog petogodišnjeg perioda, o kome je reč u čl. 9, da će biti otpočeti pre-

govori između obeju strana u cilju obnavljanja ovoga ugovora.

Ako novi pregovori ne budu privedeni kraju u roku od 2 godine, svaka od ugovornih strana povratice slobodu da istakne prava o kojima je reč u tekstovima pomenutim u Uvodu, onim putem koji će joj u tom vremenu biti u toj svrsi otvoren, s tim da se važenje ovog Ugovora produžuje u svakom slučaju sve do isteka predviđenog roka od 40 godina.

Član 11

Svaki spor odnosno tumačenja ili primene odredaba članova ovog Ugovora biće, po iscrpljenju uobičajenih puteva za sporazum, podvrgnut arbitraži pod uslovima predviđenim u trećem i četvrtom stavu čl. 9.

Član 12

Ovaj ugovor stupiće na snagu, kao privremen, 1 jula 1934 godine, sa važnošću od godinu dana.

Jugoslovenska vlada obavezuje se da traži, što je hitnije moguće, potrebno zakonsko ovlašćenje za zaključenje jednog dugoročnog ugovora. Čim to zakonsko ovlašćenje bude dobiveno, delegat Jugoslavije notificiraće ga Komisiji. Ugovor će definitivno stupiti na snagu na dan notifikacije.

Ako, protivno očekivanju Jugoslovenske vlade, napred pomenuto ovlašćenje ne bude dobiveno za vreme perioda privremene primene, taj će period po svom isteku, biti prečutno obnovljen još za jednu godinu.

Sastavljeno u Beču 30 juna 1934 godine.

Za Medunarodnu dunavsku komisiju

Predsednik,
Seliger, s. r.
(M. P.)

Za Kraljevsku jugoslovensku vladu

Delegat Jugoslavije,
M. Mihajlović, s. r.
(M. P.)

OZNACENJE I PRINADLEŽNOSTI OSOBLJA INSTALACIJE OBALNE VUČE

Funkcije	Prinadležnosti	
1 Šef instalacije, inžinjer	3.300.—	5.000.— šv. fr.
2 Mašinovode (2400 do 3000)	4.800.—	6.000.— „ „
1 Kondukter trenja	2.000.—	2.400.— „ „
1 Mašinist-bravar	1.500.—	1.800.— „ „
1 Čuvar pruge	1.500.—	1.800.— „ „
2 Ložača (1200 do 1500)	2.400.—	3.000.— „ „
2 Matroza (1200 do 1500)	2.400.—	3.000.— „ „
10 Službenika	Svega: 17.900.—	23.000.— šv. fr.

§ 2.

Ovaj Zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše i kad se obnaroduje u „Službenim novinama“, a obaveznu silu dobija kad se ispune odredbe člana 12 Ugovora.

Preporučujemo Ministru pravde da ovaj Zakon obnaroduje, Ministru saobraćaja da se o izvršenju njegovom stara, vlastima zapovedamo da po njemu postupaju, a svima i svakome da mu se pokoravaju.

„U IME
NJEGOVOG VELIČANSTVA

PETRA II

po milosti Božjoj i volji narodnoj

KRALJA JUGOSLAVIJE

KRALJEVSKI NAMESNICI

Na predlog Ministra unutrašnjih poslova i po saslušanju Ministarskog Saveta, a na osnovu člana 63 Ustava

rešavaju:

Ovlašćuje se Ministar unutrašnjih poslova, da može podneti Narodnom predstavništvu na rešenje predlog zakona o promeni naziva srezova Veliki Bečkerek i Nova Kanjiža.

Ministar unutrašnjih poslova neka izvrši ovaj Ukaz.

27 aprila 1936 godine
u Beogradu

PAVLE, s. r.
Dr. R. STANKOVIĆ, s. r.
Dr. I. PEROVIĆ, s. r.

Ministar unutrašnjih poslova,
Dr. Korošec, s. r.

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Upravno odeljenje
014911-III 29-IV-1936
Beograd

PREDLOG ZAKONA

O IZMENI NAZIVA SREZOVA VELIKI BEČKEREK I NOVA KANJIZA

§ 1

Dosadašnji naziv sreza Veliki Bečkerek menja se u Petrovgrad a naziv sreza Nova Kanjiža u Novi Kneževac.

§ 2

Ovaj zakon stupa na snagu danom obnarodovanja u „Službenim novinama”.
Preporučujemo našem Ministru pravde da ovaj Zakon obnaroduje, svim Našim Ministrima da se o izvršenju njegovom staraju, vlastima zapovedamo da po njima postupaju a svima i svakome da mu se pokoravaju.

„U IME
NJEGOVOG VELIČANSTVA

PETRA II

po milosti Božjoj i volji narodnoj

KRALJA JUGOSLAVIJE
KRALJEVSKI NAMESNICI

Na predlog Ministra poljoprivrede, a u saglasnosti Ministarskog saveta, i na osnovu čl. 63 Ustava Kraljevine Jugoslavije rešili su i rešavaju:

Ovlašćuje se Ministar poljoprivrede da može podneti Narodnom predstavništvu Kraljevine Jugoslavije na rešavanje predlog zakona o slatkovodnom ribarstvu.

Ministar poljoprivrede neka izvrši ovaj Ukaz.

K. M. Br. 79
16 juna 1936 godine
Beograd

PAVLE, s. r.
Dr. R. STANKOVIĆ, s. r.
Dr. I. PEROVIĆ, s. r.

Ministar poljoprivrede,
Sv. Stanković, s. r.

PREDLOG ZAKONA O SLATKOVODNOM RIBARSTVU

I Opšte odredbe

§ 1

1. Ribarsko pravo je pravo: loviti, prisvajati i gajiti u određenoj slatkoj vodi ribe, rakove, žabe, kornjače, školjke i druge korisne vodene životinje, u koliko nisu predmet prava lova.

2. Sve odredbe ovog zakona koje govore o ribi i o ribarstvu važe i za gore navedene životinje.

§ 2

1. Zatvorene vode u smislu ovog zakona jesu:

a) ribnjaci (§ 37) i druga veštačka riblja čuvališta, bez obzira da li su u vezi sa otvorenom vodom ili ne;

b) poluribnjaci (§ 37) i celokupna kanalska mreža vodnih zadruga kao i svi vodotoci, bare i mlake koje su vodne zadruge kanalisale u svoje svrhe i svi rukavci (zalivi i fokovi) otvorenih voda, koji su odbranbenim nasipima vodnih zadruga potpuno odeljeni od tih voda i ostanu na području vodnih zadruga — u koliko sve ove nabrojane vode nisu sa otvorenim vodama u kakvoj trajnoj ili povremenoj vezi zgodnoj za prolaz riba najmanje propisane ili veće dužine (§ 54 t. 1);

v) manje tekuće vode, koje su veštački preuđene za gajenje riba i koje su stalno pregradene, dok služe ovoj svrsi;

g) izuzev starih rukavaca i korita, sve omanje stajace vode neznatnijeg prostranstva i značaja, u koliko nisu sa otvorenim vodama u trajnoj ili povremenoj vezi podesnoj za prolaz riba najmanje propisane ili veće dužine (§ 54 t. 1).

2. Sve su ostale vode otvorene.

3. Odluku o tome koja se voda ima smatrati zatvorenom donosi u spornom slučaju ban.

§ 3

Sve otvorene vode dele se u svrhe ovog zakona u male i velike:

1. U male otvorene vode računaju se potoci, neplovne reke i neplovni delovi reka, kao i bare i mlake, ako su sa otvorenim vodama u kakvoj trajnoj ili povremenoj vezi, podesnoj za prolaz riba najmanje propisane ili veće dužine (§ 54 t. 1) kao i jezera ispod 25 kv. km. površine pri srednjem vodostaju. Neplovne reke su one koje nisu plovne za trgovačke lade.

2. U velike otvorene vode računaju se plovne reke sa svima rukavcima i zalivima, od mesta gde postaju plovne za trgovačke lade, i veće neplovne reke, koje na predlog bana oglasi Ministar poljoprivrede za velike vode, kao i sve stajace vode i jezera veća od 25 kv. km. pri srednjem stanju vode. Periodična jezera smatraju se stajacim vodama.

§ 4

Odredbe ovog zakona važe za otvorene vode, a za zatvorene vode samo u koliko je to u njima izrečeno navedeno.

II Kome pripada ribarsko pravo

§ 5

1. Ribarsko pravo pripada u zatvorenim vodama, koje su tehnički uredene u smislu odredaba §-a 2 t.

1 a), b) i v), vlasniku tih uredaja. U ostalim zatvorenim vodama (§ 2 t. 1 g) vlasniku zemljišta, u koliko na tim vodama ne postoje ribarska prava drugih lica.

2. Sa ribarskim pravom na otvorenim vodama raspolaže država, u koliko ne postoje na tim vodama ribarska prava drugih pravnih ili fizičkih lica, koja će i dalje ostati na snazi sa ograničenjima iz t. 3, 4 i 5 ovog §-a i §-a 6, i koji se imaju utvrditi po postupku predviđenom u §-u ovog zakona. Dok se ne izvrši ovo utvrđivanje, priznaje se postojeće faktično stanje.

3. Ograničena ribarska prava na otvorenim vodama t.j. prava koja se odnose samo na lov određenih vrsta riba (§ 1 t. 2) ukidaju se.

4. Sva ribarska prava na otvorenim vodama koja potiču od feudalnih odnosa, u koliko već nisu na osnovu ranijih zakona priznata odnosno ukinuta, ukidaju se i njima raspolaže država.

5. Nova ribarska prava na otvorenim vodama ne mogu se u buduće ustanovljivati, osim u korist države.

6. Sva ribarska prava kojima raspolaže država na otvorenim vodama (t. 2, 4 i 5 ovog §-a) daje država na vršenje banovinama uz uslove označene u §-u 52.

§ 6

Ribarska prava pravnih ili fizičkih lica na otvorenim vodama, priznata po ovom zakonu, osim prava iz §-a 14 ovog zakona, može banovina otkupiti iz sredstava svoga ribarskog fonda (§ 52), prema odredbama §-a 7 ovog zakona.

§ 7

1. Veličinu oštete, koja se daje za otkup pojedinih ribarskih prava (§ 6), u koliko su takva prava priznata po postupku predviđenom u §-u 72 ovog zakona, ustanoviće ban na osnovu prosečne godišnje zakupnine za poslednje tri godine, računajući oštetu kao desetostruki iznos prosečne godišnje zakupnine za poslednje tri godine.

2. Ako ribolov u toku poslednjih godina nije izdavan pod zakup, odrediće ban vrednost ove zakupnine prema overenim podacima o prihodima sličnih ribolova za poslednje tri godine.

3. Ako se vrednost ribarskog prava u toku poslednje tri godine znatnije izmenila, odrediće ban vrednost godišnje zakupnine prema stručnoj proceni i po saslušanju vlasnika tog ribarskog prava.

4. Pri otkupu isplatiće se i ošteta za u ribarstvu učinjene investicije, u koliko nisu već amortizovane, koju će oštetu odrediti ban po stručnoj proceni i po saslušanju vlasnika.

5. Ako vlasnik ribarskog prava nije zadovoljan odlukom bana po t. 2, 3 i 4 ovog §-a može u roku od 30 dana po prijemu odluke, tražiti utvrđivanje vrednosti redovnim sudskim putem.

§ 8

U prirodnim ili veštačkim ograncima tekućih malih (§ 3 t. 1) voda (rukavcima, jarkovima, prokopima, jazovima) ribarsko pravo pripada onome, koji to pravo ima i u glavnoj vodi, i to u dužini, koja odgovara dužini glavne vode, na koju se prostire ribarsko pravo.

§ 9

1. Ako tekuća voda promeni prirodno ili veštačkim odvodom (prokopom itd.) svoj tok, pripada ribarsko pravo onome, koji ga ima u starom toku. Opseg tog prava u novom toku određuje prvostepena

opšta upravna vlast srazmerno dužini starog toka, na koju se ono prostire.

2. Poduzetnici vodogradevina kojima se menja tok vode, dužni su voditi računa o tome, kad to važniji ribarski interesi zahtevaju, da ostanu stari vodotoci i bare u vezi sa glavnom vodom. Raspravi o davanju dozvole za takve gradevine ima se prizvati ribarski ovlaštenik i ribarski stručnjak, koga odredi ban.

3. Ribarski ovlaštenik na otvorenim vodama ne može tražiti nikakvu otštetu, izuzev za investicije učinjene u ribarstvu, ako država ili banovina regulacionim radovima, ili vodne zadruga za zaštitu od poplave, odvoje pojedine rukavce otvorenih voda izgradnjom odbranbenih nasipa ili ako vodne zadruga u svrhu odvodnjavanja, navodnjavanja ili naplavljanja kanališu pojedine vodotoke. Veličinu te otštete utvrđuje ban. Stranka nezadovoljna otštetom koju je odredio ban, može u roku od 30 dana po prijemu odluke tražiti utvrđivanje otštete redovnim sudskim putem.

§ 10

1. U vodama, koje dolaze od poplave, pravo ribolova pripada:

a) kad poplava nastaje od razlivanja malih voda, onome koji je ribarski ovlaštenik za vodu od koje je došla poplava. Ribe koje ostaju na poplavljenom zemljištu osam dana po prestanku poplave ima pravo da prisvoji sopstvenik zemljišta;

b) kad poplava nastaje od razlivanja velikih voda, onome koji je ribarski ovlaštenik za vodu od koje je nastala poplava; ako poplava traje duže od 15 dana, posle tog roka pravo ribolova pripada vlasniku poplavljenog zemljišta;

v) kod poplava nastalih u oblasti periodičnih jezera pravo ribolova na poplavljenom zemljištu pripada vlasniku poplavljenog zemljišta, u koliko to pravo već ne pripada drugome (§ 5 t. 2);

g) kad voda poplavi prostor između korita i nasipa, pravo ribolova u toj vodi pripada onome koji je ribarski ovlaštenik za vodu koja je poplavila taj prostor.

2. U slučaju da ribarski ovlaštenik na tuđem poplavljenom zemljištu nanese vlasniku zemljišta štetu ribolovom, dužan je štetu nadoknaditi vlasniku poplavljenog zemljišta. Visinu otštete utvrđuje prvostepena opšta upravna vlast odlukom u redovnom postupku.

3. U vodama koje dolaze od poplave zabranjeno je svakome, pa i ribarskom ovlašteniku i vlasniku poplavljenog zemljišta, praviti ma kakve prepreke koje sprečavaju slobodan povratak ribe u glavnu vodu.

4. Poplava nastaje kada voda prelazi obale korita i razlije se po okolnom zemljištu, a poplava je prestala kada stajaća voda nema više veze sa vodom u koritu.

5. Kad usled naglog nadolaska vode nastaje neizbežan, neskrivljen izliv vode iz zatvorenih voda iz § 2 t. 1 a), b), v), tada ribarski ovlaštenik ima pravo da u roku od 15 dana lovi ribu koja je umakla iz tih voda na tuđe zemljište. U pogledu štete pri vršenju ovog ribolova važe odredbe t. 2 ovog §-a.

III Vršenje ribarskog prava

Ribarski reviri i odeljci

§ 11

1. Male vode razdeliće se, odnosno grupisati u određene ribarske revire, ukoliko nisu reviri već ustanovljeni u duhu §-a 12 ovog zakona.

2. Velike vode podeliće se u određene ribarske odeljke u smislu odredaba §-a 12 ovog zakona.

3. Ministar poljoprivrede propisaće upustva kako se ima izvesti deoba malih voda na ribarske revire i velikih voda na ribarske odeljke. I reviri, odnosno odeljci, koji leže na granici pojedinih banovina smatraće se kao nedeljive jedinice.

4. Podelu odnosno grupisanje malih voda na ribarske revire, i velikih voda na ribarske odeljke, vrši na području banovine ban.

§ 12

1. Pod ribarskim revikom podrazumevaju se one ograničene vodene površine ili ograničeni delovi malih (§ 3 t. 1) voda, koje se mogu iskorišćavati kao samostalni ribolovni objekti, bilo u pogledu ribolova, bilo u pogledu trajnog i uspešnog gajenja određenih vrsta riba. Jedan revir obuhvata:

a) pokraj glavne vode sve pritoke u koliko nisu podesne za samostalan revir;

b) sve bočne vode, tekuće ili stajaće, prirodne ili umetne, kao i stare rukavce, izuzev kanala vodnih zadruga i tekućih voda označenih u §-u 2 t. 1 v).

Stajaće vode potpadaju pod revir ako su sa glavnom vodom u trajnoj ili povremenoj vezi pogodnoj za prolaz riba najmanje propisane ili veće dužine (§ 54 t. 1), u koliko nisu podesne za samostalan revir.

2. Pod ribarskim odeljkom podrazumeva se određeni deo velike (§ 3 t. 2) otvorene vode ili čitava jedna velika otvorena voda koja je podesna za samostalno iskorišćavanje, bilo u pogledu ribolova, bilo u pogledu trajnog i uspešnog gajenja riba.

3. Ribarski odeljak na rekama mora se prostirati na čitavu širinu reke, od jedne do druge obale, osim u slučajevima gde državna granica prolazi koritom reke. On obuhvata pored glavnog toka i sve pritoke i sve bočne vode, stajaće ili tekuće, prirodne ili umetne, u koliko nisu podesne za samostalan odeljak ili revir.

4. Bliže odredbe o vršenju ribarskog prava u ribarskim revirima i odeljcima propisaće ban.

5. Reviri odnosno odeljci mogu biti:

- a) vlastiti
- b) zakupni
- v) banovinski.

§ 13

1. Pri podeli odnosno grupisanju otvorenih voda na ribarske revire i odeljke, ima se voditi računa da granice revira odnosno odeljaka budu, s obzirom na odredbe §-a 12, određene kakvom prirodnom granicom (vodopad, ušće, i sl.) ili kakvim značajnim objektom na vodi (most, splavnica i sl.). Gde takvih prirodnih granica ili objekata nema, granice revira odnosno odeljaka imaju se označiti naročitim znakovima.

2. Ban može menjati granice pojedinih ribarskih revira odnosno odeljaka, ako je to u interesu racionalnog ribarstva, a po saslušanju ribarskih interesenata i po mišljenju stručnog referenta banovine.

Vlastiti reviri

§ 14

1. Ako na maloj (§ 3 t. 1) vodi postoji samo jedno ribarsko pravo — bilo jednog ili više lica — ban će, na zahtev vlasnika tog prava, proglasiti tu vodu za vlastiti revir:

a) ako postoje svi uslovi iz §-a 12;

b) ako vlasnik to traži u roku od 30 dana, po unosu tog prava u ribarski katastar;

v) ako vlasnik takvog ribarskog prava na državnim pograničnim vodama nije strani državljanin.

2. Ako ribarsko pravo iz t. 1 ovog §-a pripada licima koja ne mogu biti zakupci revira (§ 16), takva se voda ne može proglasiti za vlastiti revir.

3. Vlastiti revir vlasnik može iskorišćavati:

a) u vlastitoj režiji

b) izdavanjem u zakup

v) izdavanjem ribolovnih dozvola (§ 33 t. 5).

4. Vlasnik ribarskog revira, ako hoće da iskorišćuje revir samostalno, dužan je najdalje u roku od 6 meseci po pravomoćnom proglašenju svog revira vlastitim, predložiti banu na odobrenje plan o racionalnom iskorišćavanju tog revira (§ 12 t. 4). Ako vlasnik to ne učini, ban će ga pozvati da ovaj plan podnese najdalje u roku od jednog meseca. Ako i u tom roku vlasnik ne podnese ovaj plan, revir će potpasti pod odredbe t. 5 ovog §-a.

5. Ako se vlasnik ribarskog revira ne pridržava odredaba ovog zakona i propisa na osnovu njega izdatih, naročito odredaba §-a 53 t. 1 i 2, odnosno ako se ne drži odobrenog plana iskorišćavanja, ban će izdati takav revir u zakup drugom licu na deset godina prema odredbama §-a 15. Zakupnina za tako izdati revir pripada vlasniku, pošto se od nje odbiju troškovi nastali usled ovog postupka. Po isteku ovog roka od deset godina, vlasnik stiće ponovo pravo raspolaganja svojim revirom u granicama ovog zakona.

6. Vlasnik može svoj revir izdati u zakup drugom licu samo po odredbama koje važe za zakupne revire, s tim da ga ne mora izdati u zakup putem javne licitacije.

Zakupni ugovor mora biti pismeni i ima se podneti prvostepenoj opštoj upravnoj vlasti radi odobrenja, koja ga sprovodi banu radi uvođenja u ribarski katastar. Za zakupca važe odredbe predviđene za zakupne revire.

7. Vlasnik može otkazati zakup putem prvostepene opšte upravne vlasti, ako se zakupac ne pridržava odredaba ovog zakona i na osnovu njega izdatih propisa. O otkazu donosi prvostepena opšta upravna vlast svoju odluku u redovnom postupku. Po pravomoćnom otkazu banska uprava upisuje promenu u katastar.

8. Ako vlasnik iskorišćava revir izdavanjem ribolovnih dozvola, on će u planu o iskorišćavanju revira (t. 4) navesti i maksimalan broj i vrstu dozvola koje će godišnje izdavati.

Zakupni reviri

§ 15

1. Vlasnici ribarskih prava na malim vodama, u koliko se za takvo pravo ne ustanovljuje vlastiti revir u smislu odredaba §-a 14, ne mogu svoje ribarsko pravo vršiti samostalno, već se vode na kojima postoje takva prava imaju proglasiti za zakupne revire u smislu odredaba §-a 12,

2. Zakupni reviri iskorišćuju se putem zakupa koji se daje javnom licitacijom. Početnu cenu određuje prvostepena opšta upravna vlast po prethodnoj stručnoj proceni zakupne vrednosti revira. Revir izdaje u zakup prvostepena opšta upravna vlast. Reviri se imaju davati u zakup kao celina za vreme od najmanje deset godina. O zakupu se ima sastaviti pismeni ugovor. Reviri se izdaju u zakup pod uslovima koje će propisati ban (§ 12 t. 4).

3. Za slučaj da se zakupac ne pridržava odredaba ovog zakona i propisa na osnovu njega izdatih, naročito odredaba §-a 53 t. 1 i 2, odnosno da ne iskorišćava revir racionalno, oduzeće mu prvostepena opšta upravna vlast odlukom u redovnom postupku zakupljeni revir i izdati u zakup drugom licu na trošak starog zakupca, s tim da on više ne može ni posredno ni neposredno uzimati učešća na ponovnoj licitaciji i da snosi eventualnu razliku u zakupnini za sve preostalo vreme.

4. Pri izdavanju u zakup propisaće se i u kojoj se meri i sa kojim vrstama riba pojedini reviri imaju poribljavati.

5. Zakup se može po molbi zakupca produžiti u interesu racionalnog ribarenja za daljih deset godina pod uslovima:

a) da se zakupac nije ogrešio o ovaj zakon i propise izdate na osnovu istoga;

b) da zakupac nudi bar dotadašnju zakupninu.

Molbu za produženje zakupa može predati tek u poslednjoj godini zakupa, ali najkasnije tri meseca pre isteka zakupnog roka.

6. Zakupac ne može izdati zakupljeni revir u podzakup ni u celini ni podeljen, nego samo preneti zakup u celini na drugo lice. Za to je potrebno prethodno odobrenje bana.

7. Prvostepena opšta upravna vlast će odrediti maksimalan broj fizičkih lica koja mogu biti zakupci revira, a po potrebi i maksimalan broj ribolovnih dozvola koje zakupac sme izdati, a prema veličini, produktivnosti i ribarskim odlikama revira, vodeći pri tom računa i o interesima sportskog ribolova.

8. Revir se može izdati u zakup dvojici ili većem broju fizičkih lica, ili jednóm pravnom licu, ali u tom slučaju zakupci moraju biti zastupljeni jednim fizičkim licem, koje ima dužnost i pravo da ih zastupa pred javnim vlastima u svim odnosima, koji izviru iz ovog zakona.

9. Zakupac može zakupni revir iskorišćavati u vlastitoj režiji i izdavanjem ribolovnih dozvola.

§ 16

1. Zakupci ne mogu biti:

a) industrijska i druga preduzeća na vodi koja otokom, otpacima ili svojim postrojenjima dejstvuju štetno na ribolovne vode;

b) opštine, imovne opštine, zemljišne zajednice, manastiri i crkvene uprave;

v) fizička lica koja ne mogu dobiti ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu;

g) strani državljanin bez naročitog odobrenja bana;

d) maloletna lica.

2. Da li i u koliko mogu u pojedinim banovinama biti zakupci pojedinih ribarskih revira druga pravna lica, odrediće ban.

3. Odredbe t. 7 §-a 15 važe i za pravna lica, ako su ona zakupci revira.

§ 17

1. Revire, koji se ne mogu izdati u zakup javnom licitacijom, ban može izdati u zakup neposrednom pogodbom, a ako to ne uspe, iskorišćavaće se izdavanjem ribolovnih dozvola. Prihodi od prodatih dozvola deliće se među vlasnike ribarskih prava shodno odredbi t. 2 ovoga §-a i §-a 23 t. 6. I za takav revir važe odredbe §-a 15 t. 7.

2. Zakupnina za zakupni revir pripada vlasnicima ribarskog prava na tom reviru, srazmerno opsegu odnosno vrednosti njihovog prava.

3. Vlasnici ribarskog prava imaju se među sobom sporazumeti o visini dela zakupnine koji će po jedinom vlasniku pripasti i o tome obavestiti prvostepenu opštu upravnu vlast.

4. Ako se vlasnici među sobom ne mogu sporazumeti o visini dela, odrediće visinu delova prvostepena opšta upravna vlast odlukom.

5. Ako vlasnici odlukom vlasti nisu zadovoljni, ima se zakupnina položiti kod suda nadležnog za mesto ribolova. Sud će, po saslušanju vlasnika ribarskog prava, odrediti o kojim pitanjima ima da se donese odluka, odrediti stranke koje imaju da nastupe kao tužioc i odrediti rok u kome imaju da ulože tužbu. Ako stranka ovaj rok propusti, izvršiće se isplata prema odluci prvostepene opšte upravne vlasti

Vlastiti odeljci

§ 18

1. Ako na jednoj velikoj vodi (§ 3 t. 2) ili delu velike vode, jedno ribarsko pravo pripada jednom ili većem broju fizičkih lica, ban će takvu veliku vodu odnosno deo velike vode proglasiti za vlastiti odeljak, na zahtev vlasnika odnosno suvlasnika tog prava, ako velika voda odnosno deo velike vode odgovara odredbama §-a 12 t. 2 i 3, i ako su ispunjeni uslovi iz §-a 14 t. 1 b) i v).

2. Na isti način kao i u t. 1, ban može proglasiti za samostalan odeljak i jednu veliku vodu ili deo velike vode, ako na njoj postoje dva ili više ribarskih prava u vlasništvu dva ili više fizičkih lica, s tim da

a) ova lica mogu iskorišćavati takav odeljak samo zajednički;

b) da među sobom imaju da odrede jedno fizičko lice koje će ih punovažno predstavljati (§ 15 t. 8) i v) da se među sobom imaju sporazumeti o procentualnom udelu u vrednosti ribarskog odeljka.

3. Za iskorišćavanje vlastitih odeljaka važe odredbe §-a 14 t. 3, 4 i 8 ovog zakona, a ako se izdaju u zakup, onda važe odredbe §-a 19 t. 3 i §-a 20 ovog zakona.

§ 19

1. Ako se vlasnici vlastitih odeljaka ne bi pridržavali odredaba ovog zakona i propisa na osnovu njega izdatih, naročito odredaba §-a 53 t. 1 i 2, ili odobrenog plana iskorišćavanja, ban će odlukom i takav odeljak proglasiti za zakupni odeljak, i sa njim postupiti kao sa ostalim zakupnim odeljcima za vreme od deset godina. Po isteknuću ovog roka vlasnik odnosno vlasnici ribarskog prava mogu ponovo tražiti proglašenje tog odeljka za vlastiti odeljak prema odredbama ovog zakona.

2. Ako se vlastiti odeljak proglasi za zakupni iz razloga navedenih u t. 1 ovog §-a, vlasnici ribarskog prava na tim odeljcima ne mogu biti ni posredno ni neposredno zakupci tih odeljaka.

3. Vlastite odeljke vlasnici mogu izdavati u zakup samo po odredbama ovog zakona, s tim da ne moraju izdati u zakup odeljak javnom licitacijom. Ali moraju sastaviti pismeni zakupni ugovor i podneti ga banu na odobrenje, nakon čega će se uvesti u ribarski katastar. Za zakupce važe odredbe kao za zakupce zakupnih odeljaka (§ 20).

Zakupni odeljci

§ 20

1. Zakupni odeljci iskorišćuju se redovno putem zakupa, koji se daje javnom licitacijom. Izdavanje u zakup vrši ban. On određuje i početnu cenu, po prethodnoj stručnoj proceni zakupne vrednosti odeljka. Odeljci se imaju dati u zakup samo u celini i za vreme od 5—25 godina. Uslove pod kojima se odeljci daju u zakup propisaoće ban.

2. Za slučaj da se zakupac ne pridržava odredaba ovog zakona i propisa na osnovu njega izdatih, naročito odredaba §-a 53 t. 1 i 2, odnosno da ne iskorišćava odeljak racionalno, oduzeće mu ban odlukom u redovnom postupku zakupljeni odeljak i izdati u zakup drugom licu na trošak starog zakupca, s tim da on više ne može ni posredno ni neposredno uzimati učešća na ponovnoj licitaciji i da snosi eventualnu razliku u zakupnini za sve preostalo vreme.

3. Ban će po potrebi odrediti pri izdavanju u zakup maksimalan broj ribolovnih dozvola i vrstu ribarskih sprava za koje zakupac sme izdati ribolovne dozvole; tako isto odrediće u kojoj se meri i sa kojim vrstama riba imaju pojedini odeljci poribljavati, ako to nađe za potrebno.

4. Zakupci ribarskih odeljaka mogu biti, i na licitacijama za izdavanje u zakup ovih odeljaka mogu učestvovati samo ribarske zadruge (§ 44 t. 1 i 2) ili ribari (§ 31 t. 1), koji imaju ribarsku iskaznicu.

5. Ako se na prvoj licitaciji ne postigne bar određena početna cena, tada se ima raspisati druga licitacija na kojoj mogu učestvovati i fizička lica, koja nemaju ribarsku iskaznicu. Ova lica u tom slučaju mogu postati i zakupci ribarskih odeljaka.

6. Ako se ribarski odeljak ne može izdati u zakup putem javne licitacije (t. 4 i 5 ovog §-a), ban može izdati takav odeljak u zakup direktnom pogodbom, ako na tu pogodbu pristanu oni vlasnici ribarskih prava na tom odeljku, kojima pripada najmanje 60% od zakupnine.

7. Za izdavanje u zakup ribarskih odeljaka važe i odredbe §-a 17 t. 2, 3, 4 i 5.

8. Zakup se može po molbi zakupca produžiti na daljih 5—25 godina, pri čemu važe odredbe §-a 15 t. 5.

9. Zakupac ne može zakupljeni odeljak izdati u podzakup, ni u celini ni podeljen, nego samo preneti zakup u celini na drugo lice. Za to je potrebno prethodno odobrenje bana.

10. Odeljci koji nisu izdati u zakup iskorišćuju se izdavanjem ribolovnih dozvola. Prihodi od ribolovnih dozvola deliće se među vlasnike ribarskih prava shodno odredbi §-a 17 t. 2, 3, 4 i 5 i §-a 23 t. 6.

Banovinski reviri i odeljci

§ 21

Ako na jednom reviru ili odeljku sa ribarskim pravom raspolaže jedino država (§ 5 t. 2), takav revir ili odeljak proglašićće ban za banovinski i njega će iskorišćavati banovina (§ 5 t. 6):

a) izdavanjem u zakup u smislu odredaba koje važe za zakupne revire odnosno odeljke s tim, da se u zakupni ugovor ima uneti najviša cena za pojedine ribolovne dozvole, koju sme zakupac naplatiti; izuzetno može ban po odobrenju Ministra poljoprivrede izdati pojedine odeljke u zakup direktnom pogodbom i bez licitacije ribarskim zadrugama, ako je to u interesu ribarskog zadrugarstva;

b) iskorišćavanjem u vlastitoj režiji;

v) izdavanjem ribolovnih dozvola;

g) ustupanjem radi veštačkog gajenja riba po odredbama §-a 42 ovog zakona.

§ 22

Ban može banovinske ribarske revire odnosno odeljke izdati u zakup ribarskim zadrugama, udruženjima i društvima i onda kada te organizacije nude za 10% niži iznos od iznosa koji se nudi u najpovoljnijoj ponudi ostalih licanata.

Ribarski doprinos

§ 23

1. Svaki vlasnik ma kakvog ribarskog prava (§ 5 t. 2), priznatog po §-u 72, dužan je da plaća svake godine u korist banovinskog ribarskog fonda godišnji ribarski doprinos.

2. Ako se revir odnosno odeljak izdaje u zakup javnom licitacijom, odnosno ako ih ban izda neposrednom pogodbom, ovaj doprinos iznosi 15% od stvarno postignute godišnje zakupnine.

3. Kod vlastitih revira odnosno odeljaka, ako se izdaju u zakup bez javne licitacije, ovaj doprinos iznosi 15% od prijavljene zakupnine. Ako prijavljena zakupnina za revir ili odeljak izgleda suviše niska, ban će odlukom odrediti visinu zakupne vrednosti toga revira odnosno odeljka. Stranka nezadovoljna odlukom bana može u roku od 30 dana po prijemu odluke tražiti da se visina godišnje zakupne vrednosti tog revira odnosno odeljka utvrdi redovnim sudskim putem.

4. Kod vlastitih revira odnosno odeljaka, ako nisu izdati u zakup, doprinos iznosi 15% od iznosa koji bi se verovatno dobio, kad bi se ovi reviri odnosno odeljci izdali u zakup. Visinu te zakupne vrednosti određuje ban. Stranka nezadovoljna odlukom bana može u roku od 30 dana po prijemu odluke tražiti da se visina godišnje zakupne vrednosti tog revira odnosno odeljka utvrdi redovnim sudskim putem.

5. Bliže odredbe o načinu na koji će se visina zakupne vrednosti iz t. 3 i 4 ovog §-a utvrditi propisaće Ministar poljoprivrede pravilnikom o izvršenju ovog zakona.

6. Ako se zakupni revir ili zakupni odeljak iskorišćuje izdavanjem ribolovnih dozvola (§ 17 t. 1 i § 20 t. 10) doprinos iznosi 15% od postignute ukupne prodajne cene za te dozvole.

7. Ako na jednom reviru ili odeljku postoje dva ili više ribarskih prava, doprinos se naplaćuje tako, da svaki vlasnik ribarskog prava plaća onaj deo doprinosa koji srazmerno odgovara njegovom pravu. Vrednost pojedinog prava utvrđuje se saobrazno odredbama §-a 17 t. 2, 3, 4 i 5.

8. Način na koji će se ovaj doprinos naplaćivati propisaće Ministar poljoprivrede pravilnikom o izvršenju ovog zakona.

9. Osim ribarskog doprinosa ne mogu se naplaćivati na ribarska prava drugi državni ni samoupravni nameti.

IV Ribarsko pravo u odnosu prema susednom zemljištu

§ 24

1. Ribarski ovlašćenik na otvorenim ili zatvorenim vodama, kao i njihovo osoblje, imaju prava pristupa mestu ribolova i preko tuđih imanja.

2. Na mestima otvorenih i zatvorenih voda gde je intenzivan ribolov i gde opšti interesi ishrane i trgovine ribom to zahtevaju, ribarski ovlašćenik i njegov osoblje i kupci njihove ribe imaju pravo pristupa dotičnom mestu i kolima radi otpreme ribe sa lovišta.

3. To se pravo pristupa ili prolaza ne odnosi na ona zemljišta koja su sastavni deo dvorišta, ograđenog vrta, ograđenog voćnjaka i ograđenog zemljišta za industrijske ciljeve. Ban može dozvoliti vršenje ribolova izuzetno i na ovakvim mestima, pod uslovima iz t. 5 ovog §-a, ako je to neophodno potrebno za uspešan ribolov.

4. Ribarski ovlašćenik na otvorenim i zatvorenim vodama i njihovo osoblje imaju pravo na upotrebu zemljišta pored ribolovne vode samo u tolikoj širini, koliko to neophodno zahteva upotrebljeni način ribolova, najviše deset metara od vode, za izvlačenje mreže, sušenje i opravku ribarskih sprava itd., prema potrebi ribolova. Upotrebom obale za te svrhe ne smeju se činiti smetnje ili prepreke na kopitnici koja služi brodarstvu. Vlasnik zemljišta dužan je da ribarskom ovlašćeniku dozvoli da svoj ribolovni prostor označi potrebnim znakovima.

5. Vlasnik zemljišta ima pravo na naknadu štete nanete mu upotrebom njegovog zemljišta po t. 1—4 ovog §-a. Za štetu odgovara ribarski ovlašćenik. Visinu oštete utvrđuje prvostepena opšta upravna vlast odlukom u redovnom postupku.

§ 25

1. Na mestima gde to opšti interesi ishrane i trgovine ribom zahtevaju, dužni su vlasnici zemljišta pored ribolovnih voda ustupiti na upotrebu putem zakupa ribarskom ovlašćeniku potrebno zemljište za podizanje zgrada, za ribare, ribarske sprave, prodaju ili preradu ribe.

2. Potrebu za ustupanjem zemljišta i veličinu zemljišta koje se ima ustupiti, kao i visinu zakupnine za ustupljeno zemljište utvrđuje prvostepena opšta upravna vlast odlukom u redovnom postupku. Visina zakupnine za ustupljeno zemljište odmeriće se prema zakupninama koje se za takva zemljišta plaćaju u mestu gde zemljište leži. Stranka nezadovoljna odlukom upravne vlasti može u roku od 30 dana po prijemu odluke tražiti tužbom kod nadležnog suda da ovaj odredi visinu zakupnine.

3. Ako ostalo zemljište usled ovog ustupanja ne bi više odgovaralo svrhama kojima je služilo, sopstvenik može u roku od 30 dana po prijemu odluke upravne vlasti tražiti kod nadležnog suda da mu se za celo zemljište plaća zakupnina ili da se celo zemljište otkupi. U slučaju otkupa primeniće se postojeći propisi o eksproprijaciji.

4. Odredbe ovog §-a jednako važe i za upotrebu zemljišta pored zatvorenih voda.

5. Upotrebom obale u svrhe iz t. 1 ovog §-a ne smeju se činiti smetnje ili prepreke na kopitnici koja služi brodarstvu. Isto tako na pristaništima ne smeju se podizati nikakve građevine bez prethodnog odobrenja Ministarstva saobraćaja.

V Ribarsko pravo u odnosu prema drugim pravima na upotrebu vode

§ 26

1. Zabranjeno je zagrađivanje ribljih voda bilo tekućim ili čvrstim otpacima industrijskih ili privrednih preduzeća i bilo kojim materijama koje štetno deluju na ribe. Naročito je zabranjeno bacanje otpadaka, strvina, pilotine, kore od drveta, kao i močenje lana i konoplje. Izuzetno može ban, na predlog prvostepene opšte upravne vlasti, dozvoliti močenje lana i konoplje u ribljim vodama, ako nema mogućnosti da se podignu specijalna močila. U tom slučaju ribarski ovlašćenik može tražiti primerenu otštetu, koju određuje prvostepena opšta upravna vlast u redovnom postupku.

2. Postojeća preduzeća koja u preradi neorganskih ili organskih materija upotrebljuju vodu kao i rudarska preduzeća, dužna su da podignu i održavaju potrebne naprave za hemisko odnosno biološko i mehaničko prečišćavanje upotrebljene vode, pre nego li se ta voda ispusti u ribolovne vode. Ban će propisivati se ta voda ispusti u ribolovne vode. Ban će propisivati uvođenje takvih naprava, vodeći računa, da se pri tome ne dovede u opasnost opstanak preduzeća. Prvostepene opšte upravne vlasti će kontrolisati uvođenje, održavanje i redovno funkcionisanje ovih naprava, kako bi se sprečilo ili na najmanju meru svelo oštećenje ribolovnih voda.

3. Štetu, koja bi ipak nastala od rada takvih preduzeća iz t. 2, puštanjem materija koje ribama škode, dužna su ona da naknade ribarskom ovlašćeniku. Visinu naknade određuje prvostepena opšta upravna vlast odlukom u redovnom postupku. Stranka nezadovoljna odlukom upravne vlasti može u roku od 30 dana po prijemu odluke tražiti da se visina otštete utvrdi redovnim sudskim putem.

4. Za puštanje kanalizacionih voda naseljenih mesta u ribolovne vode važe postojeći tehnički, sanitetski i veterinarski propisi.

§ 27

1. Industrijskim i drugim preduzećima i postrojenjima davaće se dozvola za upotrebu ribolovnih voda u njihove svrhe samo u slučaju:

- a) ako se ne prouzrokuje smanjenje ili presušivanje vode u meri da se riba ne može više održati;
- b) ako se ne sprečava slobodan prolaz ribe;
- v) ako udovolje propisima §-a 26 ovog zakona.

2. Izuzetke od ove odredbe može dozvoliti Ministar poljoprivrede, na predlog bana, ako su u pitanju preduzeća veće važnosti. Ribarski ovlašćenik u tom slučaju može tražiti otštetu od preduzeća, koju utvrđuje prvostepena opšta upravna vlast. Stranka nezadovoljna otštetom koju odredi upravna vlast može u roku od 30 dana po prijemu odluke tražiti da se visina otštete utvrdi redovnim sudskim putem.

§ 28

1. Postojeća preduzeća na vodi koja ne udovoljavaju, ili nova preduzeća koja po prirodi svog posla ne mogu udovoljiti t. 1 b) §-a 27 ovog zakona, dužna su po odluci prvostepene opšte upravne vlasti o svom trošku podići i održavati potrebne prolaze za ribu (riblje staze).

2. Vlasnici turbina dužni su, kad to nade za potrebno prvostepena opšta upravna vlast, o svom trošku podići i održavati naprave, kojima će se sprečiti ulaz riba u turbine.

§ 29

Pri regulaciji voda ima se voditi računa o interesima ribarstva, u koliko se time u tehničkom ili finansijskom pogledu ne dovodi u pitanje izvršivost same regulacije. Pri tome će se naročito paziti da riba u svome prirodnom putu ima svoje prolaze, skloništa, i ikrišta. Na to se ima paziti i pri postavljanju postrojenja za spuštanje drva.

VI Ribarski katastar

§ 30

1. Banske uprave vode katastar ribarskih revira i odeljaka, kao i svih ribarskih prava na otvorenim vodama i njihovih vlasnika, za područje svojih banovina.

2. U Ministarstvu poljoprivrede vodiće se takav katastar za celu državu.

3. Način na koji će se taj katastar voditi propisaoće Ministar poljoprivrede pravilnikom o izvršenju ovog zakona.

VII Dozvole za ribolov i registrovanje ribara i ribarskih sprava i plovila

§ 31

1. Ribarom u smislu ovog zakona smatra se onaj koji lično lovi ribu za prodaju.

2. Lica koja love ribu samo za svoju domaću potrebu ili iz sporta ne smatraju se ribarima u smislu ovog zakona i ne smeju prodavati ulovljenu ribu. Isto tako, ne smatra se ribarima pomoćno ribarsko osoblje, dok ne ispuni uslove §-a 32 t. 2 v).

§ 32

1. Svaki ribar (§ 31 t. 1) mora biti upisan u ribarsku maticu koju vodi prvostepena opšta upravna vlast.

2. U ribarsku maticu može biti upisano samo lice koje podnese nadležnoj prvostepenoj opštoj upravnoj vlasti uverenje svoje opštinske vlasti o siedecem:

- a) da je stalan zitelj te opštine;
- b) da je navršilo 18 godina života;
- v) da je bar jednu godinu vršilo zanimanje ribara (§ 31 t. 1) bilo samostalno bilo kao pomoćna osoba kog ribara. Ban može zahtevati da opštinske vlasti podatke pod v) unesu u uverenje tek na osnovu podataka dobijenih od mesne ribarske zadruge, odnosno udruženja ili njihovih saveza, ako i gde to nade za potrebno. Članovima ribarskih zadruga ili udruženja dovoljno je uverenje opštinske vlasti o podacima pod a) i b), ako imaju uz to uverenje svoje ribarske zadruge ili udruženja, o podacima pod v).

3. Po upisu u ribarsku maticu izdaće prvostepena opšta upravna vlast upisanom ribarsku iskaznicu.

4. Prvostepena opšta upravna vlast može odbiti molbu za upis u ribarsku maticu licu koje je po stupanju na snagu ovog zakona kažnjeno radi ogrešivanja o odredbe ovog zakona ili na osnovu njega izdatih propisa, i to za vreme od 2 godine po izvršenju kazne.

5. Lica označena u §-u 31 t. 2, moraju biti upisana u spisak ribolovaca koji vodi prvostepena opšta upravna vlast.

6. U spisak ribolovaca može biti upisano samo lice koje podnese prvostepenoj opštoj upravnoj vlasti uverenje svoje opštinske vlasti predviđeno u t. 2 pod a) i b). U ovaj spisak mogu biti upisana i lica koja nisu navršila 18 godina života, ali za to moraju imati odobrenje roditelja odnosno staratelja.

7. Po upisu u spisak ribolovaca prvostepena opšta upravna vlast izdaće upisanom ribolovnicu. Za upis u spisak ribolovaca važe odredbe t. 4.

8. Uverenja potrebna za upis u ribarsku maticu, odnosno u spisak ribolovaca, izdaju se bez naplate državne i samoupravne takse. Na ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu ne plaća se nikakva državna ni samoupravna taksa.

9. Ribarska iskaznica odnosno ribolovnica glasi na ime lica kome je izdata i važi za jednu kalendarsku godinu. Ona se ne sme drugome ustupiti.

10. Oblik obrasca za ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu, kao i iznos koji će se za ove obrasce naplaćivati propisuje Ministar poljoprivrede. On će propisati upustva za upis u ribarsku maticu i spisak ribolovaca i za izdavanje ribarskih iskaznica odnosno ribolovnica.

§ 33

1. Ribarska iskaznica odnosno ribolovnica ne daje nikome pravo na ribolov, ako uz nju nema još i ribolovnu dozvolu.

2. Ribolovna dozvola za udicu i druge omanje sprave, koje će propisati Ministar poljoprivrede, upisuje se u samu ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu na za to određenom mestu. Za sve ostale ribarske sprave mora se imati ribolovna dozvola koja se izdaje na zasebnom obrascu, koji će propisati Ministar poljoprivrede. Takva dozvola može se izdati samo licima koja imaju ribarsku iskaznicu.

3. U ribolovnoj dozvoli ima biti tačno označen revir odnosno odeljak za koji se dozvola izdaje kao i ribarske sprave za čiju upotrebu se daje dozvola. Ako je ta dozvola izdata na zasebnom obrascu, ima na njoj biti označeno i ime lica kome je izdata, kao i plovila koja se smeju upotrebiti uz određenu ribarsku spravu.

4. Za ribolov na banovinskim ribarskim revirima odnosno odeljcima, ako se iskorišćuju po odredbama §-a 21 v) kao i za ribolov na ribarskim revirima koji se iskorišćuju izdavanjem ribolovnih dozvola (§ 17 t. 1) odnosno odeljcima koji se iskorišćuju prema odredbama §-a 20 t. 10, ribolovne dozvole izdaje prvostepena opšta upravna vlast. Cenu ribolovnih dozvola za sve ove revire odnosno odeljke određuje ban s obzirom na ribarske sprave i plovila za čiju se upotrebu daje dozvola.

5. Vlasnici i zakupci ribarskih revira odnosno odeljaka mogu izdavati ribolovne dozvole za svoje revire odnosno odeljke po odredbama t. 2 i 3 ovog §-a, sa ograničenjima koja predviđa ovaj zakon. Za sprave za koje se traži dozvola na zasebnom obrascu (t. 2) oni mogu izdavati dozvole samo na za to propisanim obrascima, s tim da se ovako izdate dozvole imaju overiti kod prvostepene opšte upravne vlasti. Neoverene dozvole smatraće se kao nevažeće. Ako postoji opravdana sumnja da vlasnik odnosno zakupac ribarskog revira ili odeljka izdaje prevelik broj ribolovnih dozvola i time preko mere iskorišćuje revir ili odeljak, ban može narediti da se za određeno vreme, a najviše za 3 godine, imaju overavati kod prvostepene opšte upravne vlasti i dozvole koje se upisuju u ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu, za taj revir odnosno odeljak.

Za overu ribolovnih dozvola ne plaća se nikakva taksa.

6. Ribolovne dozvole izdaju se za jednu kalendarsku godinu. Na ribolovne dozvole ne naplaćuje se nikakva ni državna ni samoupravna taksa. Ministar poljoprivrede propisuje bliže propise za izdavanje ribolovnih dozvola, kao i oblik obrasca za to.

7. Prvenstvo na dobijanje ribolovnih dozvola koje izdaje prvostepena opšta upravna vlast imaju ribari iz najbliže okoline određenog revira odnosno odeljka.

8. Za ribolov samo udicom mogu se izuzetno izdavati i dnevne ribolovne dozvole za 1 do najviše 15 dana i licima koja nemaju ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu. Takve dozvole mogu se izdati samo na propisanim obrascima. Ministar poljoprivrede propisuje bliže odredbe za izdavanje ovih dozvola.

§ 34

1. Ko lovi ribu u otvorenoj vodi mora imati ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu i ribolovnu dozvolu za revir ili odeljak na kome lovi ribu i za sprave i plovila koje pri ribolovu upotrebljava.

2. Izuzetno od odredbe t. 1 ne mora imati ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu lice koje lovi ribu po odredbama §-a 33 t. 8.

3. Izuzetno od odredbe t. 1 ne mora imati ribolovnu dozvolu pomoćno osoblje kad lovi ribu u društvu sa vlasnikom ribolovne dozvole. Ali ako pomoćno osoblje lovi ribu u odsustvu vlasnika ribolovne dozvole, mora imati kod sebe ribolovnu dozvolu lica za čiji račun lovi ribu, kao i pismenu potvrdu tog lica da za njegov račun i na njegovu odgovornost radi. Pomoćno osoblje, bilo da vrši ribolov u društvu sa vlasnikom ribolovne dozvole ili u njegovom odsustvu, mora imati lično ribarsku iskaznicu ili ribolovnicu, a lice kome je vlasnik ustupio svoju ribolovnu dozvolu mora imati lično ribarsku iskaznicu.

4. Izuzetno od odredbe t. 1 ne moraju imati ribarsku iskaznicu ni ribolovnicu;

a) osoblje državnih odnosno banovinskih ribarsko-bioloških zavoda ili stanica, kao i osoblje javnih naučnih ustanova kojima je zadatak ispitivanje biologije slatkih voda u naučne svrhe i u svrhe unapređenja ribarstva, ako vrše ribolov po službenoj dužnosti; ali to osoblje mora imati uverenje da vrši ribolov po službenoj dužnosti koje izdaje dotični zavod, stanica ili ustanova;

b) stručna lica koja vrše ribolov radi proučavanja; ona moraju za to imati dozvolu, koju će im izdati ban odnosno Ministar poljoprivrede.

§ 35

1. Ribarske sprave, osim sprava koje bude od toga izuzeo Ministar poljoprivrede, kao i ribarska plovila moraju biti upisana u ribarsku maticu i označena od prvostepene opšte upravne vlasti naročitim znakom. Ministar poljoprivrede propisuje način kako će se vršiti označavanje ribarskih sprava i plovila. Za ribarska plovila važe postojeći propisi o rečno-policijskom nadzoru i obaveza upisa u državni brodski registar i očevidnik.

2. Na ribarska plovila ne plaća se nikakva ni državna ni samoupravna taksa.

§ 36

U koliko to nije u §-u 34 drukčije određeno, svako lice koje lovi ribu u otvorenoj vodi ili se bavi u blizini otvorene vode ili na njoj sa ribarskim spravama, koje nisu zapakovane ili predate na lađu kao prtljag, dužno je na zahtev nadzornih organa (§§ 43 i 71) pokazati:

a) ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu i ribolovnu dozvolu;

b) ribarsku spravu;

v) ulovljenu ribu.

VIII Ribnjaci i poluribnjaci

§ 37

1. Ribnjaci su ograničeni, zatvoreni prostori u kojima se gaje ribe, a koji se mogu po volji naročitim postrojenjima puniti vodom i prazniti.

2. Poluribnjaci su zatvorene vode, u kojima se gaje ribe, a koje se ne mogu po volji puniti vodom i prazniti.

3. Ribnjaci i poluribnjaci, u koliko stoje radi punjenja u vezi sa otvorenom vodom, potpadaju pod nadzor bana, bez obzira da li su privatni posjed.

4. Ministar poljoprivrede propisuje pravilnikom, u sporazumu sa Ministrom građevina, na osnovu postojećih zakonskih odredaba uslove, pod kojima se može dati dozvola za građenje ribnjaka i poluribnjaka, kao i sve povlastice koje će takvi ribnjaci ili poluribnjaci uživati.

§ 38

1. Na ribnjacima zabranjen je lov, vožnja čamcem, kupanje, puštanje stoke i živine (peradi), kao i svaka druga radnja koja može da smeta razmnožavanju i uzgoju riba, izuzimajući slučaj naročitog sporazuma sa vlasnikom.

2. Naročito je zabranjeno svako zagađivanje voda kojima se pune ribnjaci, a koje može da štetho utiče na ribu u ribnjacima, kao i zagađivanje vode u samim ribnjacima, izuzimajući slučaj naročitog sporazuma sa vlasnikom.

3. Kanali kojima se dovodi voda do ribnjaka, i kojima se voda ispušta iz ribnjaka, smatraju se sastavnim delom ribnjaka, i za njih važe odredbe kao i za same ribnjake.

4. Iz ribnjaka mogu se loviti ribe i ako nemaju propisanu veličinu, i za vreme lovostaje, ali je za prodaju ili prevoz ili uopšte stavljanje u promet takve ribe potrebno uverenje od nadležne opštinske vlasti u kom će se navesti količina, vrsta i poreklo ribe. Na takva uverenja neće se naplaćivati nikakva taksa. Opštinska vlast dužna je na kraju svakog meseca da izvesti prvostepenu opštu upravnu vlast, kome je izdala ovakvo uverenje, za koju vrstu i količinu riba.

5. Na ribnjacima vlasniku ribarskog prava i njegovim zakletim čuvarima pripada pravo ubijanja za ribolov štetnih životinja i vatrenim oružjem, ako imaju dozvolu za nošenje oružja.

6. Odredbe ovog §-a važe i za poluribnjake kao i za zatvorene vode iz §-a 2 t. 1 v).

IX Plodišta

§ 39

1. Ban može pojedine delove otvorenih voda ili prostora pokrivene vodom, koji su naročito podesni za mrestenje i razmnožavanje riba, proglasiti plodištima.

2. Takve prostore ban može proglasiti plodištima ili na molbu interesenata ili po sopstvenoj inicijativi. Ako se takav prostor proglasi plodištem po molbi interesenata tada oni imaju da plate otštetu onima koji su oštećeni time što je dotični prostor proglašen plodištem. Ako ban proglasi takav prostor plodištem po sopstvenoj inicijativi, tada se otšteta ima platiti iz banovinskog ribarskog fonda.

3. Visinu otštete, koja se ima platiti onima koji su oštećeni proglašenjem izvesnog prostora plodištem, određuje ban po stručnoj proceni. Stranka nezadovoljna odlukom bana može u roku od 30 dana

po prijemu odluke tražiti da se visina otštete odredi redovnim sudskim putem.

§ 40

1. Zabranjeno je na plodištima: loviti ribu, loviti, kupati se, voziti se čamcem, vaditi šljunak i mulj, kao i sve ostalo što smeta mrestenju ribe. Ali ban može i na plodištima dozvoliti lov riba koje su za plodište štetne.

2. Zabranjeno je na plodišta puštati stoku, patke, guske i druge životinje.

3. Odredbe §-a 38 t. 5 ovog zakona važe i za plodišta.

4. Granice plodišta imaju se označiti naročitim znacima.

X Zaštita i unapređenje ribarstva

§ 41

1. Državne i samoupravne će vlasti štiti i unapređivati ribarstvo. Ta zaštita i unapređenje sastojeće se poglavito:

a) u podizanju mrestilišta i stanica za rasplodavanje na većim ribolovnim objektima, radi racionalnog poribljavanja, i u podizanju uglednih ribnjaka; b) u pomaganju ustanova i preduzeća koja se bave rasplodavanjem i gajenjem riba;

v) u davanju novčane pomoći za nove ili nagrade za već ostvarene ribnjake, pošto se preko stručnih lica ban uveri da je ribnjak od javnog interesa naročito za poribljavanje otvorenih voda ili može da služi za ugled drugima;

g) u davanju novčanih nagrada za industrijalizaciju ribolova i za osobite uspehe u prerađivanju ribe;

d) u davanju novčanih nagrada ili pomoći za uzorno organizovan promet svežom ribom;

d) u davanju beskamatnih ili jeftinih pozajmica ribarskim zadružnim organizacijama, društvima i udruženjima i u osiguranju što jeftinijih kredita potrebnih gajilištima riba, ribarskoj industriji, obrtu i trgovini kod državnih i privilegovanih novčanih ustanova;

e) u davanju novčanih nagrada ribarskim za drugama, organizacijama, preduzećima ili pojedincima, koji dokažu da su postigli najbolji uspeh sa novim i korisnim ribarskim spravama, odnosno novim i korisnim metodama pri lovu ili prerađivanju ribe;

ž) u davanju pomoći za nabavku naročitih saobraćajnih sredstava (brodova, vagona i aparata za promet žive i sveže ribe) i pomaganju podizanja velikih ledenica u važnijim ribarskim središtima;

z) u davanju stipendija i pomoći licima, koja se žele teoriski i praktično usavršiti u ribarstvu, bilo u zemlji ili na strani;

i) u osnivanju stručnih tečaja i škola za poučavanje ribara i osoblja potrebno za ribarsku službu i davanju pomoći siromašnim licima za pohađanje tih tečaja i škola.

2. Ministar saobraćaja propisuje u sporazumu sa Ministrom poljoprivrede mere radi što bolje organizacije transporta žive i sveže ribe, kao i pogodnosti prevoznih uslova.

§ 42

1. Pojedine otvorene vode ili njihove delove, izuzev vlastitih revira ili odeljaka, može Ministar poljoprivrede na predlog bana ustupiti besplatno ili uz natplatu određene zakupnine pojedinim ribarskim zadrugama, organizacijama ili stručnim licima na određeno

vreme radi podizanja veštačkih ribnjaka, poluribnjaka i mrestilišta. Ako na tim vodama postoje kakva ribarska prava iz §-a 5 t. 2, priznata po odredbama §-a 72 ovog zakona, ona se imaju prethodno otkupiti po odredbama §§-a 6 i 7.

2. Ministar poljoprivrede može po odobrenju Ministarskog saveta, radi podizanja veštačkih ribnjaka, ustupiti na isti način i državna zemljišta koja su za to podesna i kojim raspolaže Ministar poljoprivrede. Ako su to državna zemljišta kojim upravlja kakva druga državna ustanova, može ih ustupiti za tu svrhu nadležni Ministar po odobrenju Ministarskog saveta.

§ 43

1. Vlasnici odnosno zakupci ribarskih revira i odeljaka ovlašteni su postavljati zaklete oružane čuvare ribolova prema odredbama §-a 71. Takve čuvare mogu postaviti na isti način i ribarski ovlašteni na zatvorenim vodama.

2. Vlasnicima odnosno zakupcima ribarskih revira ili odeljaka i njihovim zakletim čuvarima, i ako nemaju pravo na vršenje lova, dozvoljeno je loviti i ubijati životinje štetne po ribarstvo u svojoj ribljoj vodi i u njenoj neposrednoj blizini u svako doba i svakim sredstvom, osim vatrenim oružjem.

3. Ban može izuzetno odobriti da vlasnici odnosno zakupci ribarskih revira i odeljaka i njihovi zakleti čuvari ubijaju po ribolov štetne životinje u određeno vreme i na određenoj vodi i vatrenim oružjem, ako za to postoji opravdana potreba. O ovoj dozvoli ima se obavestiti ovlašćenik lova.

4. Ovlaštenik lova nema pravo prigovora u ovim slučajevima, ali mu pripada sva na taj način ulovljena ili ubijena divljač, osim vidre, koja pripada vlasniku ribolova.

5. Životinje štetne po ribolov označice Ministar poljoprivrede pravilnikom.

XI Ribarske zadruge

§ 44

1. Ribarske zadruge odnosno njihovi savezi po ovom zakonu su zadruge, čiji je zadatak racionalno vršenje, unapređivanje i usavršavanje ribolova, gajenje i preradivanje, organizacija prodaje i transporta riba i uopšte unapređenje ekonomskih interesa članova.

2. Država i banovina pomagaće takve zadruge, odnosno njihove saveze, ako budu odgovarale ovim uslovima:

a) da su članovi zadruge samo ribari (§ 31 t. 1) ili odgajivači riba. Izuzetno mogu ove zadruge odlukom glavne skupštine primiti u članstvo i lica koja nisu ribari, ali najviše do jedne petine ukupnog broja članova. Ovaj se uslov ne odnosi na zadruge, čiji je glavni zadatak gajenje riba;

b) da se pri ribolovu upotrebljaju isključivo racionalna sredstva i metode ribolova;

v) da zadruga ima dovoljan broj članova tako da je omogućen normalan i uspešan rad.

3. Revizija i nadzor nad ribarskim zadrugama vršiće se po propisima koji vrede za ostalo zemljoradničko zadrugarstvo.

§ 45

Ribarske zadruge, koje odgovaraju uslovima navedenim u §-u 44 imaju ova prava i prvenstva:

a) pravo na besplatnu stručnu pomoć državnih i banovinskih stručnjaka, kad to zatraže;

b) prvenstvo na dobijanje ribljeg mlada za odgajivanje od državnih i banovinskih ribarskih ustanova sa izvesnim olakšicama;

v) prvenstvo na dobijanje zajmova koji se daju za unapređenje ribarstva od državnih ili od države privilegovanih ustanova;

g) prvenstvo na pomoć za slučaj osnivanja zajedružne ribarske banke;

d) prvenstvo na dobijanje pomoći u novcu ili sretstvima proizvodnje;

d) prvenstvo na prodavanje javno-pravnim ustanovama ribarskog rasplodnog materijala;

e) prvenstvo po povlasticama §-a 41 ovog zakona;

ž) prvenstvo u dobijanju nagrada na ribarskim izložbama, pod inače jednakim uslovima;

z) prvenstvo na sve ostale pogodnosti koje da je država ili banovina za unapređenje ribarstva.

XII Ostale ribarske organizacije

§ 46

1. Vlasnici ili zakupci ribarskih revira i odeljaka, ribara i ribarski poduzetnici i sva druga lica koja se bave ili interesuju ribarstvom na području pojedinih banovina, mogu osnovati ribarska udruženja radi unapređenja ribarstva.

Njihov delokrug je sledeći:

a) osnivanje ribarskih ustanova za unapređenje ribarstva koje pojedinci ne mogu osnovati;

b) propaganda modernih metoda i načela ribarstva;

v) saradnja sa vlastima na zaštiti ribarstva;

g) osnivanje humanih ustanova u korist ribarskog osoblja;

d) davanje mišljenja nadležnim upravnim vlastima u pitanjima unapređenja i zaštite ribarstva;

d) vršenje svih za unapređenje ribarstva važnih poslova.

2. Lica koja se bave sportskim ribolovom mogu osnovati sportska ribarska društva.

Delokrug ovih društava je sledeći:

a) udruživanje lica koja se bave sportskim ribolovom i omogućavanje članovima da vrše sportski ribolov;

b) saradnja sa vlastima na zaštiti ribarstva;

v) davanje mišljenja vlastima u pitanjima unapređenja i zaštite ribarstva;

g) poribljavanje pojedinih voda korisnim vrstama riba, po odobrenju Ministra poljoprivrede odnosno bana i ostali radovi za normiranje naseljenosti pojedinih ribolovnih voda;

d) proučavanje ribarskih prilika i života u ribolovnim vodama i pomaganje takvog rada drugih lica;

b) propaganda modernih metoda i načela ribarstva, brošura, knjiga, časopisa itd.;

e) unapređenje sportskog ribarskog turizma.

3. Ako se sportska ribarska društva bave poribljavanjem otvorenih voda i gajenjem riba u te svrhe, onda će i ona uživati prvenstva iz §-a 45 osim ona predviđena pod g), d) i e).

4. Organizacije iz t. 1 i 2 izdržavaju se u prvom redu prihodima članskih uloga.

5. Ban će pomagati ove organizacije u srazmeri njihovih zadataka i delatnosti u smislu ovog zakona.

6. Bliže odredbe o poslovanju i organizaciji ribarskih društava i udruženja propisaće Ministar poljoprivrede pravilnikom o izvršenju ovog zakona.

XIII Stručne ribarske institucije

§ 47

1. U svrhu proučavanja ribarstva (biologije riba i drugih slatkovodnih organizama) osnivaće za banovinska područja ban ili Ministar poljoprivrede za veća područja ribarsko-biološke i hidrobiološke (limnološke) zavode ili stanice odnosno specijalna odeljenja sličnih zavoda. Ministar poljoprivrede će osnovati centralni zavod za ribarstvo sa gore označenom svrhom i sa nadležnošću za celu državu. Osnivanje sličnih ustanova od strane ribarskih organizacija pomagaće ban i Ministar poljoprivrede.

2. Državni i banovinski zavodi i stanice dužni su:

a) ispitivati naučne osnove racionalnog ribarstva;

b) na zahtev nadležnih vlasti besplatno, a po traženju privatnih ustanova i lica po određenim taksamama, proučavati predložena pitanja, davati stručna mišljenja i postavljati predloge radi unapređenja ribarstva.

3. Stručni činovnici državnih ili banovinskih zavoda moraju imati fakultetsku i stručnu spremu (§ 70 t. 3). Po potrebi mogu se postavljati i honorarni stručnjaci.

4. Bliža uputstva o uređenju i delovanju ovakvih ustanova propisaće Ministar poljoprivrede odnosno ban posebnim pravilnicima.

5. O organizaciji i radu centralnog zavoda za ribarstvo doneće Ministar poljoprivrede u sporazumu sa Ministrom prosvete poseban pravilnik, s naročitim obzirom na potrebe universitetske nastave i naučno-ribarskih ispitivanja.

6. Postojeća banovinska hidrobiološka stanica u Ohridu stoji u pogledu svog naučnog rad pod nadzorom univerziteta u Beogradu.

§ 48

1. Državni odnosno banovinski ribarsko-biološki zavodi i stanice mogu preko svog stručnog osoblja vršiti naučna ribarska ispitivanja u svima otvorenim i zatvorenim vodama, ali se o tome ima ribarski ovlašćenik u tim vodama prethodno obavestiti. U koliko je za ta ispitivanja potreban ribolov, ili bi od njih mogla nastati kakva šteta za ribarskog ovlašćenika, potrebno je za takav rad odobrenje ribarskog ovlašćenika.

2. Državnim ili banovinskim mrestilištima odnosno ribogojilištima ban može dozvoliti lov određenih vrsta riba za određeno vreme u svima otvorenim vodama radi naučnog proučavanja odnosno radi dobijanja ikre, pa i u vreme lovostaje, u koliko se te vode iskorišćuju izdavanjem ribolovnih dozvola (§ 17 t. 1. § 20 t. 10 i § 21 v).

3. Ban može ovakvu dozvolu iz t. 2 ovog §-a dati pod određenim uslovima i privatnim mrestilištima, za svrhe poribljavanja domaćih otvorenih voda, pri čemu se ima ograničiti količina riba koja se sme uloviti i upotrebiti za te svrhe.

4. Ban može dozvoliti za određeno vreme lov pojedinih vrsta riba radi dobijanja ikre u cilju veštačkog gajenja i ribarskim ovlašćenicima u njihovoj vodi.

5. Riba ulovljena po odredbama t. 2, 3 i 4 ovog §-a, radi dobijanja ikre, mora se vratiti živa u vodu, gde je bila izvadena.

6. Državni odnosno banovinski ribarsko-biološki zavodi i stanice i druge javne naučne institucije, kojima je zadatak ispitivanje biologije slatkih voda u naučne svrhe i u svrhe unapređenja ribarstva, izuzete su

u svom službenom poslu od svih zabrana predviđenih ovim zakonom odnosno na osnovu njega izdatim propisima, pod uslovima §-a 34 t. 4 a) i b).

XIV Savetodavni ribarski odbori

§ 49

Za davanje mišljenja i saveta po svima važnicim pitanjima slatkovodnog ribarstva imaju se obrazovati:

a) Vrhovni savetodavni ribarski odbor pri Ministarstvu poljoprivrede;

b) Savetodavni ribarski odbori pri banskim upravama.

1. U Vrhovni savetodavni ribarski odbor ulaze:

a) pretstavnici Ministarstva poljoprivrede, koje određuje Ministar poljoprivrede;

b) po jedan predstavnik banovinskih savetodavnih ribarskih odbora, koga predlaže taj odbor;

v) pretstavnici ribarske nauke univerziteta, koje predlažu univerziteti;

g) priznati ribarski stručnjaci koje pozove Ministar poljoprivrede;

d) pretstavnici ostalih zainteresovanih Ministarstava koje određuje resorni Ministar;

d) po jedan predstavnik središnjeg saveza ribarskih zadruga i središnjeg saveza ribarskih društava, koje predlažu ti savezi;

e) predstavnik centralnog zavoda za ribarstvo.

2. Vrhovni savetodavni ribarski odbor daje, na zahtev Ministra poljoprivrede, mišljenje o pitanjima slatkovodnog ribarstva važnim za celu Kraljevinu.

Ovaj odbor se sastaje najmanje jedanput godišnje, na poziv Ministra poljoprivrede.

3. Savetodavni ribarski odbor pri banskoj upravi obrazuju pretstavnici:

a) banske uprave, koje određuje ban;

b) ribarsko-bioloških institucija odnosno bioloških zavoda, koji se bave proučavanjem ribarstva, u koliko ih ima u dotičnoj banovini, a koje predlažu ti zavodi;

v) ribarskih zadruga odnosno njihovih saveza, ribarskih udruženja i društava, koje predlažu te organizacije;

g) ribarske industrije;

d) privatnih naprednih ribarskih preduzeća;

d) trgovinskih, zanatskih i poljoprivrednih komora;

Banovinski savetodavni ribarski odbor daje, na zahtev bana, mišljenje o svima važnijim pitanjima slatkovodnog ribarstva na području banovine.

Odbor se sastaje na poziv bana najmanje jedanput godišnje.

4. Ministar poljoprivrede propisaće posebnim pravilnikom odredbe o organizaciji i radu ovih odbora.

XV Ribarska statistika

§ 50

Banske uprave dužne su prikupljati za svoje područje sve ribarske statističke podatke, sređivati ih i slati Ministarstvu poljoprivrede.

Bliže odredbe o vođenju ribarske statistike propisaće pravilnikom Ministar poljoprivrede.

§ 51

1. Lica ili preduzeća koja se bave ribolovom dužna su prvostepenoj opštoj upravnoj vlasti prijavljivati svoj lov naznačivši vrstu i količinu ulovljene

ribe, mesto gde je ona ulovljena i mesto gde je prodana.

2. Preduzeća za riblju industriju dužna su prijavljivati količinu i vrstu svojih proizvoda, kao i količinu i vrstu kupljene ribe i mesto gde je kupljena.

3. Statistički podaci upotrebljivaće se samo za svrhe unapređenja i proučavanja ribarstva.

XVI Ribarski fondovi

§ 52

1. U svakoj banovini osnovaće se za unapređenje ribarstva banovinski ribarski fond.

2. U ovaj fond ulaze prihodi ribarstva u pojedinim banovinama, naime:

a) prihod od eksploatacije ili zakupa banovinskih ribarskih revira i odeljaka;

b) prihod od ribolovnih dozvola, ribarskih iskaznica i ribolovnica;

v) prihod od banovinskih veštačkih ribnjaka, stanica za rasplodavanje riba i gajilišta za razne slatkodvodne životinje;

g) prihod od stručne tehničke izrade projekata i planova za ribarstvo, veštačke i poluveštačke tehničke objekte u vezi sa ribarstvom itd. za potrebe privatnih lica, kao i za rukovanje takvim radovima; ban će po potrebi odrediti takse za ove radove;

d) novčane kazne i iznosi od prodaje konfiskovane ribe i ribarskog alata po odredbama ovog zakona;

d) propale kaucije;

e) svi postojeći banovinski fondovi i sretstva za unapređenje ribarstva;

ž) ribarski doprinosi;

z) ostali prihodi predviđeni ovim zakonom.

3. Banovinski ribarski fond može se trošiti samo za poslove unapređenja i za potrebe organizacije i uređenja ribarstva te banovine, naročito na poslove predviđene u §-u 41 t. 1, §-u 45, §-u 47 t. 1 i §-u 71 t. 2. Gotovina fonda ima se čuvati kod filijala Državne hipotekarne banke u sedištu banske uprave, a interes na istu knjižiti u korist tog fonda. Bliže odredbe o rukovanju i trošenju ovog fonda propisaće se posebnim pravilnikom saglasno §-u 19 Zakona o banskoj upravi.

4. Pri Ministarstvu poljoprivrede ima se obrazovati fond za unapređenje ribarstva kojim će raspolagati Ministar poljoprivrede. U taj fond ulaziće svake godine 10% od iznosa svih prihoda banovinskih ribarskih fondova, kao i gotovina Fonda za unapređenje ribarstva, osnovanog Zakonom o ribolovu od 1911 godine, u iznosu u kom se zatekne na dan stupanja na snagu ovog zakona. Ovaj fond će se upotrebljavati za poslove unapređenja, organizacije, uređenja i proučavanja ribarstva, koje vrši Ministarstvo poljoprivrede. Ministar poljoprivrede propisaće u saglasnosti sa Ministrom finansija poseban pravilnik o rukovanju i trošenju ovog fonda.

XVII Ribolovne zabrane i ograničenja

§ 53

1. Zabranjeno je:

a) loviti ribu pomoću narkotičnih i eksplozivnih materija (dinamita, bombi, karbida, kreča, otrova itd.) i svih drugih materija i sredstava koja omamljuju ili ubijaju ribu, kao i skupljati takvu ribu;

b) loviti ribu pucanjem iz vatrenog oružja i nabadanjem ostrima i harpunama, kao i skupljati takvu ribu.

2. Zabranjeno je pri ribolovu, ili bavljenju na ribolovnoj vodi ili u njenoj neposrednoj blizini imati kod sebe sredstva označena u t. 1 a). Ova se zabrana ne odnosi na lica koja u blizini ribolovne vode vrše kakav drugi dozvoljen rad, za koji su potrebna ta sredstva.

3. Zabranjeno je prodavanje i uopšte stavljanje u promet ribe ulovljene sredstvima označenim u t. 1.

4. Samo izuzetno i po naročitom odobrenju Ministra poljoprivrede može se dozvoliti lov ostvama i harpunama na mestima gde se ribolov ne može racionalno vršiti na drugi način.

5. Zabranjeno je pregradivati ribolovne vode stalnim ili privremenim ribolovnim sredstvima ili postrojenjima koja onemogućuju prolaz riba. Izuzetke od toga može odobriti Ministar poljoprivrede na predlog bana, ako je to u interesu racionalnog ribolova.

Za ribolov u slučaju poplave važe odredbe §-a 10 t. 3.

6. Na propustima, branama i sličnim postrojenjima zabranjeno je nameštanje sprava za lov ribe, pa i onda kada je sopstvenik tih postrojenja jednovremeno i ribarski ovlašćenik na toj vodi.

7. Zabranjeno je loviti ribu, osim udicom, na dostojanju manjem od 50 metara od svake brane, splavnice ili slične vodogradevine.

8. Zabranjen je ribolov na ulazu i izlazu svake riblje staze (§ 28 t. 1), kao i na samoj stazi.

9. Zabranjeno je unositi na bilo koji način u ribolovne vode pojedine vrste riba kojih inače u njima nema. Dozvolu za to može dati samo Ministar poljoprivrede, a za zatvorene vode koje nisu ni u kakvoj vezi sa drugimi vodama, a leže na području jedne banovine, ovu dozvolu može dati ban.

10. Odredbe ovog §-a odnose se na otvorene i zatvorene vode s tim, da su vlasnici ribarskog prava na ribnjacima i poluribnjacima izuzeti od zabrana iz t. 1, 2, 5, 6 i 7 ovog §-a, za rad na svojim ribnjacima odnosno poluribnjacima.

§ 54

Ban će propisati naredbom (§ 66 Zakona o unutrašnjoj upravi):

1. najmanju veličinu ispod koje se pojedine vrste riba ne smeju loviti;

2. vreme kada se pojedine vrste riba ne smeju loviti (lovostaje) kao i ostale zabrane i ograničenja za vreme lovostaje;

3. propise i ograničenja u pogledu ribarskih sprava, veličine okaca na ribarskim spravama, zatim u pogledu pojedinih načina ribolova, kao i u pogledu noćnog ribolova;

4. odredbe koje se tiču iscrpljivanja odnosno odvracanja vode u cilju ribolova, kao i obaveznog prethodnog obaveštavanja ribarskog ovlašćenika, u slučaju da se iscrpljivanje i odvracanje vode vrši u kakvom drugom cilju;

5. odredbe koje se tiču splavljenja i spuštanja drva niz pojedine ribolovne vode, u cilju zaštite riba u njima;

6. odredbe za suzbijanje ribljih bolesti, kako u otvorenim tako i u zatvorenim vodama;

7. odredbe za zaštitu životinja koje služe ribama za hranu;

8. odredbe za zaštitu ikre;

9. odredbe za zaštitu ikrišta, naročito u pogledu pripuštanja pataka na ikrišta i u male ribolovne vode;

10. odredbe radi obezbeđenja povratka ribe sa poplavljenih područja u vodu od koje je nastala poplava (§ 10 t. 3);

11. odredbe u pogledu vršenja ribolova, naročito u cilju da se izbegnu sukobi između ribara prilikom vršenja ribolova i da se omogući lakši nadzor nad vršenjem ribolova;

12. odredbe za zaštitu ribnjaka i mrestilišta i postrojenja u vezi sa njima.

13. Pre izdavanja naredaba predviđenih ovim §-om ima se saslušati banovinski ribarski odbor. Naredbe koje izdaje ban imaju se pre objavljivanja podneti Ministru poljoprivrede radi koordinacije sa naredbama banova drugih banovina.

§ 55

1. Ribe koje nemaju najmanju propisanu veličinu ne smeju se prodavati ni u opšte stavljanje u promet, već se imaju odmah čim se ulove vratiti žive u vodu.

2. Pet dana po nastupu lovostaje zabranjeno je prodavanje i u opšte stavljanje u promet onih vrsta riba za koje važi lovostaja.

3. Ribe za koje važi lovostaja, ako se ulove za vreme lovostaje, imaju se odmah žive vratiti u vodu.

4. Odredbe t. 2 n 3 važe i za vrste riba koje se love isključivo određenim spravama, za vreme dok je zabranjena upotreba tih sprava.

5. Izuzetno od odredbe t. 2 Ministar poljoprivrede izdaće posebne propise za promet rakova koji su namenjeni izvozu.

§ 56

1. Niko ne sme loviti ribu ako za to nije ovlašćen po odredbama ovog zakona.

2. Kupovanje, prodavanje i uopšte stavljanje u promet ribe, u koliko postoji sumnja ili je poznato da je ona neovlašćeno ulovljena, zabranjeno je.

3. Svakome koji nema za to ovim zakonom propisanu ribolovnu dozvolu i ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu, zabranjeno je da pri bavljenju u neposrednoj blizini ribolovne vode ima kod sebe ribarske sprave osim ako su one zapakovane ili predate na ladi kao prtljag. Isto tako je zabranjeno neovlašćenom licu da drži ili ostavlja ribarske sprave u vodenicama, kupatilima i sličnim građevinama na vodi ili pored nje.

4. Zabranjeno je imati kod sebe ili čuvati ribarske sprave čija je upotreba zabranjena.

§ 57

1. Ban može zabraniti svaki ribolov u određenoj vodi, ako je to potrebno radi razmnožavanja riba, ali najviše za vreme od tri godine.

2. Isto tako ban može zabraniti lov pojedinih vrsta riba u celoj banovini ili samo u određenim vodama, ako je potrebno da se osigura jače razmnožavanje tih vrsta riba, ali najviše za vreme od tri godine.

3. Ban može izuzetno odobriti lov riba koje nemaju propisanu veličinu, ili lov riba za vreme lovostaje za svrhe veštačkog gajenja ili radi načnog ispitivanja.

4. Ban može izuzetno dozvoliti upotrebu inače zabranjenih sprava i sredstava za ribolov ili zabranjenih načina ribolova, ako je potrebno da se utamane pojedine štetne vrste riba, ali samo na pojedinim određenim mestima i za određeno vreme. Ova odredba važi i za zatvorene vode iz §-a 2 t. 1 g).

§ 58

Propisi izdati na osnovu ovog zakona za vode odnosno delove voda koji se prostiru i van granica države moraju biti u saglasnosti sa postojećim konvencijama oribarstvu sa susednim državama. Ako susedne države ne bi htele preduzeti mere za zaštitu ribarstva, Ministar poljoprivrede može na takvim vodama ili njihovim delovima dozvoliti i odstupanja od zaštitnih mera.

XVIII Kaznene odredbe

§ 59

1. U koliko niže označena dela nisu po drugim zakonima kažnjiva većom kaznom, kazniće se zatvorom do 6 meseci ili novčano do 5000 dinara, ko protivno odredbama §-a 53 t. 1a), bilo u otvorenim bilo u zatvorenim vodama lovi ribu pomoću eksplozivnih, narkotičnih i drugih materija ili sredstava koja ubijaju ili omamljuju ribu.

2. U koliko niže označena dela nisu po drugim zakonima kažnjiva većom kaznom, kazniće se zatvorom do 3 meseca ili novčano do 2500 dinara:

a) ko pri ribolovu ili bavljenju na ribolovnoj vodi ili u njenoj neposrednoj blizini; protivno odredbama §-a 53 t. 2, ima kod sebe materije ili sredstva označena u t. 1 ovog §-a ili ko skuplja ribu ubijenu ili omamljenu ovim sredstvima;

b) ko protivno odredbama §-a 38 t. 2 zagađuje vodu kojom se pune ribnjaci ili poluribnjaci ili vodu u samim ribnjacima i poluribnjacima;

v) ko protivno odredbama §-a 53 t. 9, bez odobrenja predviđenog ovim zakonom, unosi bilo u otvorene ili zatvorene vode pojedine vrste riba, kojih do tada u njima nije bilo.

§ 60

U koliko niže označena dela nisu po drugim zakonima kažnjiva većom kaznom, kazniće se zatvorom do 30 dana ili novčano do 1500 dinara, ko protivno odredbama ovoga zakona:

1. pravi prepreke koje sprečavaju slobodan povratak riba sa poplavljenih zemljišta u glavnu vodu (§ 10 t. 3);

2. zagađuje riblje vode materijama koje štetno deluju na ribe (§ 26 t. 1) odnosno ne podigne naprave za prečišćavanje upotrebljene vode ili te naprave ne održava u ispravnom stanju (§ 26 tač. 2);

3. ne napravi potrebne prolaze za ribu ili iste ne održava u ispravnom stanju (§ 28 t. 1);

4. ne napravi potrebne uredaje za sprečavanje ulaska ribama u turbine, odnosno ne održava takve uredaje (§ 28 t. 2);

5. izdaje ribolovne dozvole u većem broju nego što mu je odobreno (§ 14 t. 8 § 15 t. 7 § 18 t. 3, § 20 t. 3 i § 21 a);

6. za ribolovne dozvole naplaćuje veći iznos nego što je ugovorom određen (§ 21 a);

7. drugome ustupi svoju ribarsku iskaznicu ili ribolovnicu, kao i ko upotrebljava tuđu ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu (§ 32 t. 9);

8. izdaje ribolovne dozvole licima koje nemaju na njih pravo (§ 33 t. 2);

9. neovlašteno izdaje ribolovne dozvole ili kod izdavanja tih dozvola ne upotrebljava propisani obrasci (§ 33 t. 5 i 8);

10. lovi ribu a nema ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu ili nema ribolovnu dozvolu za sprave i plovila, kao i za revir odnosno odeljak na kome lovi (§ 34) ili uopšte neovlašteno lovi ribu (§ 56);

11. na ribnjacima i poluribnjacima neovlašteno lovi ribu odnosno vrši radnje koje vmetaju uzgoj i razmnožavanje riba (§ 38 t. 1);

12. na plodištima neovlašteno lovi ribu ili vrši druge zabranjene radnje (§ 40 t. 1 i 2);

13. lovi ribu vatrenim oružjem ili bez odobrenja lovi ribu ostvama ili harpunama (§ 53 t. 1b) i t. 4);

14. prodaje ili uopšte stavlja u promet ribu ulovljenu sredstvima koja su zabranjena po §-u 53 t. 1a) (§ 53 t. 3);

15. neovlašteno pregrađuje ribolovne vode (§ 53 tač. 5);

16. namešta sprave za lov riba na propustima, branama i sličnim postrojenjima (§ 53 t. 6);

17. lovi ribu na ulazu ili izlazu ribljih staza ili na samoj stazi (§ 53 t. 8);

18. vrši radnje zabranjene propisima izdatim na osnovu §-a 54 t. 1 do 12 ovog zakona izuzev t. 11 za koju važi § 61 t. 13;

19. prodaje ili uopšte stavlja u promet ribe koje nemaju najmanju propisanu veličinu (§ 53 t. 1);

20. prodaje ili uopšte stavlja u promet ribe za vreme lovostaje za te ribe (§ 55 t. 2), odnosno ko se ogreši o odredbe §-a 55 t. 3 i 4;

21. kupuje, prodaje ili uopšte stavlja u promet ribu za koju postoji sumnja ili je poznato da je neovlašteno ulovljena (§ 56 t. 2);

22. kvari riblje prolaze ili staze (§ 28 t. 1) ili uklanja ili kvari naprave za sprečavanje ulaska riba u turbine (§ 28 t. 2);

23. kvari brane, propuste i slična postrojenja na ribnjacima ili poluribnjacima odnosno zatvorenim vodama označenim u §-u 2 t. 1 v) ili ko kvari nasipe ribnjaka ili poluribnjaka;

24. neovlašteno premešta znakove kojima je označena granica ribarskih revira i odeljaka (§ 13 t. 1) odnosno plodišta (§ 40 t. 4).

§ 61

U koliko niže označena dela nisu po drugim zakonima kažnjiva većom kaznom, kazniće se zatvorom do 20 dana ili novčano do 1000 dinara, ko protivno odredbama ovog zakona ili na osnovu njega izdatim propisima:

1. sprečava ovlašten ribolov na poplavljenom zemljištu (§ 10 t. 1 i 5);

2. sprečava ovlašten pristup na mesto ribolova ili sprečava upotrebu zemljišta za ribolov (§§ 24 i 25);

3. pravi prepreke na kopitnici koja služi brodarstvu (§ 24 t. 4 i § 25 t. 5);

4. neovlašteno prodaje ulovljenu ribu (§ 31 t. 2);

5. pri ribolovu upotrebljava sprave i plovila koja nisu propisno označena (§ 35);

6. i ako ima propisnu ribarsku iskaznicu odnosno ribolovnicu i ribolovnu dozvolu, pri ribolovu iste nema kod sebe, odnosno na zahtev nadzornih organa neće da ih pokaže (§ 36) ili neće da pokaže ribarske sprave odnosno ulovljenu ribu;

7. daje netačne podatke ili uopšte ne daje podatke za ribarsku statistiku (§ 51);

8. lovi ribu, osim udicom, na odstojanju manjem od 50 metara od kakve vodogradevine (§ 53 tač. 7);

9. ulovi ribu koja nema propisanu veličinu ili za vreme njene lovostaje, pa tu ribu ne vrati odmah opet živu u vodu (§ 55 t. 1 i 3);

10. neovlašteno ima kod sebe ribarske sprave ili inače radi protivno odredbama §-a 56 t. 3;

11. ima kod sebe, čuva ili upotrebljava ribarske sprave čija je upotreba zabranjena (§ 56 tač. 4);

12. ne podnese u roku od 8 dana po zaključku ugovora zakupni ugovor na odobrenje (§ 14 t. 6. § 15 t. 6, § 19 t. 3 i § 20 t. 9);

13. vrši druge radnje zabranjene ovim zakonom ili na osnovu njega izdatim propisima, a za koje nije predviđena kazna u §-u 59 i 60 odnosno u t. 1—12 ovog §-a.

§ 62

1. Dela iz §-a 59 izvida i presuđuje redovan sud, a dela iz §-a 60 i 61 izvida i presuđuje nadležna vlast opšte uprave prvog stepena.

2. U presudi osudiće se krivac i na naknadu štete počinjene nedopuštenim delom.

§ 63

1. U slučajevima kada se za ribolov upotrebe sredstva i sprave, zabranjene ovim zakonom ili na osnovu njega izdatim propisima, izrećiće se u presudi zaplena tih sprava, bez obzira da li su vlasništvo lica koje ih je upotrebilo.

2. U slučajevima označenim u §-u 60 t. 1, 10, 11, 12, 13, 15, 16 i 17 ili u slučajevima da lice radi protivno propisima izdatim na osnovu §-a 54 t. 1, 2, 3, 4 i 10, može se izreći zaplena ribarskih sprava bez obzira da li su vlasništvo lica koje ih pri ribolovu upotrebljava.

3. Zaplenjene sprave, ako ne odgovaraju propisima izdatim na osnovu ovog zakona, imaju se uništiti, inače se imaju prodati javnom licitacijom. Postignuta cena ide u korist banovinskog ribarskog fonda.

4. Riba ulovljena na način koji je ovim zakonom ili na osnovu njega izdatim propisima zabranjen ima se zapleniti i prodati putem licitacije. To isto važi za ribu, koja nema propisanu veličinu ili koja je ulovljena za vreme njene lovostaje, u koliko ne bi bilo moguće da se ta riba živa vrati u vodu. Postignuta cena ide u korist banovinskog ribarskog fonda.

§ 64

Polovina naplaćene novčane kazne po §-u 59 t. 1 i 2a) isplatiće se organima vlasti koji krivca na delu uhvate i dovedu vlasti na osudu. Ako je privatno lice potkazalo krivca, pa se krivica dokaže, ono dobije polovinu naplaćene novčane kazne po §-u 59 t. 1 i 2a).

§ 65

1. Pravo na gonjenje za istupe zastareva u roku od 6 meseci od dana izvršenja dela, a pravo na izvršenje kazne zastareva u roku od godine dana od dana izvršnosti presude. Za prekid zastarelosti važe opšti propisi.

2. Za zastarevanje prestupa važe opšti propisi krivičnog zakona.

§ 66

1. Licu koje je kažnjeno po §-u 59 t. 1 i 2a), ima se oduzeti i ribarska iskaznica odnosno ribolovnica i ribolovna dozvola s tim, da mu se ne može izdati druga ribarska iskaznica ni ribolovnica za vreme od tri godine.

2. Licu koje bude kažnjeno za druge prestupe po ovome zakonu u roku od jedne godine dva puta, ima se oduzeti ribarska iskaznica odnosno ribolovnica, s tim da mu se ne može izdati nova ribarska iskaznica ni ribolovnica za vreme od jedne godine.

XIX Nadležnost

§ 67

1. Vrhovni nadzor nad celokupnim slatkovodnim ribarstvom u zemlji kao i nad unapređenjem i nad racionalnim organizovanjem ribarstva spada u nadležnost Ministra poljoprivrede.

2. Staranje o racionalnom organizovanju i unapređenju slatkovodnog ribarstva na području banovina spada u nadležnost bana, a na području Uprave grada Beograda u nadležnost Upravnika grada Beograda, u čiju nadležnost spadaju svi oni poslovi koji na području banovine spadaju u nadležnost bana.

§ 68

Gde to po ovom zakonu nije drugojače određeno, nadležnost i donošenje prvostepenih odluka po ovom zakonu pripada prvostepenim opštim upravnim vlastima.

§ 69

Za vode koje leže na granicama dve ili više banovina, odnosno za revire i odeljke koji leže na području dveju ili više banovina donosi Ministar poljoprivrede po predlogu nadležnih banova sva potrebna rešenja, naredjenja i odredbe u smislu ovog zakona.

§ 70

1. Sve poslove ribarstva u Ministarstvu poljoprivrede vrši Ministar poljoprivrede preko Oseka za ribarstvo Odeljenja za stočarstvo, a kod banskih uprava ban preko Poljoprivrednog odeljenja. Po potrebi može se osnovati i pod banskih uprava osek za ribarstvo saglasno u §-u 20 zakona o banskoj upravi.

2. Kod prvostepene opšte upravne vlasti dužnosti ribarskog referenta vršiće poljoprivredni referenti, a po potrebi mogu se postaviti specijalni referenti za ribarstvo za jedan ili više srezova.

3. Stručni činovnici za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede i banskim upravama moraju imati poljoprivredno-šumarsku ili biološku fakultetsku spremu i stručnu spremu iz oblasti ribarstva.

Kao stručna sprema smatra se:

a) najmanje jednogodišnji uspešan rad u kakvom ribarskom biološkom zavodu u zemlji ili u inostranstvu, prvenstveno u zavodu za ribarstvo predviđenom ovim zakonom, ili

b) najmanje jednogodišnji praktičan rad kod kojeg ribarskog preduzeća u zemlji ili u inostranstvu, ili

v) najmanje godinu dana uspešnog rada u kakvom zavodu za ribarstvo sa praktičnom namenom u zemlji ili u inostranstvu.

4. Upravnici državnih ili banovinskih mrestilišta, stanica za rasplodavanje, uglednih ribnjaka, moraju

imati najmanje svršenu srednju poljoprivrednu školu sa ribarskom stručnom spremom. Kao stručna sprema smatra se bar dvogodišnji uspešan rad u kakvom većem preduzeću ili zavodu za gajenje riba ili kakvom značajnijem mrestilištu.

§ 71

Pomoćni organi za vršenje nadzora i zaštite ribarstva su:

1. Organi upravnih, opštinskih i carinskih vlasti, žandarmi, policija, organi finansijske kontrole, čuvari polja, putari, lugari, čuvari šuma, čuvari nasipa, kanala i plovnih reka.

2. Javni zakletih oružanih organa za nadzor nad ribolovom. Ministar poljoprivrede regulisaće u sporazumu sa Ministrom unutrašnjih poslova uredbom uslove za njihovo primanje u službu, njihov službeni položaj i njihova prava i dužnosti.

3. Organi pomenuti u t. 1 i 2 dužni su tražiti ribolovne iskaznice odnosno ribolovnice i ribolovne dozvole od lica koja vrše ribolov kao i od svih lica koja se bave u blizini ribolovne vode ili na njoj sa ribarskim spravama, izuzev ako su sprave zapakovane ili predate na ladi kao prtljag.

4. Lice koje neće ili ne može da dokaže da je ovlašćeno za vršenje ribolova (§ 34), dužno je odmah obustaviti ribolov.

XX Prelazne i završne odredbe

§ 72

1. Vlasnici ribarskih prava iz §-a 5 t. 2 dužni su u roku od 6 meseci po stupanju na snagu ovog zakona, da prijave svoja prava, koja u smislu propisa §-a 5 i dalje ostaju na snazi, banskoj upravi, označujući i dokazajući pravni osnov, sadržaj i opseg ribarskog prava. Ban će preko prvostepene opšte upravne vlasti javno oglasiti prijavu, s pozivom da lica koja osporavaju prijavljeno pravo iznesu prigovore prvostepenoj opštoj upravnoj vlasti u roku od 30 dana. Ban, u koliko to nade za potrebno, određiće uvidaj i raspravu i doneti odluku kojom će im priznati prijavljeno ribarsko pravo, određivši mu sadržaj i opseg u saglasnosti sa propisima ovog zakona, ili prijavljeno pravo neće priznati. Protivu odluke bana, kojom se prijavljeno pravo ne priznaje, vlasnik može podići tužbu pred nadležnim redovnim sudom radi utvrđivanja svoga ribarskog prava. Pravo na podizanje tužbe zastareva u roku od 30 dana od dana prijema odluke. Do donošenja konačnog rešenja suda u navedenom sporu, odnosno do donošenja konačne odluke bana na osnovu pravnosnažne presude suda, priznavaće se postojeće faktično stanje.

2. Ako se pokaže da u pogledu prijavljenog prava postoji spor privatne pravne prirode između vlasnika i drugih lica, ban će lica koja osporavaju priznato pravo uputiti na redovni sud. Po okončanju sudskog spora ban će na osnovu pravnosnažne presude suda doneti novu odluku o dotičnom pravu.

3. Ribarska prava utvrđena i priznata dosadanjim zakonskim propisima pre stupanja na snagu ovog zakona, ako su pravosnažno uvedena u katastar ribarskih prava, podleže samo obaveznoj prijavljivanju iz t. 1 ovog §-a, nakon čega će se bez daljeg postupka priznati.

§ 73

Ugovori o zakupu ribolova na pojedinim otvorenim vodama, zaključeni na osnovu ranijih zakona i propisa o ribarstvu, ostaju i dalje u važnosti do isteka zakupnog roka, s tim, da se saobraze odredbama ovoga zakona u roku od 6 meseci od dana kada ban bude pozvao zakupodavce i zakupce da to izvrše, inače se ovi ugovori stavljaju van snage.

§ 74

1. Ministar poljoprivrede propisaće pravilnik o izvršenju ovog zakona s naročitim obzirom na prilike i potrebe u pojedinim banovinama.

2. Dok Ministar poljoprivrede ne propiše pravilnike predviđene ovim zakonom važiće dosadašnji pravilnici, naredbe i propisi u koliko se ne kose sa ovim zakonom.

3. Dok se ne izvrši podela odnosno grupisanje voda u ribarske revire odnosno odeljke, te vode će se iskorišćavati po dosadašnjim propisima.

§ 75

Ovaj zakon stupa na snagu kad ga Kralj potpiše, a obavezu snagu dobija po objavi u „Službenim novinama”. Od toga dana prestaju važiti svi dosadašnji zakoni o ribarstvu i to:

XIX. Zakonski član o ribolovu od 1888 g. (bivši mađarski zakon);

Zakon o ribolovu za Dalmaciju od 1898 god.;

Zakon o ribolovu za Srbiju od 1911 god.;

Zakon o ribolovu za Hrvatsku i Slavoniju od 1906 god.;

Uredba o ribarstvu od 1929 god. za bivšu Ljubljansku oblast, proširena Finansijskim zakonom za 1934/35 god. na područje cele Dravske banovine;

sve ostale zakonske odredbe koje se kose sa ovim zakonom;

svi propisi i naređenja o ribarstvu, sa ograničenjem iz §-a 74 t. 2 i 3 ovog zakona.

OBRAZLOŽENJE

PREDLOGA ZAKONA O SLATKOVODNOM RIBARSTVU

Odmah po Ujedinjenju, kao i u svima ostalim granama državnog života, i u ribarskom zakonodavstvu osetila se potreba za unifikacijom zakonskih odredaba koje bi regulisale slatkovodno ribarstvo u celoj Kraljevini. Veliki broj različitih zakona i uredba o ribarstvu zaostalih od pre rata i koji su u važnosti za pojedine delove Kraljevine, sadrže često puta protivurečne propise koji na različite načine regulišu pojedine momente iz ribarstva. Još i danas u punoj su važnosti, u pojedinim oblastima Kraljevine, sledeći zakoni o ribolovu:

XIX zakonski član o ribolovu od 1888 god. (bivši mađarski zakon);

Zakon o ribolovu za Dalmaciju od 1898 god.;

Zakon o ribolovu u Srbiju od 1911 god.;

Zakon o ribolovu za Hrvatsku i Slavoniju od 1906 godine;

Uredba o ribarstvu od 1929 god. za bivšu Ljubljansku oblast, proširena finansijskim zakonom od 1934/35 na područje cele Dravske banovine.

Uz to još, na području bivše Bosne i Hercegovine kao i Crne Gore, uopšte nema nikakvog ribarskog zakona.

Usled svega toga, slatkovodno ribarstvo se u pojedinim krajevima države razvija pod sasvim različitim, a često i protivurečnim zakonskim odredbama. Koliko ovakva situacija neobično jako koči razvitak ribarstva kod nas, najlepši primer daje Dunavska banovina, u kojoj su u važnosti delom propisi mađarskog XIX zakonskog člana o ribolovu od 1888 god., delom propisi zakona o ribolovu za bivšu Kraljevinu Srbiju od 1911 god., a delom propisi ribarskog zakona za bivšu Kraljevinu Hrvatsku i Slavoniju od 1906 god. Ti različiti zakonski propisi sukobljavaju se čak i na jednom jedinom ribolovnom objektu, Dunavu, za čiju levu obalu važe jedni, a za desnu obalu drugi zakonski propisi.

Kada se još uzme u obzir činjenica da dosadašnji pokrajinski zakoni o ribolovu sadrže mnoge zastarele odredbe, ili se sastoje pretežno iz niza prohibitivnih propisa, lako je razumeti da se naše slatkovodno ribarstvo nije moglo dosada racionalno unapređivati, bar ne u onoj meri koju zahteva bogato razvijena mreža rečnih tokova i jezera u našoj zemlji. Danas međutim, u doba teških kriza kroz koje prolazi privreda, pitanje unapređenja ribarstva u našoj zemlji dobija osobit značaj.

Ministarstvo poljoprivrede je odmah po Ujedinjenju otpočelo sa pripremnim radovima na izradi modernog i jedinstvenog predloga zakona o ribarstvu. Poslednjim godina rad na tome ubrzan je i najzad završen. Pojedine odredbe su radene po prethodnom proučavanju naših ribarskih prilika u celoj zemlji; one su iz dosadašnjih zakona i uredba o ribarstvu zadržale sve što je bilo dobro, a u isto vreme upoređivane su sa sličnim odredbama zakona mnogih drugih naprednih evropskih država, osobito Nemačke, Francuske, Svajcarske, Poljske i Cehoslovačke. Na izradi ovog predloga saradivali su stručnjaci i interesi iz ribarskih i drugih privrednih krugova cele zemlje.

Jedna od osnovnih namera novog predloga zakona o slatkovodnom ribarstvu je unifikacija glavnih odredaba i propisa koji se odnose na razvitak i unapređenje ribarstva. Nije potrebno naročito isticati goruću potrebu jednoobraznih propisa pod kojima se ima razvijati ribarstvo u našim slatkim vodama. Bez jednoobraznih zakonskih principa nije moguća nikakva ozbiljnija mera za racionalno podizanje i razumno administriranje ribarstva, kao privredne grane. Već samo po tome što unificira glavne propise o ribarstvu u celoj zemlji, novi predlog zakona predstavlja veliki korak unapred.

Ali u tome pogledu ovaj zakonski predlog ima još i jednu drugu pozitivnu odliku. Vodeći računa o tome da su ribolovne osobine naših slatkih voda u pojedinim krajevima dosta različite, da se pojedine ribolovne vode u pogledu riblje faune, riblje produkcije i života riba različito ponašaju u regionalnom pogledu, predlog zakona je postavio kao jednoobrazna samo opšta načela za administriranje i unapređenje ribarstva u celoj Kraljevini. Otuda njegove odredbe dopuštaju da se bez teškoća sprovede, u pojedinim krajevima i prema različitim regionalnim potrebama, konkretne mere, specijalne za svaki različiti kraj zemlje i prilagodene lokalnim prilikama. Ovakav predlog zakona o ribarstvu u punom je skladu sa principima na kojima počiva administrativna podela naše zemlje na velike samoupravne jedinice kao što su banovine. Posebne naredbe o slatkovodnom ribarstvu, koje ovaj predlog predviđa, moći će, na osnovu opštih zakonskih propisa, da regulišu u kon-

kretnom obliku sve momente iz ribarstva na način potpuno prilagodjen specijalnim prilikama i potrebama pojedinih banovina.

Drugi osnovni momenat novog predloga leži u regulisanju ribarskih prava na slatkim vodama. Nasuprot dosadašnjim zakonskim odredbama o ribarstvu koje to pitanje samo delimično rešavaju, predlog je pokušao da raznolika ribarska prava fizičkih i pravnih lica, postojećih na slatkim vodama, reguliše u potpunosti na način koji omogućuje nesmetano sprovođenje svih mera za unapređenje ribarstva. Van svake sumnje da postojanje različitih nezavisnih ribarskih prava na jednoj ribolovnoj vodi jako ometa racionalno ribarenje na toj vodi. Da bi se jedna ribolovna voda mogla racionalno ribarski iskorišćavati, ribarska prava na njenim pojedinim odeljcima moraju u velikoj meri biti ograničena i koordinisana u svom vršenju, ako se želi da izbegne najjednostavnije ali odveć racionalno rešenje ukidanja tih prava u korist države odnosno najšire zajednice.

Ostavljajući postojeća ribarska prava na slatkim vodama na snazi, ali ukidajući ribarska prava koja potiču od feudalnih odnosa, predlog daje izraza opravdanoj težnji da ribarska prava jednom postanu opšte dobro u korist najšire zajednice, time što predviđa mogućnost otkupa ribarskih prava od strane države. S druge strane, predlog nizom odredaba propisuje načela po kojima se ribarska prava moraju vršiti, kako bi se ribolovne vode mogle iskorišćavati racionalno, kao nedeljive ribolovne jedinice. Polazeći od osnovnih načela moderne ribarske nauke, da se jedna ribolovna voda mora ribarski jednoobrazno iskorišćavati bez obzira koliko i kakvih posebnih ribarskih prava na njoj ima, predlog propisuje jasno odredbe o tome kad se jedno ribarsko pravo može vršiti samostalno ili u koordinaciji sa drugim ribarskim pravima na istoj vodi, i u kakvom se obliku ima vršiti. Sve te odredbe koje ograničavaju i regulišu vršenje posebnih ribarskih prava na slatkim vodama logično proističu iz pozitivnih propisa predloga o načelima kako se uopšte imaju da racionalno eksploatišu naše ribolovne vode. U tim propisima leži takođe jedna od osnovnih odlika ovog zakonskog predloga.

Da bi naše slatke vode mogle biti zaista racionalno iskorišćavane, grupisane su, odnosno razdeljene prema njihovim ribolovnim odlikama. Pokraj grupisanja u zatvorene i otvorene, ribolovne su vode još razdeljene u male i velike, i najzad razdeljene u ribarske revire i ribarske odeljke. Ovakvo kategorisanje ribolovnih voda predstavlja osnovno načelo razumnog iskorišćavanja ribljeg bogatstva naših voda, ostvareno i u zakonodavstvima drugih naprednih zemalja. Za unapređenje ribarstva od osnovnog je značaja da se pojedine ribolovne vode, prema svojoj veličini i svojim posebnim odlikama, eksploatišu kao samostalne i nedeljive jedinice, na kojima sistem eksploatacije neće zavisiti od nepovezanih pojedinačnih ribarskih prava sa arbitrarno postavljenim granicama. Grupisanje malih voda, osobito planinskih tekućica, u ribarske revire, predstavlja solidnu osnovu za njihovo puno iskorišćavanje.

Nizom odredaba predlog propisuje načine iskorišćavanja ribarskih revira i odeljaka na otvorenim vodama, osobito način iskorišćavanja putem zakupa. Sve te odredbe imaju svrhu da omoguću jednoobrazno eksploataisanje ribolovnih voda time što će to eksploataisanje vršiti samo jedno odgovorno lice, ili što manji broj takvih lica.

U pogledu zaštite i unapređenja slatkovodnog ribarstva, novi predlog zakona je inspirisan načelom

da se unapređenje može uspešno izvesti u prvom redu uvođenjem pozitivnih mera a ne pretežno ribolovnim zabranama i drugim prohibitivnim propisima. U te pozitivne mere dolaze naročito odredbe koje se odnose na pomaganje privatne inicijative, na ribnjake i poluribnjake, na podizanje mrestilišta, na pomaganje ribara i njihovih zadruga, na ribarska udruženja, stručne ribarske institucije i savetodavne ribarske odbore, a isto tako i na regulisanje odnosa ribarskih prava prema drugim pravima na upotrebu ribolovnih voda. Za uvođenje prohibitivnih mera radi zaštite ribolovnih voda, predlog ostavlja široko polje inicijativi samoupravnih jedinica, banovina, propisujući samo opšte direktive kakve se mere i u kom slučaju imaju preduzeti. U kaznenim odredbama predlog kategoriše pojedine prekršaje učinjene u ribarstvu, određujući im težinu i zamašnost, a prema tome i visinu kazne.

Radi što pravilnijeg administriranja slatkovodnog ribarstva predlog predviđa jednoobrazno uvođenje u život ribolovnog katastra ribolovnih voda i ribarskih prava, ribarske matice ribara i njihovih sprava, i organizovanje neophodno potrebnog vođenja ribarske statistike. Sve te poslove ima da vrši dobro organizovana uprava ribarske službe, koju predlog predviđa u obliku jednog organski povezanog upravnog aparata. Uprava ribarstva se ima sastojati iz već postojećeg Otsaka za ribarstvo pri Ministarstvu poljoprivrede i referenata za ribarstvo pri poiedinim banskim upravama; dužnost ribarskih referenata pri prvostepenim upravnim vlastima imaju da vrše sreski poljoprivredni referenti. Od osobitog značaja će biti referenti pri pojedinim banskim upravama, kojima odredbe zakona ostavljaju široko polje za sprovođenje mera za unapređenje ribarstva na području pojedinih banovina. Odredba o ustanovljavanju banovinskih ribarskih fondova, u koje će uvirati prihod od ribarstva, omogućuje da ribarstvo samostalno zadovoljava svoje najvažnije potrebe, svojim sopstvenim prihodima.

Sa gore izloženim osnovnim načelima koje sadrži, predlog zakona o slatkovodnom ribarstvu predstavlja ne samo napredak prema dosadašnjim zakonskim odredbama, već i jednu neophodnu potrebu bez koje se unapređenje ribarstva ne može ni zamisliti. Njegovo uvođenje u život ne zahteva gotovo nikakva finansijska sredstva; svojim stupanjem na snagu, on će dati neslućenog poleta razvitku našeg slatkovodnog ribarstva, čiji privredni značaj, osobito u današnjici, nimalo nije za potcenjivanje.

NARODNOJ SKUPŠTINI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE Beograd

Na osnovu čl. 63 Ustava Kraljevine Jugoslavije i § 51 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini čast nam je podneti zakonski projekat o dopuni § 85 Zakona o opštinama u Kraljevini Jugoslaviji.

Predlažemo da se § 85 Zakona o opštinama doda nova alineja koja će glasiti:

„Opštinski službenik biće uklonjen iz službe kad to sa važnih državnih interesa zahteva nadzorna vlast. U koliko je takav službenik stekao pravo penzije, to pravo ne gubi.”

29 marta 1936 godine
u Beogradu

Narodni poslanici:

Dr. Vojislav Janjić, s. r., Slavko Nikolić, s. r., Marko V. Ružičić, s. r., Sreten Kuzeljević, s. r., Ćiro Čujan,

s. r., Živ. Nikolić, s. r., Jovan Kašanin, s. r., Krsto Predovan, s. r., Velimir Ž. Aćimović, s. r., dr. Dorde Marković, s. r., Bogoljub Lj. Knežević, s. r., Petar Galogaža, s. r., dr. Branko Nikolić, s. r., Nikola Zuber, s. r., dr. Santo Gavro, s. r., Vojislav Đorđević, s. r., (potpis nečitak), Bogdan Milinčić, s. r., Stojan St. Krstić, s. r., Žarko D. Tomašević, s. r., Cvetko Jeličić, s. r., Matija K. Povremović, s. r., (potpis nečitak), Mihailo Lukarević, s. r., dr. Vuk Vujasinović, s. r., Stevan Kačanski, s. r., dr. Niko Novaković, s. r., Miloje M. Sokić, s. r., Petar Bogavac, s. r., Petar Stojisavljević, s. r., Jakša Bl. Božić, s. r., Branko Tomić, s. r., dr. Stevan Kraft, s. r., Momčilo Sokić, s. r., Milorad Veselinović, s. r., dr. Kašper Mihailo, s. r., dr. Stevan Bubić, s. r., Dušan Popović, s. r., Jovanović, s. r., Čedomir I. Zaharić, s. r., Mihailo Brenčić, s. r., dr. Andrej Veble, s. r., dr. Miloš Rašković, s. r., Bogdan Petrović, s. r.,

Miljkan Arežina, s. r., Milan Perović, s. r., Luka Mijušković, s. r., Danilo Radojčić, s. r., Mihailo Bošković, s. r., Aleksandar Stanković, s. r., Zarija Joksimović, s. r., Borivoje D. Antić, s. r., Todor Mihajlović, s. r., Radosav M. Dimić, s. r., Mustafa Durgutović, s. r., Dimitrije Beširović, s. r., Ragib Čapljić, s. r., Malić Pelivanović, s. r., Husejin Čumavić, s. r., Milan Lazarević, s. r., Stevan A. Jan-ković, s. r., Jovan S. Brujić, s. r., Novica M. Popović, s. r., Anton Videc, s. r., Nikola Gavrilović, s. r., Nikon Lazarević, s. r., Velimir Milijanović, s. r., dr. Mihailo Popović, s. r., Dragomir Stojadinović, s. r., Vukašin M. Spasović, s. r., Velimir Vrbić, s. r., Danilo Đurović, s. r., Dušan St. Milošević, s. r., Todor Živković, s. r., Milan Đ. Mijić, s. r., Živko Popović, s. r., Petar Ivanišević, s. r., Radomir R. Gajić, s. r.

„U IME
NJEGOVOG VELIČANSTVA
PETRA II

po milosti Božjoj i volji narodnoj

KRALJA JUGOSLAVIJE
KRALJEVSKI NAMESNICI

Na predlog Ministra finansija, i po saslušanju Ministarskog saveta, a na osnovu čl. 102 i 107 Ustava Kraljevine Jugoslavije od 3 septembra 1931 godine kao i na osnovu propisa člana 132—136 Zakona o državnom računovodstvu ovlašćuju Ministra finansija, da može podneti Narodnoj skupštini na rešenje predlog zakona o odobrenju računa državnih prihoda i rashoda za budžetsku 1915 godinu.

Ministar finansija neka izvrši ovaj Ukaz.

30 aprila 1936 godine
u Beogradu

PAVLE, s. r.
Dr. R. STANKOVIĆ, s. r.
Dr. I. PEROVIĆ, s. r.

Ministar finansija,
Letica, s. r.

PREDLOG ZAKONA

o

ODOBRENJU RAČUNA PRIHODA I RASHODA ZA 1915 GODINU

koji glasi:

§ 1

Prihodi i rashodi za budžetsku 1915 godinu iznose i to:

P r i h o d i	
Redovni i vanredni po budžetu	61,191.905.20 dinara
R a s h o d i	
Redovni i vanredni po budžetu	79,813.619.90 „
Ostatak od	18,621.714.70 dinara

(osamnaest miliona šest stotina dvadeset jednu hiljadu sedam stotina četrnaest dinara i 70/100) predstavlja budžetski deficit, koji se po članu 42 Zakona o državnom računovodstvu ima pokriti iz državne gotovine obrazovane po čl. 40 istog zakona.

§ 2

Prihodi i rashodi po čl. 40 i 42 Zakona o državnom računovodstvu za budžetsku 1915 godinu iznose i to:

Prihodi	363,509.517.38 dinara
Rashodi računajući tu i pomenuti budžetski deficit od	18,621.714.70 dinara
Ostatak od	180,656.851.10 dinara

(sto osamdeset miliona šest stotina pedeset i šest hiljada osam stotina pedeset i jedan dinar i 10/100) predstavlja čist suficit, odnosno saldo obrtnog kapi-

tala, koji se ima preneti kao suficit državne gotovine u budžetsku 1916 godinu i pokazati u završnom računu za tu godinu.

§ 3

Odobravaju se sva prekoračenja koja su pokazana u specijalnom delu završnog računa, bez obzira na to da li su ta prekoračenja bila pokrivena putem običnih virmana, ili putem virmana na teret budžetskih rezervnih kredita, pošto za to nedostaju potrebni podatci.

§ 4

Odobravaju se svi rashodi stavljeni na teret obrtnog kapitala Glavne državne blagajnice, računajući tu i budžetski deficit iz budžetske 1915 godine u iznosu od 18.621.714,70 dinara.

§ 5

Odobrava se ovaj opšti Državni račun, sastavljen saobrazno propisima iz čl. 132—136 Zakona o državnom računovodstvu, pregledan i overen od strane Glavne kontrole.

§ 6

Završni račun za 1915 godinu sastavni je deo ovog zakona.

§ 7

Ovaj zakon stupa na snagu kad ga odobre Kraljevski namesnici.

30 aprila 1936
BEOGRAD

Ministar finansija,
Letica, s. r.

„U IME
NJEVOG VELIČANSTVA

PETRA II

po milosti Božjoj i volji narodnoj

KRALJA JUGOSLAVIJE

KRALJEVSKI NAMESNICI

Na predlog Ministra finansija a po saslušanju Ministarskog saveta, a na osnovu čl. 102 i 107 Ustava Kraljevine Jugoslavije od 3 septembra 1931 godine, kao i na osnovu propisa čl. 132—136 Zakona o državnom računovodstvu ovlašćuju Ministra finansija, da može podneti Narodnoj skupštini na rešavanje predlog zakona o odobrenju računa državnih prihoda i rashoda za budžetsku 1936 godinu.

Ministar finansija neka izvrši ovaj Ukaz.

10 oktobra 1936
u Beogradu

Ministar finansija,
Letica, s. r.

PAVLE, s. r.
Dr. R. STANKOVIĆ, s. r.
Dr. I. PEROVIĆ, s. r.

PREDLOG ZAKONA

o

ODOBRENJU RAČUNA PRIHODA I RASHODA
ZA 1916 GODINU

koji glasi:

§ 1

Prihodi i rashodi za budžetsku 1916 godinu iznose i to:

Prihodi	
Redovni i vanredni po budžetu	2,881.914.77 dinara
Rashodi	
Redovni i vanredni po budžetu	62,866.787.03 „
Ostatak od	59,984.872.26 dinara

(pedeset devet miliona devet stotina osamdeset i četiri hiljade osam stotina sedamdeset dva dinara i 26/100) pretstavlja budžetski deficit, koji se po čl. 42 Zakona o državnom računovodstvu ima pokriti iz državne gotovine obrazovane po čl. 40 istog zakona.

§ 2

Prihodi i rashodi po čl. 40 i 42 Zakona o državnom računovodstvu za budžetsku 1916 godinu iznose i to:

Prihodi	340,231.344.40 dinara
Rashodi, računajući tu i pomenuti budžetski deficit od	170,384.846.14 „
Ostatak od	169,846.498.26 dinara

(sto šeset devet miliona osam stotina četrdeset šest hiljada četiri stotine devedeset osam dinara i 26/100) pretstavlja čist suficit, odnosno saldo obrtnog kapitala, koji se ima preneti kao suficit državne gotovine u budžetsku 1917. godinu i pokazati u završnom računu za tu godinu.

§ 3

Odobravaju se svi rashodi stavljeni na teret obrtnog kapitala Glavne državne blagajnice, računajući tu i budžetski deficit iz budžetske 1916 godine u iznosu od 59,984.872.26 dinara, ali s tim, da se u narednom Završnom računu, za 1917 godinu, izvrši naknadno ažiranje rumunskih leja, (koji su u ovom Završnom računu pogrešno obračunati po kursu 100 leja za 185.23 dinara) i, sledstveno tome, izvrši i ispravka prenosnih stanja iz 1916 godine kod Računa obrtnog kapitala i Računa izravnjanja, to se ovom ispravkom neće ni najmanje uticati ni na veličinu državnog potraživanja, ni na veličinu državnog dugovanja, već samo jedan računski odnos dovesti u ispravno stanje.

§ 4

Odobrava se ovaj Opšti državni račun, sastavljen saobrazno propisima iz čl. 132—136 Zakona o državnom računovodstvu, pregledan i overen od strane Glavne kontrole.

§ 5

Završni račun za 1916 godinu sastavni je deo ovog zakona.

§ 6

Ovaj Zakon stupa na snagu kad ga odobre Kraljevski namesnici.

16 oktobra 1936
u Beogradu

Ministar finansija,
Letica, s. r.

Gospodinu

STEVANU ČIRIĆU,
Pretsedniku Narodne skupštine

Beograd

Gospodine Predsedniče,

Na osnovu §§ 51 i 61 Zakona o poslovnom redu u Narodnoj skupštini, čast nam je dostaviti Vam predlog zakona o osnivanju fonda za sanaciju penzionih fondova Bratinskih blagajna, s molbom na Vaš dalji zakonski postupak.

Istovremeno čast nam je izvestiti Vas, da tražimo hitnost za pomenuti zakonski predlog.

Izvolite, Gospodine Predsedniče, primiti ovom prilikom uverenje o našem naročitom poštovanju.

18 februara 1936 godine

Beograd

Narodni poslanici:

Plesković Rudolf, s. r., Koman Albin, s. r., Milan Mravlje, s. r., Mijo A. Kajić, s. r. dr. Milovan Pinterović, s. r., Nikola Preka, s. r., dr. Luka Šoški, s. r., Joakim Kunjašić, s. r., dr. Nikola Šijak, s. r., dr. Vojislav Došen, s. r., Rajko Turk, s. r., dr. Mirko Kosić, s. r., Joca M. Georgijević, s. r., Vladimir Tišma, s. r., dr. Ivan Lovrenčić, s. r., dr. Srpko Vukanović, s. r., (potpis nečitak), dr. Ivan Jančić, s. r., dr. Josip Režek, s. r., dr. Stanko Hočevar, s. r., Stanko Lenarčić, s. r., Milivoje T. Marcikić, s. r., Vojislav Gaćinović, s. r., Avgustin Lukačić, s. r., Doberšek Karel, s. r., (potpis nečitak), dr. Aleksandar S. Butorka, s. r., Vinko Gornjak, s. r., Ivan Mohorić, s. r., Ivan Prekoršek, s. r., (potpis nečitak), (potpis nečitak), Radivoje M. Jovičić, s. r., Vojislav Lazić, s. r., dr. Šime Kulišić, s. r., Milan Božić, s. r., Velimir Jojić, s. r., Milenko Glišić, s. r., Vojko Kurtović, s. r., dr. Anton Novačan, s. r., Jérémyja Protić, s. r., Dragomir M. Milovanović, s. r., Jovo Zagorac, s. r., (potpis nečitak), (potpis nečitak), Manfred Paštrović, s. r., Milivoje D. Isaković, s. r., Nikola Kabalin, s. r., (potpis nečitak), dr. Milan Glavinić, s. r., dr. Živko M. Popović, s. r., Muhamed Preljubović, s. r., Živojin Jevtić, s. r., Ilija P. Mihailović, s. r., (potpis nečitak), dr. Ljudevit Auer, s. r., Đorđe Jevtić, s. r., Vladimir Tišma, s. r., Mirko Urošević, s. r., Todor S. Todorović, s. r., Radisav Vučetić, s. r., Borivoje Đurić, s. r., (potpis nečitak), (potpis nečitak), Damjan Arnautović, s. r., Kosta Aleksić, s. r., Stamenko Stošić, s. r., Pavle Gajić, s. r., Mihailo Popović, s. r., Milan Vukičević, s. r., Dragiša M. Stojadinović, s. r., Sekula Zečević, s. r., Branko T. Ratković, s. r., Boško Zeljković, s. r., Mita Dimitrijević, s. r.

PREDLOG ZAKONA

o

OSNIVANJU FONDA ZA SANACIJU PENZIONIH FONDOVA
BRATINSKIH BLAGAJNA

§ 1

U svrhu pokrivanja manjkanja u penzionim fondovima Glavnih bratinskih blagajna u Beogradu, Ljubljani, Sarajevu, Zagrebu i Splitu, osniva se pri Ministarstvu šuma i rudnika u Beogradu naročiti Centralni fond Bratinskih blagajna.

§ 2

Sretstva Centralnog fonda skupljaju se za doprinosa, koji plaćaju svi koji proizvode i otpremaju sa mesta proizvodnje ili uvoze iz inostranstva gvozdenu rudu, manganovu rudu, pirit, bakrenu rudu, olovnu i cinkovu rudu, olovni koncentrat, cinkov bauksit, zlatonosni kvarc, magnezit, antracit, crni i mrki ugljen, lignit, koks od crnog ugljena, brikete od crnog ugljena, gips, zemsko ulje, slanu vodu, zemске plinove i druge rude, koje su po rudarskom zakonu zadržane.

§ 3

Doprinosi određuju se nezavisno od tržišnih cena u sledećoj visini:

Tek. br.	Proizvod	Pristojba u dinarima
1	Gvozdена ruda	3,10 na 1 tonu
2	Manganova ruda	14,80 " " "
3	Pirit	5,20 " " "
4	Bakrena ruda	12,90 " " "
5	Surovna olovna i cinkova ruda	7,50 " " "
6	Olovni koncentrat	56,50 " " "
7	Cinkov koncentrat	9,00 " " "
8	Kromova ruda	12,70 " " "
9	Antimon	61,20 " " "
10	Kromov koncentrat	25,50 " " "
11	Arsen	121,40 " " "
12	Bauksid	3,50 " " "
13	Zlatonosni kvarc	28,10 " " "
14	Magnezit	23,40 " " "
15	Antracit	22,50 " " "
16	Crni ugljen	7,50 " " "
17	Mrki ugljen	5,00 " " "
18	Lignit	3,10 " " "
19	Koks iz crnog ugljena	11,80 " " "
20	Briket od crnog ugljena	7,50 " " "
21	Gips	4,50 " " "
22	Zemsko ulje	42,10 " " "
23	Slana voda	2,20 na 1 hl.
24	Zemski plinovi	0,90 " k.m ³

§ 4

U § 3 označeni doprinosi ne plaćaju se od ugljena, potrebnog preduzećima za produkciju ugljena, od ugljena koji se daje kao deputat nameštenicima takvih preduzeća, nadalje od ruda koje se izvoze u inostranstvo kao ni od ruda koje se uvoze pa u našoj zemlji preraduju te u preradenom stanju opet izvoze (antracit) i sl.

Rudarske uprave dužne su platiti te doprinose krajem svakog meseca nadležnoj Glavnoj Bratinskoj blagajnici i ujedno dostaviti istoj mesečni izveštaj o postignutoj produkciji. Izveštaj treba da sadrži sledeće podatke:

- oznaka rude koja se proizvodi;
- obim produkcije u prošlom mesecu u tonama;
- koliko tona rude upotrebjeno je za deputate u sopstvenom preduzeću;
- koliko tona rude dato je na tržište.

Mesečni izveštaji moraju se dostaviti nadležnoj Glavnoj Bratinskoj blagajnici do 10 svakog meseca, a doprinos treba uplatiti Glavnoj Bratinskoj blagajnici najkasnije do 15 svakog meseca za prošli mesec. Ako novac nije uplaćen do određenog dana onda treba posle dospelosti platiti 6% od dužnog iznosa za zaostalu dobit.

§ 5

Za rude, koje se uvoze iz inostranstva, carinarnice ubiraju doprinos i uplaćuju isti Ministarstvu

šuna i ruda u Beogradu zajedno sa mesečnim izveštajima, koji treba da sadrže sledeće podatke:

- ime uvoznika;
- oznaku meseca, u kome je ruda uvezena;
- koja se ruda uvozi;
- kvantitet uvezene rude;
- doprinos, koji otpada na uvezenu rudu u din. . . . .

§ 7

Nadzor nad pravilnim plaćanjem označenih doprinosa za rudarske proizvode vrše rudarska nadležstva.

§ 8

Zaostatci u plaćanju doprinosa za tuzemalske proizvode, uplaćuju se zajedno sa procentima za zaostalu dobit na zahtev rudarskog nadležstva upravnim odnosno sudskim putem, kao sve javne dažbine.

§ 9

Ministarstvo za šume i rudnike izdaće propise o upravljanju i trošenju sretstava, koje prikupe Glavne Bratinske blagajnice na osnovu ovoga zakona.

§ 10

Ovaj Zakon stupa na snagu prvi dan narednog meseca posle objave u „Službenim novinama”.

Od toga dana prestaje važiti Zakon o pokrajinskom pokojninskom skladu za Sloveniju od 19 februara 1922 godine („Službene novine” br. 142 od 30 juna 1932 — Prilog XXIII — 1922), i od tog dana prelaze obaveze tog fonda u pogledu davanja doprinosa za penziju rudara na Centralni fond Bratinskih blagajnica.

Februara 1936 godine
Beograd

Narodni poslanici:

Plesković Rudolf, s. r., (potpis nečitak), Albin Koman, s. r., Vinko Gornjak, s. r., dr. Luka Šoški, s. r., dr. Nikola Šijak, s. r., Miloš Marcikić, s. r., dr. Mirko Kosić, s. r., Milan Mravlje, s. r., Karel Doberšek, s. r., dr. Ivan Lovrenčić, s. r., dr. Aleksandar S. Butorka, s. r.

„DRŽAVNI SUD ZA ZAŠTITU DRŽAVE

D.S.Br. 15/36
24 jula 1936 godine
Beograd

PRETSEDNIŠTVU NARODNE SKUPŠTINE

BEOGRAD

Presudom Državnog suda za zaštitu države u Beogradu. D.S.Br. 15/36 od 24 jula 1936 godine, zbog zločinstva iz čl. 1 tač. 7 Zakona o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi, u vezi § 34 od. 1 Krivičnog zakona, osuđeni su, i to: Arnautović Damjan narodni poslanik, na kaznu u trajanju od 15 (petnaest) godina robije i trajan gubitak časnih prava; Stojadinović Dragiša, narodni poslanik, na kaznu u trajanju od

5 (pet) godina robije i 5 (pet) godina gubitka časnih prava; Trbić Vasilije, narodni poslanik, na kaznu u trajanju od 4 (četiri) godine robije i 4 (četiri) godine gubitka časnih prava i Milovanović Dragomir, narodni poslanik, na kaznu u trajanju od 1½ (jedne i po) godine robije i 2 (dve) godine gubitka časnih prava.

Imenovani su danas predani organima Uprave grada Beograda radi upućivanja na izdržavanje kazne u kazneni zavod, pošto po § 52 Zakona o državnom sudu za zaštitu države protiv presude ovoga suda nema pravnog leka.

Državni sud za zaštitu države ima čast prednje dostaviti Pretsedništvu Narodne skupštine, uz izveštaj da će pismeno obrazložena presuda biti docnije dostavljena.

(M. P.)

Pretsednik
Državnog suda za zaštitu države,
Dr. Učović, s. r.